

СТРАТЕГИЯ ЗА МЕСТНО РАЗВИТИЕ НА СДРУЖЕНИЕ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА -ОБЩИНА МАРИЦА” 2016-2020г.

Разработването и прилагането на Стратегията за местно развитие обхваща територията на община Марица. Съобразена е изцяло с Общата селскостопанска политика на ЕС, Споразумението за партньорство между Република България и ЕС, Програма за развитие на селските райони за България, регламентите на ЕС свързани със селскостопанската политика, особеностите на община Марица и предложенията на граждани, представители на стопанския, неправителствения и публичния сектор в МИГ-територията.

За по-голяма достоверност и изчерпателност в Стратегията за местно развитие са интегрирани основните характеристики и добрите практики на подхода „Лидер”, както и изискванията на Наредба № 22 от 14.12.2015 г. на МЗХ

СЪДЪРЖАНИЕ И СТРУКТУРА НА СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

1. Описание на МИГ :

(не повече от 3 страници)

1.1. Данни за общини и населени места, които попадат в територията на МИГ:

Община Марица е най-младата община в област Пловдив. Създадена е през 1987г. и обхваща 19 села, всяко от които има свое землище.

Община "Марица" се намира в Среднотракийската низина. Заема средищно положение в териториалния обхват на Южен централен район и на страната. Територията е сплощ от 34256,8 ха, с което представлява 5,7% от територията на областта и 0,3% от територията на страната. Определящи за развитието на икономиката в общината са отраслите лека промишленост и селско стопанство. На територията на общината има средно организирана и добре обезпечена образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, предоставяща основни услуги за населението. За разлика от преобладаващата част от общините в страната в община Марица се наблюдава процес на стабилизиране на броя на населението, което е резултат от благоприятната икономическа и социална среда и провежданата общинска политика за осигуряване на трудова заетост и на добри условия за живот. Налице е по-слабо изразена тенденция на застаряване на населението, което е по-ясно подчертано за някои от селата в общината. Равнището на безработица е по-ниско от средното в страната и се дължи основно на наличието на достатъчно на брой работни места и близостта до Пловдив, където също работят хора от общината. Територията на МИГ има значително културно-историческо наследство и богат културен живот, обезпечен от активни читалища и отговорен НПО сектор. Местното развитие в община Марица е обезпечено с мотивиран и качествен човешки ресурс.

СНЦ "МИГ-община Марица" е създадена след широк обществен процес на партньорство и съгласуване на действия, които се предприемат за участие в подхода ВОМР на 31 март 2016г.

Основните дейности на сдружението са насочени към развитието на селския район в сферите на: конкурентоспособността на земеделието, опазването на околната среда, подобряване качеството на живот и разнообразяване на икономическите дейности в селските райони чрез развитието на услугите и бизнеса извън земеделието, осигуряване на възможности за заетост и цялостно и хармонично развитие на хората, особено в селата и малките населени места. Сдружението работи активно за подобряване на конкурентоспособността на типични и уникални местни продукти, за увеличаване на възможностите и подобряване на механизмите за активиране на местната общност в полза на местното развитие, както и мотивиране участието на местните лица в развитието на района, за гарантиране изпълнението на местни инициативи отдолу-нагоре.

В структурно отношение местната група отговаря на следните условия:

- обхваща повече от 2-ма представители на НПО;
- обхваща повече от 2-ма представители на частния сектор;
- броят на обхванатото население като територия е над 30 000 жители;
- в Колективния върховен орган са представени над 70% от идентифицираните в анализа заинтересовани страни, включени са над 50 % от населените места на територията на МИГ и членовете на Общото събрание са над 30.

Сред основните предимства на територията са 19-те жизнени и млади по население населени места, традициите за партньорство между секторите на местната власт, гражданските организации и местния бизнес, доброто географско и икономическо позициониране на

<p>територията като селски район със запазено културно историческо наследство, природни ресурси и социален капитал.</p> <p>Налична е обоснована мотивация за местно развитие на територията на МИГ чрез подхода ВОМР с участието на всички заинтересовани страни, включени активно в дейностите по създаване на капацитет за ВОМР и разработване на настоящата Стратегия.</p> <p>Обективно идентифицираните потребности на територията на МИГ, определените налични ресурси в местните сектори на развитие обосновават прилагането на Многофондова стратегия за местно развитие чрез ВОМР.</p> <p>Готовността на секторите на местната власт, бизнес, селско стопанство и НПО с проектни идеи създава условия за успешни интервенции и реализиране на предвидените мерки от ПРСР, ОП“Развитие на човешките ресурси“ и ОП“Иновации и конкурентноспособност“.</p>	
<p>- списък на общините, обхванати от МИГ;</p>	<p>Община Марица, ЕККАТЕ1617</p>
<p>- списък на населените места, обхванати от МИГ;</p>	<p>Община Марица има 19 населени места, съставляващи територията на МИГ:</p> <p>1.Село Бенковски; 2.Село Войводиново; 3.Село Войсил; 4.Село Граф Игнатиево; 5.Село Динк; 6. Село Желязно; 7.Село Калековец;</p> <p>8. Село Костиево; 9.Село Крислово; 10.Село Маноле; 11.Село Манолско Конаре; 12.Село Радиново;13.Село Рогош; 14.Село Скуtare; 15.Село Строево;16.Село Трилистник; 17.Село Труд;18.Село Царацово; 19.Село Ясно поле</p>
<p>- брой жители на териториите обхванати от МИГ;</p>	<p>Община Марица -общ брой :31 649 жители</p> <ul style="list-style-type: none"> - с.Бенковски-1345 жители - с.Войводиново-2165 жители - с.Войсил-1077 жители - с.Граф Игнатиево-1805 жители - с.Динк- 870 жители - с.Желязно-374 жители - с.Калековец-2571 жители - с.Костиево-1812 жители - с.Крислово-635 жители - с.Маноле-2812 жители - с.Манолско Конаре-687 жители - с.Радиново-713 жители - с.Рогош- 3081 жители - с.Скуtare- 2415 жители - с.Строево-1663 жители - с.Трилистник-809 жители - с.Труд-3985 жители - с.Царацово-2185 жители - с.Ясно поле-645 жители
<p>1.2. Карта на територията:</p>	

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията
(не повече от 2 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения и обществени обсъждания):

Община Марица като бенефициент на финансова помощ по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от ПРСР 2014 – 2020 г. с №РД50-170/07.12.2015г., сключен между Община Марица, МЗХ-УО и ДФЗ-РА, организира и проведе 24 събития на територията на 19 населени места с над 300 представители на основните сектори и групите на заинтересованите страни. Процесът на подготовка на територията на община Марица за прилагане на подхода ВОМР стартира с провеждането на 2 еднодневни информационни срещи с общо над 50 участници в селата Бенковски и Войводиново. Срещите бяха профилирани по видове сектори: НПО, Читалища, настоятелства и за представители на местен бизнес, земеделски производители, кметове, граждани. В изпълнение на дейности по подмярка 19.1 бяха използвани разнообразни форми на информиране, обучение и консултиране на заинтересованите представители на местните общности от населените места в обхвата на МИГ, свързани с популяризиране процеса на разработване на стратегията – информационни срещи, семинари, информационни конференции. Паралелно с дейностите за популяризиране на процеса бяха осъществени и дейности, свързани с подготовка на стратегията, в т.ч. работни срещи, свързани с консултиране за подготовка на стратегията, информационни срещи, свързани с консултиране с местната общност, обществено обсъждане на стратегията. По време на срещите е представен проекта на Община Марица за подготовка на Стратегия за местно развитие, подхода ВОМР и спецификата на местната група като средство за прилагане на местни политики. За създаване на първоначален капацитет сред участниците в създаденото публично-частно партньорство е проведено двудневно обучение за екипа на МИГ, вкл. и с представители на партньорите на тема: „Местна инициативна група. ВОМР. Мултифондово подпомагане. Разработване на Стратегия за местно развитие“. В обучението участваха представители на Община Марица, Читалище “Васил Левски-1930“ и фирма „Динчийски-Агро“ АД. За създаване капацитет за прилагане на ВОМР и мотивиране за участие в процеса по разработване на Стратегията са проведени две еднодневни обучения за местни лидери на тема: „Роля и място на местните лидери и партньорите в процеса на местното развитие. Планиране на мултифондова стратегия за местно развитие. Приоритети за местно развитие на отделните сектори.“ В обученията участваха представители на публичния/граждански сектор с участници от Община Марица, местни НПО, спортни клубове, читалища и социални организации. Във второто еднодневно обучение участници бяха представители на местния бизнес и селско стопанство (микропредприятия и земеделски производители от различни населени места). Стигна се до разбиране на подхода ВОМР, до това каква е ролята и задачите на бъдещата местна група, извлечени са бъдещи приоритети и идентифицирани настоящите нужди на територията. За популяризиране на проекта и привличане вниманието на различни заинтересовани страни се проведоха 2 на брой еднодневни информационни конференции с над 140 участника от цялата територия. По време на конференциите са представени дейностите и напредъка по проекта за подготовка на Стратегия, основните параметри на подхода ВОМР, изяснена е ключовата роля на всяка от потенциалните заинтересовани страни за участие, представени са основните насоки на Стратегията, основните формулировки, мнения и препоръки. От съществено значение за мотивацията по сектори и за въвеждането на местната общност по подхода ВОМР са реализираните 5 на брой информационни дейности в населените места – в селата Рогош, Маноле, Царацово, Граф Игнатиево и Калековец, като на срещите са обхванати представители на местната общност от селата Скутаре, Трилистник,

Манолско Конаре, Ясно поле, Граф Игнатиево, Труд, Строево, Калековец, Желязно, Крислово и Динк. Чрез срещите информационно е обхваната цялата територия на бъдещия МИГ. В средата на м.февруари стартира провеждането на едномесечна информационна среща за консултиране с местната общност за най-малко 20 участници, профилирани поотделно за местната власт, за НПО/Читалища, за местния бизнес и селско стопанство, за уязвими групи и малцинства. Проведени са и 5 на брой едномесечни работни за консултиране подготвяйки на стратегията срещи за най-малко 10 участници от всеки сектор/група заинтересовани страни. Всеки сектор/заинтересована страна работи съвместно с експерти за визията, приоритетите, целите и дейностите в Стратегията за местно развитие. Приоритизирани с най-важните проблеми и нужди в населените места, оценен е капацитета, социалния потенциал и готовността на територията на МИГ за изпълнение на Многофондова Стратегия за местно развитие. Заинтересованост проявиха, както и активно участие представители на ромска организация „Ромски свят“, която е неформална група от активни млади роми и ромски предприемачи. В срещите за бизнеса и селското стопанство участваха и предлагаха идеи за интеграция на малцинствата земеделски производители и местни предприемачи от ромски произход. Освен представители на малцинствата, в работните срещи за консултиране подготвяйки на Стратегията, участваха и организации със социална насоченост и представители на хора с увреждания. Сред най-активните е сдружение за хора с увреждания- „Великолепие“. Представителите на ромската общност и на хората с увреждания имат идеи и искания за включване в Стратегията за местно развитие на мерки и дейности, свързани с тяхната интеграция, осигуряване на работа, запазване на ромските традиции, развитие на социално предприемачество и подобряване условията им за живот. По тази причина са проведени 3 работни срещи само с представител на уязвими групи и малцинства. Реализирани са 3 на брой обществени обсъждания с над 250 участника на Стратегията. В обществените обсъждания участие взеха представители на местната общност от 19-те населени места в община Марица, както и заинтересованите страни от територията: местни фирми от леката и хранително-вкусовата промишленост, фирми в сферата на комуникациите, услугите и търговията, предимно микропредприятия.

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в разработване на стратегията:

Тъй като стратегиите за ВОМР се разработват и проектите се избират от местната група и местните заинтересовани страни, процеса се движи от енергията на местните заинтересовани страни, включително от младите хора.

По време на провеждане на всички 24 общностни, работни и информационни събития за подготовка на Стратегията, текущо се идентифицираха заинтересовани групи лица с общ интерес и възможности, свързани с реализиране на стратегия за ВОМР, включително и като потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултати от нейното изпълнение:

- Сектора на местната власт: Община Марица, ОбС и кметове на населени места; граждани
- Сектора на бизнеса: микропредприятия и малки предприятия с различен профил на дейност;
- Земеделския сектор: земеделски производители, животновъди, пчелари, кооперации и фирми;
- Гражданския сектор: граждански сдружения и организации с различен профил на дейност.

Ролята на заинтересованите лица в изработването на стратегията бе при подготовката на SWOT анализа на стратегията, при определяне обхвата на стратегията и планираните интервенции, детайлно разписване на мерките на базата на произтекли изводи и резултати от анализите.

За по-голяма нагледност пред заинтересованите страни бяха представени като добра практика вече изпълнени проекти, финансирани през предходния период.

3. Описание на ситуацията в района към момента на кандидатстване:

(не повече от 10 страници)

3.1. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията:

Общ социално-икономически профил:

Поради доброто си транспортно-географско положение, близостта до гр. Пловдив и София и провежданата политика от местните власти, общината е привлекателна за инвестиции, включително и чуждестранни. Независимо от големия процент обработваеми земи и славата на общината в миналото като земеделски район, през последните 10 години водещ сектор в икономиката е промишлеността, следван от сектор услуги и на трето място селско стопанство. Промишлеността е с многоотраслов характер, като водещи функции имат производства свързани с преработка на селскостопански суровини (хранително-вкусова), производство на машини и оборудване, производство на химически изделия и продукти, дървопреработване, производство на мебели, текстилна промишленост, производство на трикотаж и облекло, машиностроителна, металорежеща и др. Предприятията са изцяло частни. Преработвателната промишленост на плодове и зеленчуци не е свързана с местното селскостопанско производство и работи с вносни суровини.

В структурата на предприятията преобладават тези от типа „микро“ и „малки“, които обаче са с по-скромни икономически показатели. Тези предприятия са основата на малкия семеен (фамилен) бизнес и дават препитание на около една трета от всички заети лица в общината.

Регистрирани са над 4000 стопански субекта. Най-големите предприятия са изградени на “зелена поляна”. Оформени са 4 промишлени зони с малки и средни предприятия с профил на дейността свързан с: производство на бяла техника, хлебни изделия, автосервизни и транспортни услуги, тютюневи изделия, месни и млечни продукти, производството на автоматичните прекъсвачи, PVC-профили, пластмасови изделия и метални изделия за дома, козметични продукти, изделия от желязо, биоторове, на електронно оборудване, велосипеди и детски колички, рециклиране на полимери, производство на матраци, внос и търговия с цветя, обработка и търговия с мрамор и гранит, преработка и консервиране на плодове и зеленчуци, производство и реставрация на мебели, производство на топлоизолационни панели и врати и др.

За развитието на първичния (аграрен) сектор благоприятни фактори са качествените поземлени ресурси, климатичните условия, достъпът до основни транспортни коридори, традициите на населението в развитието на селското стопанство, развитата промишленост за преработка на селскостопански суровини и др. Наличието на добре развита напоителна мрежа (макар и вече в не добро състояние) е фактор за големия размер на поливните площи, върху които се отглеждат интензивни селскостопански култури - зеленчуци, трайни насаждения, ориз. През последните години, благодарение и на стимулиращата държавна политика и окрупняването на земята, се възражда интензивното растениевъдство и животновъдството с тенденции към по-уедрено фамилно фермерство. Увеличават се и инвестициите в модернизация и механизация на стопанствата. На територията на МИГ активно работят земеделските кооперации, сред които:

- Земеделска кооперация Единство – намира се в село Костиево и е наследник на местното ТКЗС, където след 1990 г. обединява 400 кооператори с обработваема земя на площ от 11 500 декара. Кооперацията е сред основните производители на оризова арпа в страната и притежава оризище в землището на село Костиево.

- Потребително-Производствена Земеделска кооперация Напредък – село Царацово. Занимава се с производство и търговия със селскостопанска продукция. Отглежда царевица, слънчоглед, ечемик и фъстъци.

Значителното почвено разнообразие на територията на община Марица в съчетание с климатичните условия създават благоприятни условия за развитие на селското стопанство. На територията има развити практики за ранно полско и оранжерийно зеленчукопроизводство,

зърнопроизводство, възстановяват и се увеличават площите за производство на ориз, разрастват се градините с трайни насаждения. Подценяването на възможностите за ефективно интегриране на аграрния сектор с преработващата промишленост обаче в условията на пазарна икономика ограничават предпоставките за социално-икономическо развитие, което да е в съответствие със съществуващия потенциал, традиции и съвременни тенденции.

Община Марица е сред малкото селски общини със слабо изразен отрицателен естествен прираст на населението и липса на обезлюдяване на селата. Броят на населението се запазва стабилен. В община Марица има младо население, което би могло да гарантира добро демографско развитие на общината и по-добро бъдещо естествено възпроизводство, което е от значение за икономическата му функция - като работна сила.

Бързото и възходящо развитие на общината има безспорно своите предимства, но в същото време и поставя и огромна необходимост, свързана с нуждата от все повече и по-високо квалифициран човешки ресурс. От една страна това изисква развитие на образователните услуги (подходяща професионална квалификация), от друга страна ще привлече повече хора на територията на общината, за които трябва да бъдат осигурени благоприятни жизнено условия – инфраструктура, услуги с добро качество, места за отдых и развлечение, спортни дейности, добро образование и здравеопазване и извънкласни дейности за децата.

За разлика от преобладаващата част от общините в страната в община Марица се наблюдава процес на стабилизиране на броя на населението, което е резултат от благоприятната икономическа и социална среда и провежданата общинска политика за осигуряване на трудова заетост и на добри условия за живот. Налице е по-слабо изразена тенденция на застаряване на населението, което е по-ясно подчертано за някои от селата в общината.

Равнището на безработица е по-ниско от средното в страната и се дължи основно на наличието на достатъчно на брой работни места и близостта до Пловдив, където също работят хора от общината. Най-висока е безработицата сред лицата със средно и основно образование. Затвърждава се тенденцията безработните без квалификация да доминират в структурата на регистрираните безработни. Тази група безработни е неконкурентоспособна на пазара на труда и формира основната част на контингента на продължително безработни лица. 46 % от населението е с основно и по-ниско образование.

На територията на общината има средно организирана и добре обезпечена образователна, здравна, социална и културна инфраструктура, предоставяща основни услуги за населението. Липсват извънкласни форми за допълнителни умения и професионална ориентация. Съществува недостиг на материална база за деца до 3 години - ясли.

На територията на МИГ като основен проблем се очертава миграцията на местни ученици от начален и основен курс на образование в областния град Пловдив, където се предлага по-добре уредено и конкурентно обучение. При наличието на начални и основни училища в община Марица, присъствието на ромски деца в тях, както и не изцяло осъвременената материална база правят неатрактивни и непривлекателни условията за обучение.

Въпреки последователната и целенасочена социална политика на община Марица в изпълнение на изготвената през 2013г. Стратегия за развитие на социалните услуги в Община „Марица“ за периода 2013г.-2015г, както и Годишния план-програма за развитие на социалните услуги на територията на Община „Марица“ 2015-2016г., на територията на МИГ все още има сериозни потребности от допълване на набора от социални услуги, както и от разширяване на обхванатото население от целевите групи. Социалните услуги в общината са насочени предимно към възрастни самотно живеещи хора и хора с увреждания, като успяват да осигурят грижа само на част нуждаещите се. Община Марица осъществява и дейности и проекти, насочени към младите

хора, като възможности за придобиване на трудов стаж на безработни младежи, за превенция на социалното изключване и намаляване на бедността сред децата чрез инвестиции в ранното детско развитие посредством изграждането на общностен център за деца. В момента общината изпълнява проект, целящ предоставяне на интегрирани социални услуги на територията на Община Марица. На територията на общината не се предлагат услуги като „детска забавачница” или центрове за организиране на детски мероприятия. Детските кухни са недостатъчни спрямо установените нужди на младите семейства в общината, но е осигурено транспортирането на храната до останалите населени места. Оборудването на нова кухня съгласно съвременните изисквания в друга част на общината ще подобри ефективността на предоставяната услуга. Две от населените места в територията. Липсват социални трапезарии.

Липсват и обекти за ежедневен спорт и отдих на населението, като малки спортни площадки, детски площадки.

Всички равнинни населени места на територията на МИГ имат проблеми с отводняването при проливни дъждове. По време на тези събития най-много се разрушава техническата инфраструктура. Основен проблем с облика на 19-те населени места на територията на МИГ е влошената инфраструктура, касаеща липсата на облагородени терени и съвременна визия. Въпреки отличните си транспортни и комуникационни връзки, територията на МИГ е с много лоша техническа инфраструктура. Територията се нуждае от изграждане /саниране на тротоари, пешеходни алеи и улично осветление. В община Марица до този момент туризмът не е развит, но е с голям потенциал поради наличието на все още неекспонирано културно-историческо наследство. На територията на общината има добре развита мрежа от културни организации – основно читалища. Съществуват и други организации с нестопанска цел, работещи в различни сфери, но те не са особено активни с изключение на спортните клубове в селата

Идентифицирани нужди в направения социално-икономически анализ:

От анализа на заинтересованите страни, участвали в процеса на разработването на СМР на МИГ Марица – представители на трите основни сектора (местен бизнес и земеделски стопани, неправителствени организации и местна власт) могат да бъдат очертани следните основни потребности:

Нужди, определени от гражданския сектор:

- Опазване на културното наследство и биоразнообразието;
- Образование и квалификация, дейности за оползотворяване свободното време на младите хора (кръжоци, спортни занимания);
- Необходимост от изграждане/модернизиране на спортни площадки и младежки клубове на територията на община Марица.

Нужди, определени от земеделските производители:

- Инвестиции в нови съоръжения и технологии, развитие на допълнителни дейности към стопанството с оглед диверсификацията на доходите (средства от туризъм);
- Подобряване на достъпа до пазара, повишаване на знанията и уменията на земеделските производители;

Нужди, определени от местния бизнес:

- Инвестиции в иновации, нови съоръжения и технологии;
- Квалификация на човешките ресурси, осигуряване на благоприятна работна среда;
- Развитие на бизнес услуги и инфраструктура, благоприятна административна среда;

Нужди, определени от местната власт - кметове на кметства:

- Изграждане на инфраструктура, свързана с осигуряване на основни услуги и подобряване на средата за обитаване – пътища, улици и тротоари, улично осветление, зелени площи, детски площадки и спортни площадки.

Така направеният анализ очертава няколко основни групи потребности и нужди на територията на МИГ Марица, представени в **Приложение № 1** към настоящата стратегия.

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани лица на територията на МИГ:

По смисъла на прилагане на подхода ВОМР под сектори заинтересовани лица се разбира всички лица, участвали в разработването на настоящата стратегия, които имат заявен интерес от изпълнение на стратегията и които могат да допринесат с ресурси в процеса на нейното реализиране. Подходът на ВОМР с участието на множество заинтересовани страни води до различен начин на разглеждане на предизвикателствата според „търсенето“ или „потребностите“ на територията. Различните заинтересовани страни се категоризират в зависимост от редица характеристики като ниво на заинтересованост и възможност да се влияе върху резултатите.

Заинтересована страна в процеса на разработване на Стратегия за местно развитие (СМР), с която МИГ Марица кандидатства пред МЗХ за одобрение, е всяко лице или група, които могат да допринесат с ресурси или да бъдат засегнати от дадена дейност по реализация на СМР.

Въвличането на заинтересованите страни на ранен етап от планирането гарантира постигане на целите. Съгласно условията на Наредба 22/14.12.2015г. на МЗХ, „Заинтересована страна“ е група лица с общ интерес и възможности, свързани с реализиране на стратегия за ВОМР, включително и като потенциални получатели на финансова помощ и ползватели на резултати от нейното изпълнение. В този смисъл на територията на община Марица за нуждите на Стратегията са определени следните заинтересовани страни:

-Първа група: лица/страни от местната власт: Община Марица (като бенефициент с проекти за цялата местна общност), местните кметства (на чиято територия ще се осъществяват инвестиции) и техните жители като ползватели на резултатите от изпълнението на Стратегията;

-Втора група лица/страни от стопанския сектор:

1. Бизнес в сферата на промишлено производство, услуги и търговия: търговски дружества, ЕТ, сдружения на бизнеса, работодателски организации. Характерни представители са предимно микропредприятията и малките предприятия в сферата на производството (производство на стъкло, производство на облекла, сладкарско производство, цехове за дограма, и услугите. Фирми за таксиметров превоз, ремонт на механизация, печатарска дейност, металопреработване, преработвателни фирми), строителство, услуги (предоставяне на интернет и ТВ, организиране на кетъринг и празненства, места за настаняване и заведения за хранене, козметични, авто-ремонтни, финансово-счетоводни, авто –услуги и бърз сервиз и др.) и търговия (търговия с обзавеждане, търговия и рециклиране на полимери, , търговия с горива, търговия със строителна агро – техника).

2. Бизнес в сферата на земеделието: земеделски производители - физически лица, фирми, земеделски кооперации, преработвателни предприятия с основни направления на производството:

-заинтересована лица от сектора на зърнопроизводството;

-заинтересовани лица от сектора на зеленчукопроизводството;

-заинтересовани лица от сектора на овощарството;

-заинтересовани лица от сектора на оранжерийно производство;

-заинтересовани лица от сектора на производство, преработка и търговия със зърнени и бобови култури;

-заинтересовани лица от животновъдния сектор: птицеферми, свиневъдство, овцевъдство и говедовъдство, пчеларство.

-Трета група лица/страни от нестопанския сектор:

1. Институции и лица в сферата на образованието и обучението: училищни настоятелства, обучителни организации, училища и детски градини.;
2. Културни институции и лица: читалища, творчески и самодейни състави, групи за фолклор и запазване на традициите;
3. Организации на вероизповеданията: църковни настоятелства и храмове;
4. Социална сфера, екология, гражданско и местно развитие: неправителствени организации и сдружения с различен предмет на дейност.
5. Организации и лица, работещи в полза на уязвимите групи.
6. Сдружение на ромската общност „Ромски свят“ .
7. Сдружения със спортни дейности: спортни клубове с активна дейност в сферата на младежта и спорта във всички населени места.

По време на обществените обсъждания са представени резултатите от работните срещи за консултиране подготовката на Стратегията, работен и окончателен вариант на Стратегията с включените визия, цели, приоритети за развитие, описание на мерките, на бюджетите и дейностите. Всеки раздел на Стратегията се разглежда подробно с включена дискусия и модерация от водещите експерти. Обсъжданията са документирани с протоколи в които са включени коментари, въпроси, предложения за промяна и бележки на водещите. На първото обсъждане на Стратегията в работния ѝ вариант са раздадени анкети за мнения, коментари и предложения по направеното представяне, които се обсъдиха и отразиха в следващите варианти на Стратегията, представени с допълненията и приети в окончателния им вариант.

Потенциали за развитие, определени в социално-икономическия анализ:

Наличие на силна икономическа зона и добре развита транспортна инфраструктура

-Наличието на значими транспортни връзки;

-Липса на основни ограничения пред развитието на територията, характерни за селските райони.

-Близостта до големия град, която подпомага привличането на инвестиции и същевременно предоставя качествени услуги в добър транспортен изохрон;

-Инфраструктурната обезпеченост осигурява подем на всички икономически сектори - селско и рибно стопанство, индустрия и услуги;

-Стартирали намерения за инициативи за насърчаване на сътрудничеството и работата на клъстерни структури;

Живи традиции и благоприятни условия за развитие на земеделско производство (в т.ч. производство на биологична продукция)

-Уникалното съчетание на релеф, климат, вегетационен период и почви като условия за развитие на интензивно земеделие – благоприятен агро-екологичен потенциал;

-Потенциал за биологично земеделие, чиято продукция все повече се търси в големите градове и извън територията на страната. Развитието на интернет и възможността да се рекламира продукцията и се събират заявки от хора, предпочитащи здравословното хранене с чисти продукти, получени директно от стопанствата, благоприятства развитието и на малките ферми.

-Благоприятен фактор за развитие на растениевъдството в общината е осигуреността ѝ с качествени земеделски земи. Основният потенциал за развитие на селското стопанство е обработваемата земя (85,6 % от земеделските земи в общината);

-Развитието на ефективно селско стопанство и възстановяването на традиционни за общината земеделски производства са една от основните възможности за подобряване на пазара на труд,

подкрепа и стимулиране на малкия и среден бизнес и повишаване на инвестиционната активност.

Сравнително добри демографски показатели, живи села и наличие на млади хора на територията

-Добър потенциал на човешките ресурси – средният брой жители на едно село в общината е 1 666 души при 524 за страната;

-Висок дял на хората в трудоспособна възраст;

-Има потенциал за развитие на ефективни механизми за координация и субординация между отделни звена в общинската администрация;

Налични НПО и активни читалища, които взаимодействат с местната власт

-Доброто администриране на околната среда на община Марица е определящ фактор за устойчивото развитие на общността;

-Активна комплексна читалищна дейност в самостоятелни сгради, общинска собственост;

-Развита художествена самодейност за всички възрастови групи- музикално певческо и любителско творчество;

-Потенциал от страна на НПО сектора за развитие на Кариерен център;

-Капацитет от страна на ромската общност за разработване на мултиетнически културен продукт със автентичен фолклор и занаяти на ромите;

-Историческото наследство и съхранените традиции, поддържани в изключително добре развита читалищна структура, са добра предпоставка за развитие на човешките ресурси на общината;

-Наличие на богати артефакти, културно и природно наследство и исторически паметници като сериозен потенциал за развитие на културно-исторически, селски и еко-туризъм

-В община Марица до този момент туризмът като интегрирана дейност и отрасъл не е развит, но е с голям потенциал за развитие на туризъм, поради наличието на все още неекспонирано културно историческо наследство.

-Територията е комфортна за обитаване и отдих.Община Марица притежава добър потенциал за развитие на алтернативен туризъм – селски и екологичен. Богати водни ресурси-подземни води и открити водни площи, възможности за напояване и за рибовъдство, риболовни спортове и отдих;

-Богато и съхранено наследство от легенди и истории, предания, лечителски практики.

Възможност за обвързване на дадености и дейности за развитие на регионален маркетинг и реклама

-Развитие на туризма като интегриран продукт, обвързващ различни културни и природни дадености на територията и местни производства;

-Традиционно производство на висококачествени и екологично-чисти продукти;

-Стимулиране на промишленото производство на търсени продукти на хранително-вкусовата промишленост, които при подходящ маркетинг и реклама могат да получат собствен бранд;Производството на търсени висококачествени, екологично чисти продукти в зеленчукопроизводството, трайните насаждения, животновъдството и другите специфични потенциали на общината с възможност за бъдещо реализиране на утвърдена местна/ запазена марка;

3.3. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите:

Идентифицирани силни страни на територията:

-Добро географско и транспортно положение на общината;

-Изградена и развиваща се икономическа зона;

-Благоприятен агро-екологичен потенциал за развитие отглеждане на различни земеделски култури и съхранени традиции в земеделието и животновъдството;

-Богатство на водни ресурси – реки, водоеми и рибарници;

- Активно население и сектори на територията на общината;
- Съхранени читалища – културни центрове;
- Активна местна власт;
- Наличие на големи села, действащи като вторични центрове;
- Множество антични/археологически останки – могили, пътища, селища;
- Голям брой спортни клубове с активна дейност;
- Работещо публично-частно партньорство;
- Демографската картина показва устойчивост;
- Добра степен на интеграция на малцинствата, особено в културните прояви;
- Преобладават микро, малки и средни предприятия с тенденция към нарастване;
- Дейността в производствените зони не представлява заплаха за качеството на компонентите на природната среда.

Идентифицирани слаби страни на територията:

- Липсва център за професионално обучение и квалификация;
- Недостатъчно възможности за инвестиции в машини и съоръжения за малките земеделски стопанства и малките фирми на територията на общината;
- Неразвити туристически атракции и инфраструктура;
- Лошо състояние на изградената техническа инфраструктура;
- Незавършено реструктуриране и модернизация на малките стопанства;
- Амортизирано оборудване и морално остарели технологии в част от земеделските стопанства;
- Ограничен достъп до пазарите за малките производители
 - Слабо коопериране между земеделските стопани – липса на съвременна земеделска борса;
 - Слаби пазарни позиции на селскостопанските продукти, включително и поради нелоялна конкуренция от вносна продукция и злоупотреба с пазарна сила на посредници;
- Навлизване на монокултурни производствени модели в земеделието;
- Недостатъчна осведоменост на земеделските стопани относно природната стойност на земята и устойчивото земеползване и промените в климата;
- Преработвателната промишленост не е ориентирана към местни суровини, а ползва вносни;
- Затруднение при въвеждане на нови технологии, нови сортове и породи, в земеделието и животновъдството;
- Не достатъчно развити граждански и неправителствен сектор;
- Липса на адекватни мерки за осигуряване на устойчива заетост - създаване на достъпна среда за лица с увреждания;
- При естествени прираст - високи показатели на население от малцинствата;
- 46 % от населението е с основно и по-ниско образование;
- Наетите временно лица по различни програми не решават проблемите с безработицата;
- Недоразвити социални услуги;
- Липса на обекти за ежедневен спорт и отдих на населението, като малки спортни площадки, детски площадки;
- Висока тенденция към изместване на началното и основното образование в областния град;
- Наличие на сериозни благоустройствени проблеми – влошен облик на населените места.

Идентифицирани основни възможности на територията:

- Национална политика, стимулираща зеленчукопроизводството и животновъдството;
- Прилагане на подхода ВОМР с ангажирано участие всички сектори на територията;

- Разширяване на пазарите и нарастване на потребителско търсене на хранителни продукти, с гарантирано качество и произход, местни продукти, както и биологични продукти и продукти, произведени при високи стандарти на опазване на околната среда и хуманното отношение към животните;
 - Повишено търсене на културно-исторически и селски туризъм;
 - Развитие и използване на естествения биологичен ресурс;
 - Повишаване ролята на местните общности за развитие на селските райони, засилване на капацитета и увеличаване на територията за прилагане на дейности свързани с воденото от общностите местно развитие, чрез подхода ВОМР;
 - Осигуряване на финансиране за предприятията, насочени към подобряване качеството на работните места, иновациите и квалификацията и уменията на заетите и др.;
 - Улеснен достъп до нови знания, технологии и практики вследствие членството в Европейския съюз;
 - Наличие и активно използване на европейски и национални фондове, стимулиращи инвестиции, свързани с осигуряване на допълнителни работни места (устойчива заетост) за жители от територията на МИГ и прекъсване на трудовата миграция;
 - Повишаване квалификацията на населението;
 - Подобряване на услугите за бизнеса чрез внедряване на системи за електронно управление, вкл. и електронни услуги за бизнеса;
 - Активна общинска политика за промотиране на местните производители и осигуряване на външни връзки;
 - Потенциал за разширяване на основните видове социални услуги за общността;
 - Използване на възможностите за развитие на туристически дейности във връзка с „Музей на открито Малтепе“, вкл. периферни туристически услуги с разнообразни доставчици на местни продукти;
 - Изработване на стратегия за развитие на културното наследство;
 - Създаване на местна трудова борса и кариерен център за комуникация между бизнеса и търсещите работа - създаване на връзка между обучение, практика и заетост;
 - Насърчаване на предприемачеството чрез мерките за бизнеса в Стратегията на МИГ с цел повишаване на самонаемането;
- Идентифицирани основни заплахи за територията, вкл.външни:*
- Загуба на квалифицирана работна ръка и недостиг на работна сила;
 - Продължаващ ефект на икономическата криза в останалите страни-членки на ЕС, които са основни търговски партньори в стокообмена със стоки на аграрния сектор и ХВП, което може да доведе до понижено търсене;
 - Циклични спадове и големи колебания в цените на селскостопанските стоки;
 - Глобалната промяна на климата, попадане на страната в зона на засушаване и рискове, свързани с природни бедствия;
 - Нарастващата роля на транснационалните компании в хранителната верига;
 - Липса на финансови възможности за изпълнение на идеи и проекти на потенциалните бенефициенти на територията на МИГ – слабо познаване на политиките и финансовите инструменти на ЕС;
 - Липса на достатъчен административен капацитет за управление на проекти сред представителите на местния бизнес и нестопански сектор;
 - Липса на държавна политика за трудова заетост и развитие на младите хора;
 - Липса на държавна защита срещу нелоялен внос на земеделска продукция;

- Липса на достатъчно собствени средства за съфинансиране на проекти;
- Високи изисквания в стандартите;
- Недостатъчна обвързаност между образованието и бизнеса с тенденция на емиграция на високообразованите кадри;
- Подценяването на възможностите за ефективно интегриране на аграрния сектор с преработващата промишленост в условията на пазарна икономика;
- Липса на политика за обвързване на културното и историческо наследство с туризма и с образованието.

3.4. Потребности на уязвимите и малцинствени групи, при наличие на такива:

Под уязвими групи се имат предвид групи, които са изправени пред по-висок риск от бедност и социално изключване от обичайния за населението. Уязвимите групи често срещат затруднения като ниско образование, безработица или недостатъчна заетост, които могат да доведат до още по-голямо социално изключване.

Установени уязвими групи и малцинства на територията:

- етнически малцинства (изолирани групи на малцинствени общности, с концентрация в 4 населени места);
- безработни в активна възраст;
- безработни млади хора до 29г.;
- безработни хора с двигателни и други увреждания, но с право на трудова дейност;
- нетрудоспособни и хора с увреждания;
- самотни родители;
- многодетни семейства с 3 и повече деца;
- хора с ограничен достъп до публични услуги;
- деца и младежи с увреждания.

Основен етнос в Община Марица е българският – 85% от общия брой на населението, следван от ромския – 10%, който е по-висок от същия показател за страна (4,42%) и турския –5%. На територията на община Марица има концентрирано ромско население в селата Динк, Костиево, Калековец и Рогош. По данни на Община Марица относителният дял на пълнолетните лица с увреждания на територията на общината е 20%.

Идентифицирани потребности от направени анализи и проучвания:

- преодоляване социалното изключване на младите хора от малцинствата и тези в неравностойно положение и подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи;
- активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно социално поведение - промяната на отношението към лицата с увреждания на пазара на труда;
- допълване на професионалната квалификация и образование и заетост за хора с увреждания и за младежите-роми, отпаднали от училище или с основно и по-ниско образование;
- директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции;
- изграждане на механизъм на междусекторно партньорство между институциите за използване на техните ресурси в подкрепа на семействата при преодоляване на бедността и социалната изолация;
- необходимост от занимания със спорт, което е добра основа за интеграция и изграждане на толерантност към различните общества;
- подпомагане на първоначалния професионален опит, обучението в процеса на работа, учението през целия живот и придобиването на квалификация;

- насърчаване на самостоятелната заетост и предприемачеството;
- предоставяне на равен достъп до основните обществени служби по заетостта заедно със специфични и индивидуализирани услуги за ромите, търсещи работа, както и насърчаване на наемането на квалифицирани роми като служители в администрацията на Общината;
- обучение и наемане на квалифицирани ромски медиатори за предоставяне на консултации и съвети за възможностите за кариера;
- съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етнокултура на ромите като част от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива;
- увеличаване опита на лицата, полагащи грижи за подобряване на условията на живот и жизнената среда на хората с увреждания и самотни възрастни хора;
- включване на групи в неравностойно положение на пазара на труда (в т.ч. посреднически услуги, обучения за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности, стимули за работодателите за наемане на работа, финансиране на географска мобилност и др.).

Подпомагането на уязвимите групи от населението ще бъде осъществено посредством проекти по приложимите мерки от ПРСР 2014 – 2020г., както и от ОПИК 2014 – 2020г. и ОПРЧР 2014 – 2020г. Проектите, финансирани от Програмата за развитие на селските райони и от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ ще бъдат насърчени при наемане на работа на лица от уязвимите групи от населението. Ще бъде даден приоритет на проекти, чиито обекти на инвестиция са насочени косвено или директно към маргинализираните общности (като например осигуряване на достъп до общинска инфраструктура на лица в неравностойно положение, изграждане на културни, спортни или социални обекти за лица в неравностойно положение и др.). ОП РЧР предвижда поредица от мерки, които ще подпомогнат лица от уязвимите групи от населението при наемане на работа, провеждане на обучения и подобряване на тяхната квалификация, подобряване на предоставяните социални и здравни услуги на територията на МИГ към тази група от населението.

4. Цели на стратегията:

(не повече от 10 страници)

4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:

Воденото от общностите местно развитие (ВОМР) е инструмент за участието на гражданите на местно равнище в разработването на отговори на социалните, екологичните и икономическите предизвикателства, пред които сме изправени днес. ВОМР е подход, който изисква време и усилия, но със сравнително малки финансови инвестиции, може да окаже значително влияние върху живота на хората и да генерира нови идеи и обща отговорност за въвеждането им в практиката. Вземайки в предвид основните и специфични цели в настоящата Стратегия, свързани с добавяне на стойност на територията на МИГ като цяло, насърчаване производството и преработката на местни, характерни за територията продукти и насърчаване производството и реализацията на местни продукти на територията на МИГ, както и създаването на устойчива икономика, социална и гражданска сфера, определяме следната визия:

Стратегическа цел: „Територия на МИГ-община Марица – икономически и социално жизнена територия със съхранена местна идентичност, високо качество на живот, осигурено развитие за младите хора, конкурентни земеделие и бизнес, съхранена околна среда и местен потенциал“.

Като се има предвид че на територията на МИГ –община Марица ще се прилага мултифондова стратегия, финансирана от ЕЗФРСР, посредством ПРСР 2014 – 2020г., ЕСФ, посредством ОП РЧР

2014 – 2020г. и ЕФРР, посредством ОПИК 2014 – 2020г., в съответствие с формулираните цели на подхода ВОМР, основните цели и приоритети към тях:

-Първа цел:

Повишаване на конкурентоспособността и ресурсната ефективност в сектор земеделие, животновъдство и преработващата промишленост

-Приоритети за развитие на територията:

Приоритет 1: Модернизация на активите в земеделските стопанства и развитие на устойчиво земеделие.

Приоритет 2: Насърчаване на качеството и добавената стойност чрез иновации в производството и преработката и маркетинга на земеделски продукти.

Приоритет 3: Укрепване на връзките в хранителната верига за изграждане на конкурентни предимства на база качество и добавена стойност на продуктите и иновации.

-Втора цел:

Повишаване устойчивостта и диверсификацията на местната икономика, създаване на качествена заетост и добавена стойност чрез насърчаване на иновациите.

Приоритет 1: Улесняване диверсификацията на местната икономика и разкриване на нови работни места за местното население, вкл. и за представителите на уязвимите групи.

Приоритет 2: Подкрепа на традиционните и перспективни отрасли от местната икономика, на предприемачеството и повишаване на производителността на местни МСП чрез насърчаване навлизането на иновации.

Приоритет 3: Повишаване на образованието и квалификацията на работната сила на територията на МИГ, за привличане на инвестиции за създаване на качествена заетост.

-Трета цел:

Надграждане на условията за местно развитие на територията на МИГ, повишаване на социалното включване и по-добро качество на живот чрез подхода ВОМР.

Приоритет 1: Подобряване на социалната, спортната и техническата инфраструктура за предоставяните услуги в общността и благоустрояване на населените места.

Приоритет 2: Укрепване и запазване на териториалната и общността идентичност и съхранение на социалните и културни традиции и обичаи, за предаването им към бъдещите поколения.

Приоритет 3: Развитие и укрепване капацитета на местната общност и заинтересованите страни за участие в прилагането на подхода ВОМР.

4.2. Специфични цели:

Специфични цели по отношение на ЕЗФРСР:

1. развитие и стимулиране на предприемачество и устойчив бизнес;
2. развитие на практики и модели за добро управление и участие на заинтересованите страни в развитието на територията чрез ВОМР, като основа за териториално развитие;
3. развитие на териториална идентичност, маркетинг и марки на база на специфичния териториален потенциал и продукти от местен характер.

Специфични цели по отношение на ОП“Иновации и конкурентоспособност:

1. инвестиции за повишаване на капацитета на МСП за пазарно развитие и производителността на труда;
2. насърчаване на иновационната активност, разработването и внедряването на иновации.
3. насърчване предприемаческите идеи на МСП от територията на местната инициативна група в областта на здравеопазването, процесите, свързани със застаряването на населението, демографските въпроси, културните и творчески индустрии.

Специфични цели по отношение на ОП“Развитие на човешките ресурси:

1. създаване на устойчива и качествена заетост за уязвими групи;
2. повишаване квалификацията на населението за по-голямо съответствие на уменията на търсещите работа с нуждите на бизнеса;
3. подобряване достъпа до социални услуги на различни групи социално изключени или в риск от социално изключване лица.

В реализиране на всички специфични цели, избрани от трите финансиращи фонда, Стратегията ще осигури възможности за по-активно участие на маргинализираните общности и уязвими групи в процеса на прилагане на Водено от общностите местно развитие.

4.3. Връзка между стратегията за ВОМР с характеристиките на конкретната територия, разработени въз основа на местните потребности и потенциал, в съответствие с политиките на национално, регионално и местно ниво, включително и с политиките по десегрегация и деинституционализация:

Разработването и реализацията на местни политики чрез подхода ВОМР е с широкото участие на общността и е непрекъснат процес, който ще осигури обща споделена визия за развитие на територията. Чрез настоящата стратегия се прилага интегриран подход при целенасоченото използване на изведените специфични регионални потенциали в рамките на установеното партньорство и наличния бюджет, така че да се мобилизират местните партньори и заинтересовани страни да осъществят устойчиви проекти и намерят трайни решения.

През периода 2014 - 2020 година МИГ-община Марица предвижда да прилага мултифондова стратегия за водено от общностите местно развитие, разработена, въз основа на природно-географския, икономически и социо-културен потенциал за развитие на територията, от една страна и наличния човешки фактор, способен да реализира стратегията, от друга страна. Направените проучвания и анализи на територията чрез актуални данни очертаха характеристиките на територията на МИГ. Потенциалът за развитие е отправна точка за формулираните цели и приоритети в стратегията.

Целите и приоритетите на Стратегията за ВОМР на МИГ Марица са определени на местно ниво и отговарят на местните потребности и съществуващите потенциали за развитие на територията. Същевременно те се съгласуват с областната стратегия за развитие на област Пловдив за периода 2014-2020 г., с релевантните национални стратегии и програми (Националната програма за развитие „България 2020“, Националната концепция за пространствено развитие на България за периода до 2020 г., „Регионалният план за развитие на Южния централен район за периода 2014-2020 г.“. Програмата за развитие на селските райони 2014-2020, ОП „Развитие на човешките ресурси 2014-2020“, ОПИК 2014-2020 и др.)

Съгласуваност на Стратегията за ВОМР на МИГ Марица с приоритетите на ЕС за развитие на селските райони Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г.

Приоритети на ЕС за развитие на селските райони	Съгласуваност в Стратегията за ВОМР	Цели на ПРСР 20140-2020
<p>Приоритет 2: Увеличаване конкурентоспособността на всички типове земеделие и нарастване жизнеспособността на стопанствата;</p> <p>Приоритет 3: Насърчаване организацията на хранителната верига и управление на риска в земеделието</p>	<p>Първа цел: Повишаване на конкурентоспособността и ресурсната ефективност в сектор земеделие, животновъдство и преработващата промишленост</p> <p>Втора цел:</p>	<p>Първа цел: осигуряване на устойчив и балансиран растеж на производството и преработката на селскостопански и горски продукти</p>

	Повишаване устойчивостта и диверсификацията на местната икономика, създаване на качествена заетост и добавена стойност чрез насърчаване на иновациите.	
Приоритет 5: Насърчаване на ефективността на използване на ресурсите и подкрепа на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в секторите земеделие, храни и гори;	Стратегията включва мерки, които адресират целите и приоритетите, поставени от Третия национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г. чрез насърчаване на инвестиции в енергийна ефективност; Подпомагането на биологичното производство отговаря на препоръките на Европейската Комисия за използване на инструментите и възможностите, предлагани от ЕФРЗСР, заложи в Европейския план за действие за бъдещето на биологичното производство в Европейския съюз.	Втората цел – осигуряване на устойчиво управление и използване на природните ресурси, предотвратяване и адаптиране към климатичните промени
Приоритет 1: Стимулиране на трансфера на знания и иновациите в областта на селското и горското стопанство и селските райони;	Избраните цели и мерки в Стратегията за ВОМР са насочени към модернизиране и технологично обновление на земеделските стопанства и другите МСП на територията. В стратегията се дава приоритет на проекти, включващи иновации в производството и преработвателната промишленост.	Първа цел: осигуряване на устойчив и балансиран растеж на производството и преработката на селскостопански и горски продукти.
Приоритет 6: Подкрепа за социална интеграция, намаляване на бедността и икономическо развитие на селските райони (с насоченост конкретно към създаване и развитие на малки предприятия, както и създаване на работни места)	Трета цел: Надграждане на условията за местно развитие на територията на МИГ, повишаване на социалното включване и по-добро качество на живот чрез подхода ВОМР	Третата цел: стимулиране на социално-икономическото развитие на селските райони с цел развитие икономическия потенциал, съхраняване на демографския потенциал и принос за социално включване на уязвими групи

		и ромите, икономическо възстановяване и овладяване на процеса на обезлюдяване и социално изключване
--	--	---

Воденото от общността местно развитие на територията на МИГ Марица ще се прилага чрез многофондово финансиране, като за него ще се използват средства от както от ЕЗФРСР, така и ЕСФ (Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020) и ЕФРР (Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК 2014-2020).

Съгласуваността на Стратегията за ВОМР на МИГ Марица с Общински план за развитие на Община Марица и Областна стратегия Пловдив 2014-2020 г. е представена в Приложение 2

В съответствие със стратегически приоритети за финансиране в Споразумението за партньорство (СП) -Стратегически приоритет 1: Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж и Под-приоритет: „Заетост и трудова мобилност“ СМР на МИГ Марица има принос в две основни направления: От една страна целенасочена инвестиционна подкрепа за развитие на селскостопански сектори с традиции и потенциал да осигурят нови целогодишни работни места – животновъдство, зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство. От друга страна стимулиране на създаването на заетост и устойчиви работни места извън земеделския сектор чрез насърчаване на предприемачеството. Във връзка с под-приоритет „Социално включване“ стратегията целенасочено включва мерки за подпомагане на изграждането на публична инфраструктура и особено услуги за уязвими и маргинализирани групи на територията. По отношение на ОПРЧР 2014-2020 г. Стратегията за местно развитие за ВОМР на МИГ Марица формулира цели и мерки, насочени подпомагане преодоляването на силно изразени негативни процеси като например високи нива на бедност при уязвими групи от населението, вкл. висок риск от социално изключване и нива на безработицата сред тях. Цел 1 и Цел 2 от стратегията, както и формулираните приоритети за Повишаване на образованието и квалификацията на работната сила на територията на МИГ в съответствие с нуждите на местния бизнес, качествена заетост и социална инфраструктура за предоставяне на услуги на населението съответстват на целите на програмата по отношение на пазара на труда, намаляване на бедността и повишаване на социалното включване.

Включването в стратегията на МИГ Марица на мерки от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК 2014-2020) по линия на Европейския фонд за регионално развитие спомага за подобряване на достъпа до финансиране на МСП, насърчаване на иновационната активност и създаването на нови устойчиви предприятия, които да осигуряват заетост на местното население и възможности за повишаване на доходите му.

Съответствие на Стратегията за ВОМР с общинския план за развитие на Община **Марица** и **Областната стратегия на област Пловдив за периода 2014-2020 г.**

Стратегията на МИГ Марица е разработена в контекста на местната специфика, установените потребности и местния потенциал за растеж и в съответствие, като поставените цели и приоритети и предвидените мерки за изпълнение имат допълващ характер по отношение на регионалните, областните и общински стратегически и планови документи и предвиждат интегрирани интервенции с цел постигането на комплексен положителен ефект в развитието на територията. Информация за връзка на Стратегията за местно развитие с политиките за опазване на околната среда и водите:

Към момента на разработване на Стратегията, не се предвиждат конкретни инвестиционни предложения, които попадат в Приложение 1 или 2 на Закона за опазване на околната среда.

На територията на прилагане на Стратегията за местно развитие към момента не са идентифицирани други инвестиционни предложения, върху които прилагането на Стратегията може да окаже въздействие. Тя не влиза в противоречие с другите инвестиционни предложения и програми на територията на община Марица.

Стратегията за местно развитие на МИГ-община Марица е съобразена с изискванията на ПРСР, ОП“РЧР“ и ОП“Иновации и конкурентноспособност“, за които вече са проведени екологични оценки.

По проектните предложения, които ще бъдат приемани от МИГ по мерките от Стратегията за местно развитие, може да се изисква ОВОС/ЕО и оценка на съвместимостта. ОВОС се извършва задължително на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 1 на ЗООС, както и за техните изменения или разширения, при чието осъществяване са възможни значителни въздействия върху околната среда. Необходимостта от извършване на ОВОС се преценява от компетентните органи за инвестиционните предложения за ново строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 2 на ЗООС, както и за всяко тяхно разширение или изменение, ако се очаква то да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда. За тези проекти ще се изисква представяне на становище/решение за одобряване/съгласуване от компетентните органи по околна среда.

4.3.Описание на иновативните характеристики на стратегията

Разработената СМР на МИГ-Марица е многофондова, която предвижда синергия между мерките и операциите за подкрепа по линия на ЕЗФРСР, ОП“Иновации и конкурентноспособност” и ОП“Развитие на човешките ресурси”. Прилагането на многофондова СМР дава много по-големи възможности на МИГ да адресира проблемите пред които е изправена местната общност, обхващайки не само земеделската дейност, диверсификацията и териториалното развитие на района, но и да спомогнат за решаване на социалните предизвикателства и нужди пред малкия и среден бизнес.

Изборът на многофондова СМР е разглеждан като първа стъпка в тази посока. Посредством ОП“Иновации и конкурентноспособност” ще се стимулира именно насърчаване на иновационната активност и разработването и внедряването на иновации. Ще бъде насърчавано подпомагане на проекти, които предвиждат конкретни иновативни дейности необходими за работата на предприятията и фирмите на територията на индустриалния парк.

В регламентите за ЕСФ и ЕФРР социалните иновации изрично се посочват като средство за преобразуване на местните услуги и справяне с местните предизвикателства. Социалните иновации представляват иновации, които са социални както по отношение на тяхната цел, така и по отношение на техните средства. По-специално те са нови продукти, услуги и модели, които едновременно отговарят на социалните потребности и създават нови социални взаимоотношения или сътрудничество. Те са тясно свързани с воденото от общностите местно развитие, защото „те са иновации, които са не само добри за обществото, но и подобряват неговия капацитет за действие“.

Тъй като „местно“ е там, където хората живеят и работят, то има решаваща роля за политиките за пазара на труда. Воденото от общностите местно развитие предлага възможност за сплотяване на насоките на политиката от различните нива на управление.

Предприятията и фирмите опериращи на територията на индустриалния парк ще бъдат стимулирани и окуражавани да създават съвместни предприятия с други лица на територията на МИГ Марица, както и да си сътрудничат с фирми и структури в района, които да бъдат бенефициенти по СМР и да получават финансово подпомагане.

Именно с прилагането на такъв подход на по-силно и близко интегриране на икономиката, която работи на територията на индустриалните зони и на местната икономика ще се залага, като основна иновативна характеристика при изпълнение на СМР.

В Стратегията се предвиждат следните основни иновативни елементи:

„Иновативност на стратегията за БОМР“ е включване в стратегията за БОМР на нов подход, метод или средства за реализирането ѝ, които не са прилагани на територията на местната общност .

За поддържането на висока ангажираност на територията на МИГ по време на прилагане на Стратегията за всеки от секторите, както и повишаване на местния капацитет за работа по подхода БОМР, местната група ще прилага следните иновации:

-интерактивна информационна платформа за публично-частните партньори и участниците в МИГ, вкл. с възможности за онлайн обучения, обмени, сътрудничество, работа в местна мрежа, с включено участие на хора с увреждания;

-изграждане на информационни терминали в 19 населени места на територията на МИГ;

- провеждане на информационни дейности за всяка потенциална заинтересована страна от врата до врата за различните заинтересовани страни;

-провеждане на месечни дискуссионни срещи между екипа на МИГ и заинтересованите страни;

-провеждане на отворени форуми преди отваряне на всеки прием;

-провеждане на мотивационни дейности между бизнеса и НПО, работещи за уязвими групи;

-създаване на инвестиционен профил на територията на МИГ;

-конкурс за иновативни практики сред заинтересованите страни, които смятат да кандидатстват към Стратегията;

-мобилни кампании за микропредприятия и земеделски производители „МИГ открива работно място“;

-провеждане на дни на мултиетническото и мултикултурното взаимодействие.

-издаване на текущи електронни бюлетини;

-организиране на интерактивни форуми между заинтересованите страни;

-провеждане на пътуващи семинари в населените места на територията на МИГ;

-заснемане на филми с добри практики и провеждане на фото-конкурс за добра практика;

-провеждане на дни на отворените врати в офиса на МИГ;

-организиране на срещи и консултации с представители на уязвимите групи и малцинствата;

-организиране и провеждане на работни срещи с местната власт;

-обявяване на конкурси, свързани с проекти и идеи на заинтересовани страни с потенциал за финансиране по мерките от Стратегията и др.

Иновации чрез възможност за създаване на нов за територията продукт или услуга и/или включване на дейности/мерки, които предоставят възможност за нова за територията форма на използване на природните ресурси:

Иновации чрез нов методи и/или начин за решаване на местните проблеми и слабости на територията:

МИГ Марица ще се стреми да съсредоточава финансов ресурс именно в развитието и реализация на проекти, които водят до по-големи мултипликационни ефекти. Това са проекти даващи по-висока добавена стойност, проекти свързани със създаването на допълнителна заетост и брутен продукт на територията, като интегрираните инвестиции и чрез стимулиране работата с местни суровини и с разширяване развитието на аутсорсинга на територията, свързан най-вече с обслужване на множеството предприятия и фирми работещи на територията на индустриалните зони. Прилагането на мерки от различните оперативни програми, в т.ч. Програмата за развитие на

селските райони 2014 – 2020г., Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност” 2014 – 2020г. и Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014 – 2020г. посредством стратегията за местно развитие предполага иновативен подход чрез интегрирано финансиране на проекти от различни оперативни програми, но по начин, който гарантира развитие на територията, базирано на местните потребности. По този начин може да се определи, че стратегията ще окаже принос и ще се превърне в платформа за социални иновации, чийто мащаб впоследствие може да бъде увеличен и да намери по-широко приложение чрез обмен, сътрудничество и създаване на контакти. Примери за такива иновации са: създаване на Кариерен център, Мобилен център за мотивация на безработни роми, Център за мултиетнически диалог и мултиетническа култура, мобилни социални услуги, занаятчийски дейности за хора с увреждания и уязвими групи (произвеждащи продукти за реклама на територията), интерактивна платформа за хора с увреждания, Ресурсен център за развитие на НПО, въвеждане на иновации в предприятията в сферата на мобилността на работната сила, условията на труд и др., интерактивно експониране на културно-историческо и природно наследство с цел неговата популяризация, социализиране на обекти, изграждане на инфраструктура за спорт за хора с увреждания, предлагане на мобилни информационни услуги от НПО-сектора в 19-те населени места, изграждане на комуникационна платформа за взаимодействие и партньорство между заинтересованите страни и секторите на местната власт, местния бизнес и НПО и др.

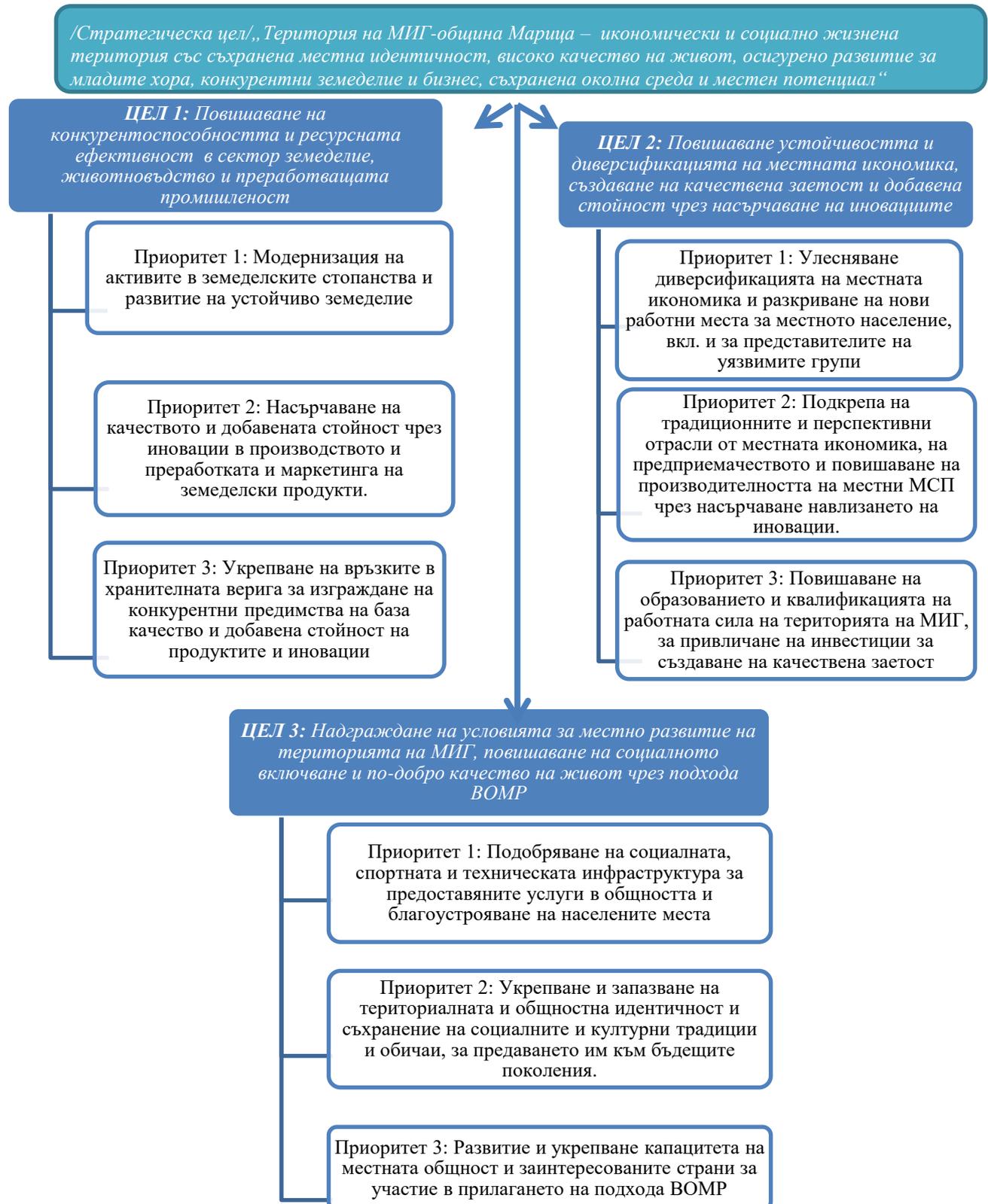
Иновации чрез определяне на критерии за оценка на проектите, свързани с иновативност на проектите:

Наред с това, при прилагането на всички мерки насочени към подкрепа на икономиката и на земеделието, при критериите за оценка е записан като приоритет развитие на иновациите. Проекти, които насърчават иновациите или водят до внедряването на иновативни решения носят допълнително между 5-10 точки, което създава повече стимули за развитието на такива проекти и до тяхното генериране. При подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка и маркетинг на селскостопанска продукция” се предвижда по-висока тежест за насърчаване кооперирането и интеграцията между земеделските производители и предприятия от хранително – преработвателната промишленост. Това е изключително важно, за да се постигне по-висока устойчивост и конкурентоспособност. Допълнителен приоритет чрез критериите за оценка ще се дава на проекти, където се предвижда преработка на мин 65% собствена или продукция от местни земеделски производители или от групи земеделски производители. Това ще допринесе за постигане на синергия между отделните дейности изпълнявани по линия на СМР, както и за повече позитиви и благоприятни последици от реализирането на отделните проекти. Внедряването на къси вериги на доставки посредством изпълнението на проекти, финансирани от стратегията ще изгради и развие връзките между производители и преработватели на хранителни продукти, което също може да се определи като иновативност на стратегията;

Иновативния подход при реализиране на настоящата стратегия може да се изрази и в обвързаност на постигнати резултати от изпълнени проекти по различни приложими мерки от стратегията. Така например инвестициите в земеделски стопанства и произвежданата/ преработена продукция, финансирани по подмерки 4.1 и/или 4.2 може да се реализира в къщи за гости или други обекти, финансирани от подмярка 6.4.1 По този начин се създава сътрудничество между различните участници и сектори, което е в основата на подхода BOMP.

4.4. Йерархията на целите - включително цели за крайните продукти или резултатите:

Стратегията е структурирана около три основни цели и специфично изведени по три приоритета към всяка от тях. Йерархията на целите и приоритетите към тях в Стратегията е представена в следната графика:

В **Приложение №3** е представена пълна информация за структура и йерархията на целите.

5. Описание на мерките:

Мерки и дейности за всеки един от фондовете по отделно:

Общи условия за разграничение на мерките в Стратегията:

Разграничението с Оперативна програма „Региони в растеж“ е по секторен и териториален признак. Мярка 7 от ПРСР ще се прилага на територията на 232 общини в селските райони, с изключение на дейности допустими за подпомагане по ОПРР в населените места, които са определени като допустими за подпомагане по ОПРР.

ОПРР съобразно изведените приоритети в Националната здравната стратегия на България за периода 2014 - 2020 г. ще финансира мерки за подобряване на системата на спешната медицинска помощ, включително и инфраструктурни мерки и доставка на оборудване за центрове за спешна медицинска помощ и техните филиали, спешни отделения, като и спешни отделения, като част от спешни болнични комплекси на територията на цялата страна включително и в селските райони. ПРСР няма да финансира подобни дейности.

ОПРР ще подкрепя обекти на образователната инфраструктура от регионално и национално значение на цялата територия на страната и по-конкретно професионални, специални, помощни, спортни училища, училища по изкуство и култура, както и висши училища, приоритизирани от МОН.

ПРСР ще финансира общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони. В допълнение ОПРР ще финансира инфраструктурни мерки за опазване, популяризиране и развитие на културното наследство на територията на цялата страна чрез подкрепа за културни обекти от национално и световно значение. ПРСР няма да подпомага дейности свързани с опазването, популяризирането и развитието на културното наследство от национално и световно значение.

По ОПРР ще се финансират инфраструктурни мерки за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни хора.

По мярка 7 няма да се финансира социална инфраструктура свързана с деинституционализация на деца и възрастни хора.

-Разграничението на мярка 7 с Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ (ОПИК) е на териториален признак, бенефициент и дейност. ОПИК ще предоставя подкрепа в полза на МСП чрез институционална подкрепа за създаване и функциониране на организации за управление на туристическите райони и няма да подкрепя туристическа инфраструктура в обхвата на ПРСР.

-Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) осигурява допълващо финансиране със средства от ЕСФ на „меки мерки“ за финансиране на дейности в социална инфраструктура по мярка 7 от ПРСР. В тези случаи по ОПРЧР ще се финансира предоставянето на услуги в обновената социална инфраструктура.

-По Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) няма да се финансира образователна инфраструктура с местно значение в селските райони, а ще финансира оборудване, пряко свързано с провеждане на обучителните дейности по проектите в нейния обхват. По мярка 7 няма да се финансират оборудването, подпомагано по ОПНОИР и ще се извършва проверка за двойно финансиране. По ПРСР няма да се финансира и инвестиции за създаване на ИКТ в образователна инфраструктура.

Общи условия за недопустимост на разходи по мерките от Стратегията за местно развитие съгласно Наредба 22/14.12.2016г. на МЗХ:

- Не е допустимо финансиране на разходи за инвестиция или дейност, получила финансиране от ЕСИФ, чрез стратегия за ВОМР.

- От стратегията за ВОМР не са допустими за финансиране от ЕЗФРСР разходи:

1. за лихви по дългове;
2. за закупуването на незастроени и застроени земи на стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция;
3. за данък върху добавената стойност освен невъзстановимия;
4. за обикновена подмяна и поддръжка;
5. за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор;
6. за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на заявка за междинно или окончателно плащане за същия актив;
7. за режимни разходи;
8. за застраховки;
9. за закупуване на оборудване втора употреба;
10. извършени преди 1 януари 2014 г.;
11. за принос в натура;
12. за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
13. за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
14. извършени преди подаването на заявлението за предоставяне на финансова помощ, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;
15. за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;
16. заявени за финансиране, когато надвишават определените по реда на чл. 22, ал. 4 референтни разходи;
17. определени в мерките от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т. 1 - 15.

- От стратегиите за ВОМР са недопустими за финансиране разходи, определени в Постановление № 119 от 2014 г. на Министерския съвет за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и от Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014 - 2020 г. и в насоките на съответните УО по отношение на разходите, финансирани от ОПОС 2014 - 2020 г., ОПРЧР, ОПИК, ОПНОИР и ПМДР за съответните операции/мерки, избрани в стратегията за ВОМР.

Информация за връзка на мерките от Стратегията за местно развитие с политиките за опазване на околната среда и водите:

Към момента на разработване на Стратегията, не се предвиждат конкретни инвестиционни предложения, които попадат в Приложение 1 или 2 на Закона за опазване на околната среда.

На територията на прилагане на Стратегията за местно развитие към момента не са идентифицирани други инвестиционни предложения, върху които прилагането на Стратегията

може да окаже въздействие. Тя не влиза в противоречие с другите инвестиционни предложения и програми на територията на община Марица.

Стратегията за местно развитие на МИГ е съобразена с изискванията на ПРСР и ОП“РЧР“ за които вече са проведени екологични оценки.

Със средства по мерките от Стратегията за ВОМР се финансират проекти на бенефициенти, които:

1. нямат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие";
2. нямат изискуеми публични задължения към държавата;
3. не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или не са обявени в несъстоятелност;
4. не са в производство по ликвидация.

Не се предоставя финансова помощ в случай, че представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/ове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта, попадат в някоя от категориите, определени в чл. 106, параграф 1, чл. 107, параграф 1 и чл. 109, параграф 2, буква "а" от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012".

Не се предоставя финансова помощ на кандидати/ползватели на помощта:

1. при които представляващият кандидата/ползвателя на помощта едноличен търговец, търговско дружество или юридическо лице и член/членове на управителния им орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, включително прокурист или търговски пълномощник, е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с лице, заемащо публична длъжност в Управляващия орган или Разплащателната агенция (РА), което е участвало при одобряването на заявлението за подпомагане;
2. които попадат в случаите по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (5) Изпълнението на изискванията по ал. 3 и 4 се доказва от кандидата/ползвателя на помощта и от лицата, участващи в юридическото лице, за колективни инвестиции със:

1. декларация към момента на кандидатстване;
2. официални документи, издадени от съответните компетентни органи, за обстоятелствата, за които такива документи се издават, и с декларация за всички останали обстоятелства, включително и за обстоятелствата по чл. 23 от Закона за търговския регистър.

Не се предоставя финансова помощ на кандидати/ползватели на помощта, които са включени в Централната база данни на отстраняванията по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) №966/2012.

Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато бъде установено, че кандидат за подпомагане или негови членове са създали изкуствено условията след 1 януари 2014 г., необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на селското стопанство.

Финансовата помощ не се предоставя на кандидати/ползватели на помощта, които не са независими предприятия по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за малките и средните предприятия

и за които се установи, че са учредени или преобразувани след 1 януари 2014 г. с цел получаване на предимство в противоречие с целта на подмярката по ПРСР 2014 - 2020 г., включително с цел получаване на финансова помощ в размер, надвишаващ посочените по тази наредба максимални размери.

По проектните предложения, които ще бъдат приемани от МИГ по мерките от Стратегията за местно развитие, може да се изисква ОВОС/ЕО и оценка на съвместимостта. ОВОС се извършва задължително на инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 1 на ЗООС, както и за техните изменения или разширения, при чието осъществяване са възможни значителни въздействия върху околната среда. Необходимостта от извършване на ОВОС се преценява от компетентните органи за инвестиционните предложения за ново строителство, дейности и технологии съгласно приложения № 2 на ЗООС, както и за всяко тяхно разширение или изменение, ако се очаква то да доведе до значително отрицателно въздействие върху околната среда. За тези проекти ще се изисква представяне на становище/решение за одобряване/съгласуване от компетентните органи по околна среда.

Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта, при наличие на някое от обстоятелствата за отстраняване, когато:

1. са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност, или са в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си;

2. имат задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията. Видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;

3. са лишени от правото да упражняват определена професия или дейност, установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

4. чрез измама или по небрежност са предоставили невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор, установени с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

5. са сключили споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

6. са нарушили правата на интелектуалната собственост, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

7. са опитали, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:

а) да повлияят на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция (ДФЗ - РА) и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;

б) да получи информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от ДФЗ - РА и/или УО, която може да му даде неоснователно предимство свързано с одобрението за получаване на финансова помощ;

8. е установено, че са виновни за неизпълнението на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, което е било разкрито или е нарушил чл. 118, 128, 245, 301, 302, 303, 304 или 305 от Кодекса на труда;

9. са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, на договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции;

10. са извършили нередност, която е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършена нередността;

Условията за допустимост на дейности и разходи на които трябва да отговарят всички мерки и кандидати по стратегията за местно развитие на МИГ трябва да съответстват на приложимата нормативна база, регламенти и указания по ПРСР и ОП“РЧР“.

При промяна в установените условия за прилагане на дадена мярка в ПРСР и ОП“РЧР“, то тези променени условия автоматично се прилагат и за мерките в Стратегията за местно развитие на МИГ.

М04 — Инвестиции в материални активи (член 17):

Мярка М4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“

1.Описание на целите и обхвата на мярката

Мярка 4.1 "Инвестиции в земеделски стопанства" има за цел повишаване конкурентоспособността на земеделието на територията на МИГ Марица чрез:

1. преструктуриране и развитие на наличните материални мощности в стопанствата;
2. внедряване на нови продукти, процеси и технологии и подобряване на наличните производствени материални и/или нематериални активи;
3. опазване на компонентите на околната среда, вкл. подобряване на енергийната ефективност в земеделските стопанства;
4. спазване стандартите на Европейския съюз (ЕС) и подобряване на условията в земеделските стопанства;
5. насърчаване на сътрудничеството с производителите и преработвателите на земеделски продукти;
6. подобряване условията на труд, и/или подобряване на хигиенните, ветеринарните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство;
7. подобряване качеството на произвежданите земеделски продукти, и/или подобряване на възможностите за производство на биологични земеделски продукти.

2. Допустимите получатели:

-Земеделски производители от територията на МИГ - физически лица с постоянен адрес и юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите със седалище и адрес на управление на територията на община Марица;

-земеделски производители за инвестиции в техните стопанства, пряко свързани с една или няколко от дейностите по производство и съхранение само на собствени земеделски продукти, както и подготовка на продукцията за продажба;

*ПРСР
(ЕЗФРС
Р)*

- признати групи или организации на производители за инвестиции, които са от полза на цялата група или организация на производители и са свързани с основната земеделска дейности по производство и/или съхранение на земеделски продукти, произведени от техните членове, както и с подготовка на продукцията за продажба. Всички дейности по проекта се осъществяват на територията на МИГ.

3. Допустимите дейности и разходи

3.1. Допустими дейности в рамките на земеделското стопанство са:

1. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;

2. създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;

3. достигане съответствие с нововъведените стандарти на ЕС съгласно приложение 1 към Раздел 8.2 от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г.;

4. закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;

5. достигане на съответствие със съществуващи стандарти на ЕС - за млади земеделски стопани, получаващи финансова помощ по подмярка 6;

6. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;

7. достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация;

8. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

9. за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

10. предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.

3.2. Допустими разходи:

1. разходи за закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес, включително за опазване компонентите на околната среда, получаване на топлинна и/или електроенергия, необходими за земеделските дейности на стопанството и подобряване на енергийната ефективност, съхранение и подготовка за продажба на земеделска продукция;

2. разходи за създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, включително трайни насаждения от десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед, други бързорастящи храсти и дървесни видове, използвани за производство на биоенергия;

3. разходи за достигане съответствие с нововъведените стандарти на ЕС;

4. разходи за закупуване на: съоръжения, прикачен инвентар за пчеларство и съответно оборудване, необходимо за производството на мед и други пчелни продукти, както и за развъждането на пчели-майки, включително чрез финансов лизинг;

5. разходи за достигане на съответствие със съществуващи стандарти на ЕС - за млади земеделски стопани, получаващи финансова помощ по подмярка б;

6. разходи за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани земеделски транспортни средства, като например: камиони, цистерни за събиране на мляко, хладилни превозни средства за транспортиране на продукцията, превозни средства за транспортиране на живи животни и птици;

7. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти, свързани с въвеждане на системи за управление на качеството в земеделските стопанства, въвеждане на добри производствени практики, подготовка за сертификация;

8. разходи за закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;

9. разходи за ноу-хау, придобиване на патенти права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;

10. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за екологична и икономическа устойчивост на проекти, проучвания за техническа осъществимост на проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите инвестиции по проекта.

Допълнителни условия към проектите:

-да се предвиждат дейности за ограничаване и деградация на почвите и повишаване на почвеното плодородие.

-да се следва и прилага нормативната уредба на европейското и националното ниво за опазване и възстановяване на почвеното плодородие;

-да се използват най-добрите практики в земеделските и горските райони;

-дейностите по проектите на бенефициентите да са съобразени с Директива 91/676/ЕЕС за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници.

Условията, на които трябва да отговарят всички кандидати по мярката към датата на подаване на проектното предложение са:

Земеделски производители /Физически и Юридически лица/:

1. Кандидатите за подпомагане следва да са регистрирани земеделски производители в съответствие със Закона за подпомагане на земеделските производители;

2. Минималния стандартен производствен обем на стопанството на кандидата следва да бъде не по - малко от 8 000 евро;

3. Кандидатите, юридически лица следва да докажат приход от земеделска дейност и/или приход от услуги директно свързани със земеделска дейност и/или преработка на земеделска продукция и/или участие и подпомагане по схемата за единно плащане на площ;
4. Кандидатите следва да представят бизнес план /БП/, доказващ подобряване на дейността на ЗС чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения БП.

Критериите за допустимост по т. 3 не се прилагат за кандидати с проекти в селски райони, създадени до 1 година преди кандидатстването за проекти с инвестиции в: сектор „животновъдство”, сектор „плодове и зеленчуци”, производство на „етерично – маслени и медицински култури”.

Дружеството получател на финансова помощ за проекти за колективни инвестиции следва да е регистрирано съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите, като изискванията посочени по – горе се отнасят за земеделските производители участващи в това дружество.

В случай на проекти на земеделски производители за колективни инвестиции е необходимо всички ЗП участващи в дружеството кандидат да отговорят на критериите за допустимост по мярката и да нямат доминиращо влияние в управлението на дружеството кандидат.

Групи/Организации на производители:

1. Кандидатите трябва да са признати като група/организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители и/или одобрени за финансова помощ по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производители”;
2. Инвестициите следва да са свързани с основата земеделска дейност на членовете на организацията, която е основна и за организацията;
3. Кандидатите следва да представят БП, доказващ подобряване на земеделската дейност на земеделските стопанства на членовете и основна за организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения БП;
4. БП трябва да показва, че инвестициите са от полза на цялата организация на производители.

4. Финансови параметри за проектите

Минимумът на общите допустими разходи за един проект е 10 000 лева

Максимумът на общите допустими разходи за един проект е 100 000 лева

5. Интензитет на подпомагане

Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

Финансовата помощ по ал. 1 се увеличава с 10 % за: проекти, подадени от млади земеделски производители, интегрирани проекти, проекти за колективни инвестиции представени от юридически лица включващи от 6 до 10 земеделски производители;

- проекти подпомагани по линия на Европейско партньорство за иновации (ЕПИ) за селскостопанска производителност;

Финансовата помощ в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи се увеличава с 15 % за инвестиции, изцяло свързани с изпълнявани от кандидата ангажименти по мярка „Биологично земеделие” от ПРСР .

Финансовата помощ в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи се увеличава с 20 % за проекти за колективни инвестиции представени от юридически лица включващи над 10 земеделски производители и/или групи/организации на производители;

6.Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на 628 686,72 лева.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:

МИГ-община Марица ще дава приоритет на проекти, депозирани от зеленчукови или животновъдни стопанства, които включват инвестиции за повишаване на енергийната ефективност, иновации в стопанствата, включително технологии водещи до намаляване на емисиите съгласно Регламент за прилагане на директива 2009/125/ЕС, предвиждат повишаване на енергийната ефективност в стопанството и осигуряват нови работни места, вкл. и за представители на уязвимите групи.

1. Критериите според вида на произвежданата продукция –общо до 10т. :

Проектът е за създаване/отглеждане на трайни насаждения или зеленчуци или в животновъдно направление :

- делът на СПО, за която се отнася създаваната инвестиция представлява между 30 - 70% от исканата инвестиционна подкрепа - 5 т.

- делът на СПО, за която се отнася създаваната инвестиция представлява над 70% от исканата инвестиционна подкрепа - 10т.

2. Проектът е за инвестиции за повишаване на енергийната ефективност, иновации в стопанствата, включително технологии водещи до намаляване на емисиите съгласно Регламент за прилагане на директива 2009/125/ЕС. – общо до 30 т.

Проектът предвижда дейности за енергийна ефективност според % инвестиции:

-до 50% - 5 т.

-над 50% - 10 т.

Проектът предвижда въвеждане на иновации според % инвестиции:

-до 50 % -5 т,

-над 50% - 10 т.

Опазване на околната среда според % инвестиции:

Проектът предвижда допълнителни дейности за опазване на околната среда.

-до 50% - 5 т.

- над 50 % -10 т.

3.Кандидатът осигурява допълнителна заетост – общо до 10 т.

Осигуряването на работни места е приоритетно за стопанствата.

-за 1 ново работно място – 2 т.

- повече от 1 ново работно място – 3 т.

-Работно място за минимум 2-ма представители на уязвимите групи – 7 т.

4.Оценка на бизнес плана и кандидата – общо до 15 т.

За успешно реализиране на проекти е важен капацитета и ресурсите с които разполага бенефициента.

-Опит на бенефициента -5 т.

-Наличие на земеделско образование и/или завършен курс за добри земеделски практики, агроекология или др. – 5 т.

-Наличие на осигурено финансиране за проекта (наличие на документи, доказващи възможност да се финансира инвестицията) -5 т.

5. - заличена

М04 — Инвестиции в материални активи (член 17):

Мярка М4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

1.Описание на целите и обхвата на мярката

Мярка М4.2. има за цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната промишленост на територията на община Марица чрез:

1. по-добро използване на факторите за производство;
2. въвеждане на нови продукти, процеси и технологии, включително къси вериги на доставка;
3. подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост;
4. постигане на съответствие със стандартите на Европейския съюз (ЕС);
5. подобряване опазването на околната среда.

2. Допустими получатели

1. земеделски стопани, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите
2. еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1

Условията за допустимост на които трябва да отговарят всички кандидати по мярката са:

- Кандидатите следва да са физически или юридически лица регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, които са микро, малки, средни и големи* предприятия, дефинирани съгласно Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията.
- Кандидатите следва да представят бизнес план, доказващ подобряване на дейността на стопанството/предприятието чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности подробно описани в представения бизнес план.
- Минималния стандартен производствен обем на кандидатите земеделски производители следва да бъде не по - малко от 8 000 евро.

* Предприятия, които надхвърлят критериите посочени в чл.3, ал.1 от Закон за малки и средни предприятия

Кандидати земеделски производители, който отговарят на определението за „малко стопанство“ няма да бъдат подпомагани по мярката.

Кандидатите групи/организации на производители трябва да отговарят на следните условия:

- Кандидатите трябва да са признати като организация на производители, в съответствие с националното и/или европейското законодателство за организации на производители и/или одобрени за финансова помощ по мярка 9 „Учредяване на групи и организации на производители”;
- Инвестициите следва да са пряко свързани с основата земеделска дейност на членовете и основна за групата/организацията;
- Бизнес планът трябва да показва подобряване на цялостната дейност на стопанствата на членовете на групата/организацията чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности и че инвестициите са от полза на цялата организация на производители.

3. Допустими дейности и разходи

3.1. Допустими дейности:

1. изграждане и/или модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга.
2. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за:
 - а) преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията;
 - б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;
 - в) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието;
 - г) подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;
3. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произведени от предприятието;
4. изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;
5. материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Съюза съгласно приложение 1 към Раздел 8.2 от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г.;
6. достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата;
7. закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;
8. ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;
9. предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение.

3.2. Допустими разходи:

1. разходи за изграждане и/или модернизиране на сгради и други недвижими активи, свързани с производството и/или маркетинга.

<p>2. разходи за закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес по преработка и маркетинга, в т.ч. за:</p> <p>а) преработка, пакетиране, включително охлаждане, замразяване, сушене, съхраняване и др. на суровините или продукцията;</p> <p>б) производство на нови продукти, въвеждане на нови технологии и процеси;</p> <p>в) производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствените нужди на предприятието.</p> <p>г) подобряване на енергийната ефективност и за подобряване и контрол на качеството и безопасността на суровините и храните;</p> <p>3. разходи за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на специализирани транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието;</p> <p>4. разходи за изграждане/модернизиране, включително оборудване на лаборатории, които са собственост на кандидата, разположени са на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес, включително чрез финансов лизинг;</p> <p>5. разходи за материални инвестиции за постигане на съответствие с новоприети стандарти на Съюза;</p> <p>6. разходи за достигане на съответствие с международно признати стандарти за системи за управление, разходи за въвеждане на добри производствени практики, системи за управление на качеството и подготовка за сертификация в предприятията само когато тези разходи са част от общ проект на кандидата;</p> <p>7. разходи за закупуване на софтуер, включително чрез финансов лизинг;</p> <p>8. разходи за ноу-хау, придобиване на патентни права и лицензи, за регистрация на търговски марки и процеси, необходими за изготвяне и изпълнение на проекта;</p> <p>9. разходи, свързани с проекта, в т.ч. разходи за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултанти, консултации за икономическа устойчивост на проекти, извършени както в процеса на подготовка на проекта преди подаване на заявлението за подпомагане, така и по време на неговото изпълнение, които не могат да надхвърлят 12 на сто от общия размер на допустимите разходи по проект, включени в т. 1 - 8.</p> <p>4. Финансови параметри за проектите</p> <p>Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е на 15 000 лева</p> <p>Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 100 000 лева</p> <p>5. Интензитет на подпомагане,</p> <p>Финансовата помощ за одобрени проекти е в размер на 50% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за проекти, представени от микро-, малки или средни предприятия, и 40% за проекти, представени от големи предприятия.</p> <p>6. Размер на финансовата помощ</p> <p>Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на 294 719,75 лева.</p> <p>Критериите за оценка на проектите и тяхната тежест:</p> <p>МИГ-община Марица ще дава приоритет за проекти на бенефициенти, които предвиждат въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации в хранително-вкусовата промишленост,</p> <p>1. Проектът предвижда въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и иновации в хранително-вкусовата промишленост – общо до 10 т.</p>
--

-Инвестициите водят до повишаване на енергийна ефективност минимум с 10% на предприятието -5т.;

-Проектът е иновативен за територията на МИГ - 5 т.

2.Проектът включва действия за опазване на околната среда – общо до 10 т.

-до 50% - 5 т.

- над 50 % -10 т.

3. Проектът предвижда инвестиции за развитие производството на крайни продукти от местни и родни суровини, включващо къси вериги на доставки – общо до 20т.

- между 30 – 70% от суровината ще бъде от местни и регионални доставчици – 10 т.;

- над 70% от суровината ще бъде от местни и регионални доставчици – 20 т.;

4. Проектът насърчава кооперирането, като представлява съвместна инвестиция между земеделски производители – доставчици в предприятието или земеделските производители притежават дял в изгражданото предприятие –общо до 10 т.

- между 5 – 20% от дяловете в предприятието се притежават от земеделските производители, доставчици в предприятието – 5 т.;

- над 20% от дяловете в предприятието се притежават от земеделските производители, доставчици в предприятието – 10 т.;

5. Проектът осигурява устойчива заетост на територията на МИГ– общо до 10 т.

Нови предприятия:

√до 2 нови работни места – 3 т.;

√ над 2 нови работни места – 5 т.

-минимум 2 нови работни места за представители на местните уязвими групи-5 т.

Съществуващи предприятия:

√+ 1 ново работно място– 3 т.;

√+ 2 и повече нови работни места – 5 т.

√+ минимум 2 нови работни места за представители на местните уязвими групи – 5 т.

6. Оценка на кандидата – общо до 10 т.

Опит на бенефициента -5 т.

-Предприятието е съществуващо и има доказан положителен финансов резултат за последните 3 години.

-Наличие на осигурено финансиране за проекта – 5 т.

Наличие на документи, доказващи възможност да се финансира инвестицията.

7. - заличена

М06 Развитие на стопанства и предприятия (член 19):

Мярка М6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”

1.Описание на целите и обхвата на мярката:

Мярката е основна за неземеделския сектор на територията на община Марица. Към мярката има обоснован интерес от голям брой микропредприятия и фирми с разнообразна дейност, които имат добра издейна и проектна готовност.

Мярката е основна за разнообразяване и диферсификация на местната икономика в дребния бизнес, като това ще създаде условия микропредприятията да станат по-устойчиви и конкурентноспособни.

Мярката предоставя подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към:

- Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

2. Допустими получатели:

- Земеделски стопани ЕТ, или такива, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите
- Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията;
- Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

3. Допустими дейности и разходи

3.1. Допустими дейности:

Предоставя се подпомагане за инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към:

- Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
- Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

3.2. Допустими разходи:

Финансова помощ за материални и нематериални инвестиции, за създаване и развитие на неземеделски дейности в селските райони, включващи:

- а) Изграждане, придобиване или подобряванията на недвижимо имущество;

б) Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите;

в) Общи разходи, свързани с разходите за буква „а“ и „б“, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост;

г) Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Разходите по т. „в“ не могат да надхвърлят 12 % от сумата на разходите по т. „а“, „б“ и „г“.

4. Финансова помощ:

Финансовата помощ не може да надвишава 65% от общите допустими разходи и при спазване на правилата за „минимална помощ“ при спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis. Интензитетът на подпомагане на проект за развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги) не може да надвишава 5 на сто от общите допустими разходи.

5. Финансови параметри за проектите:

Минимумът на общите допустими разходи за един проект е 10 000 лева.

Максимумът на общите допустими разходи за един проект е 100 000 лева.

6. Интензитет на подпомагане:

Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на **504 425,16** лева.

Критерии за оценка на проектите и тяхната тежест:

МИГ-община Марица ще осигурява предимство на проекти, предлагащи нови продукти/услуги, предвижда дейности за опазване на околната среда, има иновативни елементи и осигурява работни места.

1. Проектът предлага нов, несъществуващ до момента продукт или услуга – общо 10 т.

2. Проектът е свързан с подобряването на здравни, социални или туристически услуги на територията на МИГ – общо 10 т.

3. Проектът осигурява заетост – общо до 10 т.

-до 2 нови работни места – 2;

-повече от 2 нови работни места – 3 т.

-минимум 2 нови работни места за представители на местните уязвими групи-7 т.

4. Проектът е иновативен за територията на МИГ –общо 10 т

5. Проектът предвижда мерки, свързани с опазването на околната среда – 10 т.

Ивестициите са за използване на отпадъците, компостиране, изграждане на пречитвателни съоръжения и др.

6. Проектът предвижда инвестиции за развитие производството на крайни продукти с използване на местни суровини или ще обединява усилията на местни доставчици –общо до 20т.

- между 20 – 50% от суровините или доставките ще се осъществяват от местни доставчици – 10 т.;

- над 50% от суровините и доставките ще се осъществяват от местни доставчици – 20 т.;

7.Оценка на кандидата –общо до 10 т.

- Опит на бенефициента -5 т.

Изпълнена инвестиция или дейности за увеличаване конкурентоспособността на фирмата по проект или със собствени инвестиции през последните 3 години .

-Наличие на осигурено финансиране за проекта – 5 т.

Наличие на документи, доказващи възможност да се финансира инвестицията.

8. – заличена

М07 — Основни услуги и обновяване на селата в селските райони (член 20):

Мярка М7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура

1.Описание на целите и обхвата на мярката:

Мярката осигурява нвестиции в подобряване на публичната инфраструктура, която е основен фактор за осигуряване на базови услуги на населението в градовете и в селата и за осигуряване на достъпа до тях.

Тя предоставя физическата среда и обхваща обектите и съоръженията за реализиране на услугите в сферата на образованието и социалните грижи, науката и културата, транспорта, благоустройството, физическата култура, спорта и отдиха.

2. Допустими получатели:

- Община Марица;
- Юридически лица с нестопанска цел от територията на МИГ;
- Читалища от територията на МИГ;

3. Допустими дейности и разходи:

- Инвестиции за реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на образователна инфраструктура с местно значение;
- Инвестиции за ремонт/изграждане на спортна инфраструктура;
- Ивестиции за ремонт/изграждане на социална инфраструктура
- Инвестициите за строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи общински улици, тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях;
- Инвестиции в благоустрояване и подобряване облика на населените места в община Марица;
- Инвестиции за изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на културни центрове, театри, читалища, библиотеки, музеи,

галерии, изложбени зали и други обекти, свързани с културния живот;

4. Финансови параметри за проектите:

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 200 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи е левовата равностойност на 20 000 лева

5. Интензитет на подпомагане:

За общини, ЮЛНЦ и читалища се предвижда 100% финансиране в случай, че не е налично генериране на приходи.

В случаите за ЮЛНЦ и читалища, когато се установи потенциал за генериране на приходи - 75% финансиране.

6. Размер на финансовата помощ:

Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на **1 773 274,50** лева.

Критериите за оценка на проектите и тяхната тежест:

МИГ-община Марица ще осигурява предимство на проекти, насочени към обекти, които са значими за местната общност и постигат най-висок ефект спрямо вложените ресурси, задоволяват потребностите на уязвимите групи, включват подобряване/социализация на средата, включват нови инициативи за подобряване качеството на живот и решават проблеми от Общинския план за развитие.

1.Опит на кандидата - 5 т.

-Кандидатът има изпълнен минимум 1 проект .

2.Проектът е насочен към обекти, които са значими за местната общност и постигат най-висок ефект с единица публичен ресурс – общо до 15 т.:

- Исканата публична помощ разделена на обхванатите ползватели на проекта е под 100 лв. на човек - 15 т.

- Исканата публична помощ разделена на обхванатите ползватели на проекта е между 101- 200 лв. на човек - 10 т.

- Исканата публична помощ разделена на обхванатите ползватели на проекта е между 201- 500 лв. на човек - 5 т.

3.Проектът е насочен към задоволяване на потребностите на уязвими и целеви групи от хора – общо до 15 т.

-Над 80% от ползвателите са от уязвими и целеви групи – 15 т.

-Между 60 - 79% от ползвателите са от уязвими и целеви групи -10 т.

-Между 40 - 59% от ползвателите са от уязвими и целеви групи -5 т.

4.Проектът включва архитектурна достъпност и/или социализация на средата за хора с увреждания и социализиращ ефект върху целеви групи –общо 10 т.

5. Проектът предлага нови инициативи за повишаване на качеството на живот в района-общо до 10 т.:

-На територията на МИГ – 10 т.

-На едно населено място – 5т.

6. Проектът решава проблем, идентифициран в общинския план за развитие – общо 5 т.

7. Проектът е обвързан с реализирането на други проекти, финансирани по СМР –общо 5 т.

8. Проектът осигурява механизми за обществено включване –общо 5т.

9. Проектът има минимум 2 иновативни елемента – общо 5 т.

10. - заличена

**М07 — Основни услуги и обновяване на селата в селските райони (член 20):
Мярка М7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих,
туристическа инфраструктура**

1.Описание на целите и обхвата на мярката:

Туризмът като динамична сфера на човешката дейност разнообразява пейзажа и икономиката в селския район. Туризмът и туристическите услуги на територията на община Марица са изключително слабо застъпени въпреки богатите културно-исторически ресурси. Туризмът стимулира развитието на други сродни отрасли на икономиката, и по-конкретно на търговията, транспорта, съобщенията, селското стопанство, производството на стоки за бита и др. Наред с високия си икономически потенциал, той играе и важна социална роля, оказвайки значително влияние върху заетостта на населението. Мярката е важна за стартиране предлагането на туристически продукти за културен туризъм, основан на наличните ресурси в община Марица и на мотивацията на местната власт и НПО-сектора да доставят продукти за културен туризъм от нов тип.

Подмярката ще подкрепя проекти за туристическа инфраструктура и отдих в района на МИГ.

2. Допустими получатели:

- Община Марица;
- Юридически лица с нестопанска цел;
- Читалища на теритоирята на община Марица

3. Допустими дейности и разходи

3.1.Допустими дейности:

- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на туристически информационни центрове;
- Изграждане на обществени зони за отдих;
- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;

- Изграждане, реконструкция, ремонт, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на центровете за изкуство и занаяти с туристическа цел;
- Изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристически атракции, свързани с местното природно, историческо и културно наследство и предоставящи услуги с познавателна или образователна цел;
- Инвестиции за изграждане, реконструкция, ремонт и закупуване на съоръжения за туристическа инфраструктура (информационни табели и пътепоказатели за туристическите места и маршрути, съоръжения за безопасност, велоалеи и туристически пътеки).

3.2. Допустими разходи:

- а) Изграждането, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;
- б) Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;
- в) Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;
- г) Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки. Разходите по т. „в“ не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „а“, „б“ и „г“.

Оперативните разходи, свързани с предоставянето на услугите са недопустими за подпомагане по подмярката.

Разходи различни от посочените в т. „б“, свързани с договора за лизинг, например марж на лизингодателя, разходи за рефинансиране на лихви, административни разходи и разходи за застраховка са недопустими за подпомагане по подмярката.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи. За проекти, по които бенефициентите са възложители по ЗОП, авансовото плащане е допустимо както следва:

- до 12% от стойността на одобрената публична помощ по проекта за общи разходи и при наличие на документи от проведената съгласно изискванията на ЗОП процедура за избор на изпълнител/и;
- разлика до 50% от стойността на одобрената публична помощ по проекта след провеждане на всички процедури и сключване на договор за избор на изпълнител/и по ЗОП.

Разходите за ДДС са допустими в случаите, когато не подлежат на възстановяване в съответствие с националното законодателство в областта на ДДС.

4. Финансови параметри за проектите:

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 100 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи е левовата равностойност на 10 000 лева

5. Интензитет на подпомагане

За бенефициенти общини и ЮЛНЦ, в случай, че не е налично генериране на приходи финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Когато се установи потенциал за генериране на приходи, размерът на финансиране се определя въз основа на анализ

разходи и ползи. В случаите, когато размерът на допустимите разходи по инвестициите е в размер до 50 000 евро за един обект, който е с установен потенциал за генериране на приходи се предвижда финансиране в размер на 100%.

6. Размер на финансовата помощ

Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на **237 893,87** лева.

Критериите за оценка на проектите и тяхната тежест:

МИГ-община Марица ще осигурява приоритет на проекти, свързани със социализация на туристически обекти, изграждане на туристически атракции, проекти които са иновативни и спомагат за увеличение на добавената стойност.

1. Опит на кандидата - 5 т.

Кандидатът има изпълнен минимум 1 проект.

2. – заличена

3. – заличена

-4. Проектът задоволява потребностите на уязвими групи от населението - 10 т.:

-Подкрепят се повече от 2 групи - 10 т.

-Подкрепят се до 2 групи – 5 т.

5. Проектът решава проблем, идентифициран в общинския план за развитие – до 10 т.

6. Проектът е обвързан с реализирането на други проекти, финансирани по СМР – до 10т.

7.Проектът има минимум 2 иновативни елемента – до 10 т.

8. – заличена

Мярка МО1 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата.Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура“.

При избор на мерки, МИГ може да определи мерки условия, които са извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но съответстват на целите на регламента (съгласно Чл.15. (1) от Наредба 22/14.12.2015г. на МЗХ....“ В стратегията за ВОМР МИГ може да включи мерки, които:

1. са избрани в ПРСР 2014 – 2020 г.;

2. не са включени в ПРСР 2014 – 2020 г., но са част от Регламент (ЕС) № 1305/2013;

3. са извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но съответстват на целите на регламента;

4. са определени в програмите, посочени в чл. 2, ал. 2.“

Запазването на духовния и културния живот на населението е от важно значение за развитието на селските райони. Културно-историческото развитие на България обуславя богато културно наследство, което се запазва и съхранява в различни обекти. Предвидените по подмярката интервенции в този вид инфраструктура ще позволят да се запази културната идентичност и традиции в селските райони и да се повиши качеството на живот на хората, живеещи в тях. Освен това, предвидените интервенции, свързани с проучвания и инвестиции за възстановяване, съхраняване и оживяване на материално (различно от сграден фонд и паметници на културата с национално, местно и световно значение) и нематериално (традиции, обичаи, историческо богатство и памет) селско наследство, ще предоставят възможност за полагане на грижи и за тази страна на живота и потенциала за развитие в района на община Марица.

Избраната в стратегията за ВОМР мярка съответства на идентифицираните в проучванията и анализите на територията нужди, а именно финансиране на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за опазване на местните идентичности и тяхното развитие и предаване към следващите поколения; експониране, социализация и валоризация на обектите, свързани с културно историческото наследство; продължаване на дейностите по обогатяване на културния календар на територията.

Целта на мярката съответства на Цел 3 на Регламент 1305/2013 г. на ЕС - постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост и пряко допринася за постигането на Приоритетна ОС 6Б за укрепване на териториалната конкурентоспособност на селските територии, чрез подобряване на качеството на живот и условията за бизнес на Цел 3 на ПРСР 2014 -2020 г. - Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

1.Цели на мярката:

-Съхраняване и развитие на местните идентичности /културно наследство, бит, храни, продукти, музика и изобразително изкуство, история, занаяти, обичаи и ритуали, и традиции и др./ с цел тяхната валоризация , интегрирането им в развитието на туризма, чрез ефективни маркетинг, популяризация и реклама.

- Осигуряване на съпричастност на местно равнище към значението на нематериалното културно наследство и важността на неговото взаимно признаване;

-Да се потърсят съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно наследство. Запазването на духовния и културния живот на населението е от важно значение за развитието на селските райони. Културно-историческото развитие на територията на МИГ се обуславя от богато културно наследство.

2.Обхват на дейностите:

По мярката ще се подкрепят проекти, изпълнявани на територията на МИГ, които могат да включват една или няколко от изброените дейности и допринасят за запазване и заздравяване на местната идентичност и културно наследство на територията.

Финансова подкрепа ще се предоставя на проекти, които заздравяват връзките и обединяват местните жители от различни поколения и етноси за опазване и подобряване на местните идентичности и култура. По мярката ще се подпомагат проекти, които възстановяват или обогатяват представянето на местната идентичност и местното материално и нематериално културно наследство. Допустими са само дейности на територията на МИГ като:

-Проучване, изучаване и съхранение на местните идентичности - култура, бит, типични местни храни, типични местни продукти, музика и изобразително изкуство, история, традиционни занаяти, обичаи и ритуали, неписана и писана традиция.

-Организиране и провеждане на:

- Временни и постоянни тематични изложби /етнографски, археологически, типични местни храни, типични местни продукти, занаятчийски продукти и др./, свързани с културното наследство и местните идентичности на територията; Концерти.

-Популяризиране и валоризация на местните идентичности и култура, чрез:

– Разработване и разпространение на филми, видео клипове или мултимедийни възстановки;

– Разработване и разпространение на информационни материали (брошури, тематични изследвания, снимки, каталози и др.)

– Разработване и представяне на макети, възстановяване на елементи от традиционни костюми или предмети от традиционния бит;

-Подготовка, организация и провеждане на местни празници – събори, панаири, фестивали, хепънинги, възстановки на исторически събития и др.

3.Допустими кандидати:

-Община Марица;

-Юридически лица с нестопанска цел, със седалище на територията на МИГ;

-Читалища от територията на МИГ.

4.Допустими разходи:

Разходите се свеждат до:

а) Подобренията на движимо и недвижимо имущество;

б) Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;

в) Инвестиции в движимо материалното културно наследство и в недвижимо културно наследство

- създаване, съхраняване или обогатяване на сбирки - исторически, етнографски и др.;

-информационни дейности, свързани с популяризиране на материалното културно наследство;

-инвестиции в оборудване и/или обзавеждане на сгради/обекти от културното наследство на дадения район/територия (местна културна инфраструктура);

-проучвания и изработване на материали във връзка с документиране и/или изследване, и/или съхраняване на елементи от нематериалното културно наследство;

- дейности, свързани със съхранение и популяризиране на местния фолклор;

- провеждане на различни мероприятия във връзка с местни културни обичаи и традиции - фестивали, събори и други събития, свързани с местното културно наследство;

-други, (при дерогация с мярка 7.2.)

г) Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;

д) Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

Разходите по т. „г“ не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „а“, „б“, „в“ и „д“.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи .

Оперативните разходи, свързани с предоставянето на услугите са недопустими за подпомагане по мярката.

5. Финансови параметри:

Минимален размер на допустимите разходи за проект - **10 000 лева**

Максимален размер на допустимите разходи за проект - **20 000 лева**

6. Интензитет на финансовата помощ

-100 % за получател публично лице и проектът не генерира приход;

-70 % за получател публично лице и проектът генерира приход;

7. Размер на финансовата помощ :

При спазване на условията на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година, относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта „de minimis“.

Размерът на финансовата помощ, която се предоставя за дейност е стойността на действителните разходи, реално извършени, платени и доказани с разходо оправдателни и платежни документи, но не повече от еквивалента на 200 000 евро за период от три последователни данъчни години.

При изпълнение на проект, включващ само нестопански дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, не се прилагат чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

8. Размер на финансовата помощ по мярката в Стратегията за ВОМР:

Общ размер на публичната финансова помощ по мярката в Стратегията на МИГ е в размер на **293 745,00** лева.

Критериите за оценка на проектите и тяхната тежест:

1. Опит на кандидата - 5 т.

Кандидатът има изпълнен минимум 1 проект.

2. Проектът е насочен към обекти, които са значими за идентичността на района и са свързани със запазване и развитие на културно-историческото наследство – общо до 15 т.

-Проектът предвижда дейности и инвестиции, чиито обект и резултати са насочени към местната идентичност, продукти и съхранение на местно културно-историческо наследство – 5 т.

-Проектът предвижда съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно наследство - 5 т.

-Проектът притежава потенциал да привлича, както местни, така и външни гости, поклонници и туристи – до 5 т.

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Проекта включва комбинирани дейности по опазване на специфични местни идентичности и културно наследство – 5 т. 4. Дейностите по проекта включват участие на хора с увреждания и/или малцинствени групи– 5 т. 5. Проектът предвижда пренасянето на културен опит, знания, умения и традиции между различните поколения – 5 т. 6. Дейностите по проекта мотивират местната общност да участва и инициира съвместни дейности, свързани с опознаването, съживяването и популяризирането на автентични местни традиции, фолклор и занаяти– 5 т. 7. Дейностите по проекта насърчават съвместно участие на различни социални и граждански групи и културни институции и осигуряват приемственост между поколенията с активното участие на младите хора– 5 т. 8. Дейностите по проекта пресъздават уникалните местни идентичности и културното наследство по иновативен и нетрадиционен начин, отразяващ съвременните методи за анимация в туризма– 5 т. 9. Проектът решава проблем, идентифициран в общинския план за развитие – 10 т. 10. Проектът е обвързан с реализирането на други проекти, финансирани по СМР – 10т. 11. Проектът осигурява механизми за обществено включване – 5 т. 12. Проектът има минимум 2 иновативни елемента – 5 т. 13. заличен
ОПОС (ЕФРР)	МИГ НЕ ПРЕДВИЖДА МЕРКИ
ОПНОИ Р (ЕФРР)	МИГ НЕ ПРЕДВИЖДА МЕРКИ
ОПРЧР (ЕСФ)	<p>Всички избрани мерки от ОПРЧР 2014-2020г. ще се изпълняват в съответствие с правилата за минимална помощ (правилото de minimis) по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013г.</p> <p>Мярка М02. „Активно включване - младежи“</p> <p>1. Описание на целите и обхвата на мярката</p> <p>Мярката се финансира от Приоритетна ос 1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“, Инвестиционен приоритет 3 „Устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора, в частност тези, които не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение, включително младите хора, изложени на риск от социално изключване, и младите хора от маргинализирани общности, включително чрез прилагане на гаранция за младежта“ на ОП РЧР 2014 – 2020г..</p> <p>По данни на ДБТ „Марица“ общият брой на регистрираните безработни лица на територията на община Марица към 31.12.2014 г. е 1129, от общият брой регистрирани – 256 са лица до 29 г., което представлява почти ¼ от общия брой регистрирани лица.</p>

Затова се обосновава нуждата от прилагане на мярката насочена към намаляване на младежката безработица.

Безработните ще бъдат наети основно в сектора на услугите и малкия бизнес.

Както в цялата страна, така и на територията на МИГ Марица, най-висока е безработицата сред лицата със средно и основно образование. Затвърждава се тенденцията безработните без квалификация да доминират в структурата на регистрираните безработни.

По данни от осъществените проучвания най-голям дял от безработните лица заемат завършили най-ниска степен на образование – начално или по-ниско – 48%., завършилите основно образование са 20 %.

Затова прилагането на мярката цели:

-Увеличаване броя на икономически неактивните младежи извън образование и обучение на възраст до 29 г. вкл., които са получили предложение за обучение, работа, стаж или обучение по време на работа (чиракуване) , или са насочени към продължаване на образованието;

-Увеличаване броя на безработните младежи извън образование или обучение на възраст до 29 г. (вкл.) с основна или по-ниска образователна степен, които са завършили обучение или са включени в заетост;

-Увеличаване броя на включените в обучение, в заетост или в самостоятелна заетост безработни младежи извън образование или обучение на възраст до 29 г. вкл., които са със завършено средно или висше образование.

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ - община Марица.

2. Допустими получатели

- Организации, предоставящи посреднически услуги на пазара на труда;
- Работодатели;
- Социални партньори;
- Общини и райони на общини;
- Центрове за информация и професионално ориентиране;
- Неправителствени организации;
- Обучителни организации.

Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности:

Според целевата група:

Икономически неактивни младежи на възраст до 29 г. вкл.

- Идентифициране и активиране на икономически неактивните младежи, които са извън образование и обучение и не са регистрирани като безработни в структурите на АЗ, На вече регистрираните като безработни неактивни младежи ще бъдат предоставяни посреднически услуги, мотивационно и психологическо подпомагане, както и включване в подходящи видове обучение или работа, в зависимост от конкретните им потребности.

- В зависимост от индивидуалните им потребности, дейностите за обучение и осигуряване на възможност за заетост могат да бъдат съчетани с услуги за професионално ориентиране и консултиране на младите хора, с оглед на това те да бъдат подкрепени при избора на професия и желан път за бъдещо професионално развитие.

Безработни младежи с основна или по-ниска образователна степен

- Провеждане на мотивационни обучения, както и да бъде оказана психологическа подкрепа с цел придобиване на по-висока самоувереност и мотивация за работа;
- Включване в обучения за придобиване на професионална квалификация, както и в обучение по време на работа (чиракуване),
- успешно завършилите обучение остават на работа при обучилия ги работодател
- Младежите без завършен начален етап на основно образование ще бъдат насочвани към възможности за ограмотяване
- Насърчаване на работодателите да наемат безработни младежи – работни облекла, оборудване на работно място и насърчаване на мобилност
- субсидирана заетост до 12 месеца

Безработни младежи със завършено средно или висше образование

- Дейности по осигуряване на заетост при предварително осигуряване на висококачествени стажове и обучение по време на работа (чиракуване)
- Осигуряване на стимули за работодателите да наемат безработни младежи – например чрез субсидии за покриване на разходите за работна заплата и/или разходите за труд като цяло – също ще бъде съпътстваща мярка за осигуряване включването в заетост - субсидирана заетост до 12 месеца

Допустими разходи: Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент 1303/2013 г, Регламент 1304/2013 г, Регламент 966/2012 г. ЗУСЕСИФ, както и приложимата национална уредба.

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 100 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е на 10 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Финансовата помощ за дейностите по мярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е 400 000 лв.

Размерът на финансова помощ за един проект не може да надхвърля 100 000 лева.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

За оценка на проектите по настоящата мярка ще бъдат използвани критериите за техническа и финансова оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014 – 2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица” ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проектът включва като целева група млади хора от маргинализирани общности – 20т.
2. Проектът включва осигуряване на заетост на млади хора в населено място със засилена миграция – 20т.
3. Проектът е свързан с друга дейност, финансирана по друга мярка от СМР – 10т.
4. Проектът е иновативен – 20т.
5. Проектът е с гарантирана устойчивост след неговото приключване – 15т.
6. Проектът е насочен основно в сектора на услугите и малкия бизнес – 15т.

Общ брой точки: 100

Мярка М03. „Добри и безопасни условия на труд“:

1. Описание на целите и обхвата на мярката

Подмярката се финансира от ПО1 „Подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места“, ИП 7 „Приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промените“ на ОПРЧР 2014-2020г..

Операцията цели осигуряване на безопасни условия на труд в предприятията, както и подобряване на работната среда, организацията на труд и управлението на човешките ресурси, което от своя страна се очаква да подобри качеството на работните места и да рефлектира положително върху производителността на труда в предприятията.

Въвеждането на нови организационни практики, модели и системи за управление на човешките ресурси и инвестициите в по-безопасни и здравословни условия на труд са сред начините за постигане на напредък в тази посока. Осигуряването на възможности за въвеждане на гъвкави форми на заетост ще допринесе за съчетаване на професионалния и личния живот, а така също и до по-дългото оставане в заетостта на по-възрастните хора.

Операцията също така цели да насърчи географската мобилност на работната сила в страната като подкрепи работодателите чрез осигуряване на транспорт на наетите в предприятията лица, вкл. с цел запазване на тяхната заетост и повишаване нивата на устойчива заетост, когато работното място е извън населеното място на тяхната месторабота.

Мярката основно ще бъде прилагана в следните сектори от леката и тежката промишленост:

Лека промишленост:

- модернизация на мрежата за достъп до интернет и интерактивни услуги;
- модернизиране на шивашко производство

Тежка промишленост:

- Преработка и обработка на технически камък;

Сектор Услуги:

- специализиран сервиз за техника, нови технологии, оборудване и съоръжения;

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ Марица

2. Допустими получатели

Микро-, малки, средни и големи предприятия в качеството им на работодатели. Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

Целевата група са работещите в микро-, малки, средни и големи предприятия от територията на МИГ.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности:

*1. Дейности за организация и управление на проекта

*2. Дейности по информиране и публичност

3. Разработване, адаптиране и въвеждане на системи за развитие на човешките ресурси в предприятията, вкл. възможности за гъвкави форми на заетост с цел оптимизация на работните процеси, с акцент върху практиките за по-лесното съвместяване на професионалния, семейния и личния живот, както и удължаване трудовия живот на по-възрастните работници и служители. Въвеждане на иновативни модели за организация на труда в предприятията, насочени към повишаване на производителността и опазване на околната среда.

4. Осигуряване на организиран транспорт от работодателя до и от работното място за заетите в съответното предприятие лица, за период до 12 месеца.

5. Осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, подобряване професионалния и здравния статус на работниците и служителите:

- Осигуряване на колективни предпазни средства, включително модернизация и/или реконструкция и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд;
- Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло;
- Придобиване на стандарти за безопасни условия на труд;
- Обучение на работниците и служители относно специфичните рискове за здравето, свързани с конкретното работно място и методите и средствата за тяхното ограничаване и предотвратяване;
- Обучение на служители и работници за безопасна работа с нововъведено работно оборудване и технологии, в случай, че не е осигурено такава от доставчика.

Задължителното обучение и инструктаж по безопасност и здраве при работа в съответствие със спецификата на индивидуалното работно място и на професията, съгласно чл. 26 (2) 1 „а” и „б” от ЗЗБУТ, не е допустима дейност по настоящата операция..

4. Осигуряване на социални придобивки за работещите, включително ремонт и оборудване на места за отдых, хранене и почивка в предприятията, спортни съоръжения и др.

**Забележка: Дейност 1 и Дейност 2 са задължителни.*

Допустими разходи: Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент 1303/2013 г, Регламент 1304/2013 г, Регламент 966/2012 г. ЗУСЕСИФ, както и приложимата национална уредба.

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 100 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е 10 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е **500 000 лв.**

Финансовата помощ за един проект по тази мярка не може да надхвърля 100 000 лева.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

За оценка на проектите по настоящата мярка ще бъдат използвани критериите за техническа и финансова оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014 – 2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица” ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проектът включва като целева група млади хора – 25т.
2. Проектът включва като целева група маргинализирани общности и хора в риск – 25т.
3. Проектът осигурява възможности за въвеждане на гъвкави форми на заетост – 25т.
4. Проектът е с иновативен характер за територията на МИГ – община Марица – 25т.

Общ брой точки: 100

Мярка М04. „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“:

1. Описание на целите и обхвата на мярката

Подмярката е от ПО 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване”, ИП 1 „Социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите“ от ОПРЧР 2014 – 2020г. Общата цел на операцията е да допринесе за повишаването качеството на живот, социалното включване и намаляване на бедността, както и до трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите чрез реализацията на комплексни мерки и прилагането на интегриран подход.

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ – община Марица.

2. Допустими получатели

- **Община Марица.**
- доставчици на социални и здравни услуги
- работодатели
- организации предоставящи посреднически услуги
- обучителни организации
- центрове за информация и професионално ориентиране
- читалища
- НПО
- социални предприятия и кооперации за хора с увреждания
- регистрирани поделения на вероизповедания.

Кандидатът/получателят на финансова помощ юридическо лице има седалище и адрес на управление, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности:

- I. Направление „Подобряване достъпа до заетост“;
- II. Направление „Подобряване достъпа до образование“;
- III. Направление „Подобряване достъпа до социални и здравни услуги“
- IV. Направление „Развитие на местните общности и преодоляване на негативните стереотипи“

*** Задължително е проектите да съдържат няколко дейности от направление III. „Подобряване достъпа до социални и здравни услуги“.**

За да се гарантира интегрирания характер на интервенциите, препоръчително е включването на поне една дейност от всяко едно от останалите три направления.

Допустими разходи: Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент 1303/2013 г, Регламент 1304/2013 г, Регламент 966/2012 г. ЗУСЕСИФ, както и приложимата национална уредба

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази мярка е 300 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е 10 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е 300 000 лв.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

За оценка на проектите по настоящата мярка ще бъдат използвани критериите за техническа и финансова оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014 – 2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица” ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проектът включва дейности, които задоволяват индивидуалните потребности на уязвимите групи от населението, роми и други представители на рискови групи – 20т.
2. Проектът отговаря на целите на Националната стратегия за интегриране на ромите 2012 – 2020г., областната стратегия и общинския план за интегриране на ромите, Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020г., и общинската стратегия за развитие на социалните услуги – 20т.
3. Проектът е с обоснована иновативност за територията на МИГ – 20т.
4. Проектът е с гарантирана устойчивост след неговото приключване – 20т.
5. Проектът е с интегрирания характер на интервенциите - 20т.

Общ брой точки: 100

Мярка М05. „Активно включване – уязвими групи“:

1. Описание на целите и обхвата на мярката

Приоритетна ос 2 „Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване”

ИП 2: „Активно приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добрата пригодност за заетост”

Цели на мярката:

- СЦ 1: Увеличаване на броя на членове на семейства с деца /включително с увреждания/, които са започнали да търсят работа или са в заетост, след предоставени интегрирани мерки за социално включване.
- СЦ 2: Увеличаване на броя на хората с увреждания, които са започнали да търсят работа или са заети, чрез предоставяне на социални и здравни услуги, вкл. чрез интегрирани мерки за хора с увреждания и техните семейства.

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ – община Марица.

2. Допустими получатели

- Неправителствени организации;
- Организации, предоставящи посреднически услуги на пазара на труда;
- Обучителни организации;
- Доставчици на социални услуги;
- Доставчици на здравни услуги;
- Регистрирани поделения на вероизповеданията;
- Общини;
- Работодатели.

Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

Мярката е ориентирана към следните **цели групи**:

- семейства с деца /включително с увреждания/;
- деца в риск;
- служители на доставчици на социални и здравни услуги;
- хората с увреждания и техните семейства;
- възрастни хора в риск.

По данни на осъществените проучвания за Община Марица, относителният дял на пълнолетните лица с увреждания на територията на общината е 16%. Най-засегнати от този фактор са хора с увреждания, в това число и със зависимости, както и семействата, в чиито състав има човек с увреждане или с тежък здравословен проблем.

Според осъществените проучвания населението в надтрудоспособна възраст в община Марица е 25 % или над 7750 души над 65 г. от тях самотно живеещи възрастни хора са над 150 души.

По този начин може да се определи, че целевата група ще бъде представена от над 500 човека по тази мярка.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности:

- Реализация на интегрирани подходи за мотивиране и насърчаване участието на пазара на труда на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства /деца, вкл. и с увреждания, възрастни хора, зависими от грижи, пълнолетни лица с увреждания/;
- Подкрепа за намиране на работа и подобряване достъпа до заетост на хората с увреждания, вкл. чрез интегрирани комплексни мерки и предоставяне на подкрепящи иновативни услуги в общността;
- Подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето, вкл. чрез иновативни междусекторни услуги в общността и в домашна среда, според индивидуалните потребности на човека с увреждане и чрез информационно-образователни и здравно-консултативни услуги;
- Обучения на уязвимите групи и на членовете на семейства, които се грижат за зависим член на семейството.
- Мотивационна и/или психологическа или друг тип подкрепа за целевите групи, според тяхната индивидуална потребност;
- Инициативи за информиране и представяне на възможностите на хората с увреждания позитивната им роля в обществото с цел разчупване на стереотипите и промяна на нагласата на обществото и работодателите спрямо тях чрез информирането им в достатъчна степен за възможностите на хората с увреждания.
 - дейностите, насочени към ранното детско развитие, подпомагане на семействата с деца от уязвимите групи и предоставяне на качествена грижа за деца, включително за такива с увреждания чрез интегрирани комплексни услуги, услуги по превенция и целенасочени дейности във връзка с улесняване достъпа до заетост на родители, полагащи грижи за деца вкъщи.
 - Предоставяне на интегрирани комплексни услуги за хората с увреждания,

като ще се съчетават действия в посока осигуряване на заетост и социални и здравни услуги.

- Съпътстващи дейности, насочени към осигуряване на информационно – образователни и здравно-консултативни услуги за превенция и здравословен живот. - улесняване достъпа до здравни услуги, като неразделна част от комплексните услуги за социално включване, осигуряване на по-високо качество на живот и пригодност за заетост, като например иновативни междусекторни услуги, включващи рехабилитация, трудотерапия, социална услуга в общността и други, според индивидуалните потребности на човека с увреждане.

Допустими разходи: Предвидените разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент 1303/2013 г, Регламент 1304/2013 г, Регламент 966/2012 г. ЗУСЕСИФ, както и приложимата национална уредба

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази мярка е **286 000** лева

Минимумът на общите допустими разходи по тази мярка е 10 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Финансовата помощ за дейностите по подмярката е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е **286 000** лв.

Размерът на финансова помощ за един проект не може да надвишава 100 000 лева.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

За оценка на проектите по настоящата мярка ще бъдат използвани критериите за техническа и финансова оценка, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП РЧР 2014 – 2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица” ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проектът включва дейности, които задоволяват индивидуалните потребности на една или няколко от посочените целеви групи – 20т.
2. Проектът отговаря на целите на Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020г. и Национална стратегия за дългосрочна грижа – 20т.
3. Проектът е с обоснована иновативност за територията на МИГ – 20т.
4. Проектът включва мерки, свързани с участие на целевите групи на реалния пазар на труда – 20т.
5. Проектът е с интегрирания характер на интервенциите – 20т.

Общ брой точки: 100

ОПИК

В Указанията от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014–2020 относно подготовката на стратегии за местно

развитие при многофондово прилагане на подхода водено от общностите местно развитие, т. VIII от указанията е казано:

„VIII. ПОДБОР НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИИ ЗА МЕСТНО РАЗВИТИЕ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ВОМР

Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“.

В секция „ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ МЕСТНИТЕ ГРУПИ ЗА ДЕЙСТВИЕ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО ОТНОШЕНИЕ НА МНОГОФОНДОВО ПРИЛАГАНЕ НА ПОДХОДА ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ“ са дадени допълнителни разяснения относно формулирането на критерии за избор на проекти към стратегиите за ВОМР:“... ще се счита за изпълнена разпоредбата на чл. 15, ал. 2 от Наредба 22 от 14 декември 2015 г. по отношение на описанието на критериите за оценка на проектите и тяхната тежест, ако при разписването на всяка мярка по ОП „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (ОПИК) се цитира т. VIII. „Подбор на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР“, че „Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ от Указанията на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020. МИГ/МИРГ може да определи по мерките специфични критерии за изпълнение на стратегията на основа на анализа и идентифицираните нужди за развитие на територията и водещите общи принципи“.

Във връзка с гореизложения текст, МИГ-община Марица, включваща настоящите мерки от ОПИК 2014 – 2020г., **в т.7.Критериите за оценка на проектите и тяхната тежест, ще бъде записан текста:**

„Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“.

МИГ ще определи специфични критерии за изпълнение на стратегията на основата на анализа и идентифицираните нужди за развитие на територията и водещите общи принципи.

Мярка М06: Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия

1.Описание на целите и обхвата на мярката:

Мярка «Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия» е от Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“, Инвестиционен приоритет 1.1 „Технологично развитие и иновации“,от ОПИК 2014 – 2020г.

Мярката насърчава развитието на сътрудничеството за иновации между предприятията и между бизнеса и научните среди.

Целта на мярката е предоставяне на подкрепа за стартиращи предприятия от територията на МИГ за повишаване на иновационната дейност в тематичните области на ИСИС като изпълнението на проектите, подкрепени по мярката, следва да води до разработване на продукт (стока или услуга) или процес в приоритетните направления на тематичните области на ИСИС.

2. Допустими получатели:

- 1) Юридически лица или еднолични търговци, регистрирани съгласно Търговския закон или Закона за кооперациите.
- 2) Кандидати, които имат по-малко от три приключени финансови години към крайната дата за подаване на проектни предложения.
- 3) Кандидати могат да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че не попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г.
- 4) Кандидати могат да получат безвъзмездна финансова помощ, в случай че не са недопустими кандидати съобразно демаркационната линия с други планове и програми, финансирани със средства на ЕС.

Клонове на юридически лица не могат да кандидатстват по мярката поради липсата на самостоятелна правосубектност.

3. Допустими дейности и разходи:

Допустими дейности:

- 1/ Извършване на приложни научни изследвания, тествания, изпитвания и измервания (вкл. създаване на програми и методики), свързани с разработването на иновативния продукт или процес;
- 2/ Проучване, придобиване и прилагане на резултати от научни изследвания, технологии, know-how, непатентовани открития, права по интелектуална собственост;
- 3/ Защита на интелектуална собственост на национално и международно равнище (вкл. такси за регистрация на патент, полезен модел или промишлен дизайн);
- 4/ Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии;
- 5/ Изработване на икономическа оценка, финансова оценка и техническа оценка (вкл. инвестиционен бизнес план) на разработвания иновативен продукт или процес;
- 6/ Разработване на технологии за производство на иновативния продукт или процес;
- 7/ Изработване на пазарни анализи и проучвания, маркетингови планове за пазарна реализация на иновативния продукт или процес;
- 8/ Организиране на промоционални събития в България, свързани с популяризиране на иновативния продукт или процес;
- 9/ Визуализация на проекта

ВАЖНО: В случай че проектното предложение включва дейности по т. 5 - 8 по-долу, те следва да бъдат включени в плана за изпълнение на дейностите по проекта, съответно в бюджета на проекта (т. 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ и т. 5 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване) и тяхното изпълнение следва да стартира задължително след приключване на изпълнението и верификация от страна на УО на дейностите по т. 1 - 4. При включване на дейности по т. 5 - 8 по-долу в плана за изпълнение на дейностите по проекта, кандидатите следва да предвидят сроковете съгласно чл. 62, ал.1 от ЗУСЕСУФ, свързани с верификацията

и плащането от страна на УО на подадените междинни отчети.

Допустими разходи:

1/ *Разходи за възнаграждения (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя) на квалифициран персонал, необходим за изпълнението на дейностите по проекта – до 60% от общо допустимите разходи по проекта.

**Разходите за възнаграждения са допустими за квалифициран персонал, нает единствено на трудов договор за минимум 4 работни часа на ден.*

2/ Разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи, необходими за изпълнението на дейностите по проекта – до 100 000 лева;

3/ Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи (вкл. разходи за разработване на софтуер), необходими за изпълнението на дейностите по проекта.

4/ Разходи за консумативи и материали, необходими за създаване и тестване на прототипи и пилотни линии - допустими само в случай че създаването и тестването се извършва от кандидата;

5/ Разходи за наем на помещения, необходими за извършване на приложни научни изследвания, тествания, изпитвания и измервания, както и за създаване и тестване на прототипи и пилотни линии;

6/ Разходи за външни услуги за:

- извършване на приложни научни изследвания, тествания, изпитвания и измервания (вкл. създаване на програми и методики), свързани с разработването на иновативния продукт или процес;
- защита на интелектуална собственост на национално и международно равнище (вкл. такси за регистрация на патент, полезен модел или промишлен дизайн);
- създаване и тестване на прототипи и пилотни линии;
- изработване на икономическа оценка, финансова оценка и техническа оценка (вкл. инвестиционен бизнес план) на разработвания иновативен продукт или процес;
- разработване на технологии за производство на иновативния продукт или процес;
- изработване на пазарни анализи и проучвания, маркетингови планове за пазарна реализация на иновативния продукт или процес;
- наем на зали и техника за организиране на промоционални събития в България за популяризиране на иновативния продукт или процес;

7/ Разходи за командировки в страната и чужбина (пътни, дневни и квартирни) на персонала на предприятието, разработващ иновацията, необходими за изпълнението на дейностите по проекта;

8/ Разходи за визуализация – до 2000 лева.

4. Финансови параметри за проектите:

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 200 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи е левовата равностойност на 60 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане:

Максималният размер на помощта не може да надхвърля 90% от общия размер на допустимите разходи.

6. Размер на финансовата помощ:

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е 355 830 лв.

7.Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ от Указанията на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица“ ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

- 1.Проект свързан с въвеждане на нова услуга за населението – 10 т.
 - 2.Проектът включва внедряване на нови производства за културни индустрии и/или социални и здравни услуги;- 30 т.
 3. Проектът включва внедряване на нови производства за социални услуги – 20 т.
 4. Проектът включва внедряване на нови производства за здравни услуги – 20 т.
 - 5.Проектът включва инвестиция, която е свързана с опазване на околната среда намаляване на вредните емисии, опазване на водните ресурси и почвата. -20 т.
- Максимален брой точки – 100 т.

Мярка М07: Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ

1.Описание на целите и обхвата на мярката

Мярка «Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ» е по Приоритетна ос 2 «Предприемачество и капацитет за растеж на МСП» от ОПИК 2014 – 2020г., инвестиционен приоритет 2.1. «Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството».

Целта на прилагане на мярката е да се насърчат предприемаческите идеи на МСП от територията на местната инициативна група в областта на здравеопазването, процесите, свързани със застаряването на населението, демографските въпроси, културните и творчески индустрии

Предвид особената значимост за ЕС и за територията на местната инициативна група на определени специфични области, свързани с европейските и регионални предизвикателства (*Творчески и културни индустрии, здравеопазване, дейности, свързани със застаряване на населението, съгласно параграф (8) от преамбюл на Регламент 1301/201*), подкрепа по тази мярка ще получат предприятия в специфични сфери, напр. творчески и културни индустрии, предприятия, разработващи нови продукти и услуги, свързани със застаряване на населението, полагане на грижи и здравеопазване, в т.ч. социално предприемачество

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ – община Марица.

2.Допустими получатели

Стартиращи и съществуващи предприятия в определените в Националната стратегия за насърчаване на МСП сектори, предприятия, развиващи своята дейност в областта на културните и творческите индустрии, развиващи нови продукти и услуги, свързани със застаряването на населението, полагане на грижи и здравеопазване и социално предприемачество.

Кандидатите трябва да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите.

Кандидатите трябва да отговарят на изискванията за малко или средно предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия и Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014.

Не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и не могат да получат безвъзмездна финансова помощ кандидати, които попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г.

Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности

- Финансови инструменти в подкрепа на предприемачеството.
- Насърчаване на предприемаческите идеи в области, свързани с европейски и регионални предизвикателства и секторите на НСНМСП.

Допустими разходи

Съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2;
2. разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект категории разходи;
3. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности;
4. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
5. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
6. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
7. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.

Допустимите разходи се определят на база на изискванията на Глава 5, Раздел I от ЗУСЕСИФ, приложимите подзаконови нормативни актове и национално законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие,

Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 200 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи е левовата равностойност на 60 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Малки предприятия, регистрирани по Закона за МСП – 70%;

Средни предприятия, регистрирани по Закона за МСП – 60%.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е 700 000 лв.

Размерът на финансова помощ за един проект не може да надвишава 140 000 лева.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ от Указанията на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица“ ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проект свързан с въвеждане на нова услуга за населението – 20 т.

2. Проектът включва внедряване на нови производства за културни индустрии и/или социални и здравни услуги;-20 т.

3. Проектът включва внедряване на нови производства за социални услуги – 20 т;

4. Проектът включва внедряване на нови производства за здравни услуги – 20т.

5. Проектът включва инвестиция която е свързана с опазване на околната среда намаляване на вредните емисии, опазване на водните ресурси и почвата. -20 т.

Максимален брой точки – **100т.**

Мярка М08: Подобряване производствения капацитет в МСП от територията на МИГ.

1. Описание на целите и обхвата на мярката:

Мярката «Подобряване производствения капацитет в МСП е по Приоритетна ос 2, *Инвестиционен приоритет 2.2.: „Капацитет за растеж на МСП”от ОПИК 2014 – 2020г.*

Целта на прилагането на мярката е да се повиши конкурентоспособността на малките и средни предприятия от територията на МИГ, да се засили тяхното участие във веригата на добавена стойност и да се ускори постигането на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономическа и конкурентна пазарна среда. Чрез прилагането на подмярката ще се осигури възможност за преминаване към високо технологични и базирани на знанието – технологии за усъвършенстване на производството, управление на качеството и повишаване на възможностите за експортна ориентация и достъпа до международни пазари.

Обхват на мярката – цялата територия на МИГ – община Марица.

2. Допустими получатели

Съществуващи малки и средни предприятия според НСНМСП от територията на МИГ.

Кандидатите трябва да са търговци по смисъла на Търговския закон или Закона за кооперациите.

Кандидатите трябва да отговарят на изискванията за малко или средно предприятие съгласно Закона за малките и средни предприятия и Приложение I на Регламент (ЕС) № 651/2014.

Не могат да участват в процедурата за подбор на проекти и не могат да получат безвъзмездна финансова помощ кандидати, които попадат в забранителните режими на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г.

Кандидатът/получателят на финансова помощ има постоянен адрес – за физическите лица, и седалище и адрес на управление – за еднолични търговци и юридическите лица, на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

3. Допустими дейности и разходи

Допустими дейности:

- 1/ Дейности за подобряване на производствените процеси;
- 2/ Дейности за добавяне на нови характеристики или подобряване на съществуващите продукти и услуги;
- 3/ Дейности за разнообразяване на асортимента от продукти и услуги на предприятията, в т.ч. внедряване на производства за културни индустрии, социални и здравни услуги
- 4/ Дейности за внедряване на нови технологии за подобряване на ресурсната ефективност и ефикасност в производствения процес.

Горните дейности са допустими **само ако представляват инвестиции в материални и нематериални активи, свързани със:**

- създаването на нов стопански обект;
- разширяването на капацитета на съществуващ стопански обект.

Допустими разходи

- 1/ Разходи за придобиване на машини, съоръжения и оборудване, представляващи дълготрайни материални активи, необходими за изпълнението на дейностите по проекта;
- 2/ Разходи за придобиване на дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на дейностите по проекта.

Съгласно чл. 57, ал. 1 от ЗУСЕСИФ разходите се считат за допустими, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции и се извършват от допустими бенефициенти съгласно съответната програма по чл. 3, ал. 2;
2. разходите попадат във включени в документите по чл. 26, ал. 1 и в одобрения проект категории разходи;
3. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности;

4. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;

5. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;

6. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

7. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.

Допустимите разходи се определят на база на изискванията на Глава 5, Раздел I от ЗУСЕСИФ, приложимите подзаконовни нормативни актове и национално законодателство и разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.

4. Финансови параметри за проектите

Максимумът на общите допустими разходи по тази подмярка е 300 000 лева

Минимумът на общите допустими разходи е левовата равностойност на 100 000 лева.

5. Интензитет на подпомагане

Малки предприятия, регистрирани по Закона за МСП – 70%;

Средни предприятия, регистрирани по Закона за МСП – 60%.

6. Размер на финансовата помощ

Размерът на финансовата помощ по тази мярка е 900 000 лева.

Размерът на финансова помощ за един проект не може да надхвърля 210 000 лева.

7. Обективни критерии за оценка на проектите и тяхната тежест

Подборът на проекти към стратегии за местно развитие при прилагане на ВОМР се определя в Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и в нормативния акт по чл. 28, ал. 1, т. 2 на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове“ от Указанията на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020г.

Сдружение „Местна инициативна група - община Марица“ ще използва и следните специфични и обективни критерии за оценка:

1. Проект свързан с въвеждане на нова услуга за населението – 10 т.

2. Проектът включва внедряване на нови производства за културни индустрии и/или социални и здравни услуги;- 30 т.

3. Проектът включва внедряване на нови производства за социални услуги – 20 т.

	4. Проектът включва внедряване на нови производства за здравни услуги – 20 т. 5. Проектът включва инвестиция, която е свързана с опазване на околната среда намаляване на вредните емисии, опазване на водните ресурси и почвата. -20 т. Максимален брой точки – 100 т.		
ПМДР (ЕФМДР)	НЕ СЕ ПРЕДВИЖДАТ МЕРКИ		
6. Финансов план:			
6.1. Индикативно разпределение на средствата по програми/фондове и по мерки: (не повече от 2 страници)			
Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
	Мерки, финансирани от ПРСР 2014-2020 г. (ЕЗФРСР)	3 732 745,00	53,30%
M4.1.	„Инвестиции в земеделски стопанства“	628 686,72	8,98%
M4.2.	„Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“	294 719,75	4,21%
M6.4.1	„Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“	504 425,16	7,20%
M7.2.	Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура	1 773 274,50	25,32%
M7.5.	Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	237 893,87	3,40%
M01	Мерки, извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но съответстващи на целите на регламента (финансирани от ЕЗФРСР)	293 745,00	4,19%
	Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура.		
	Мерки, финансирани от ОПРЧР (ЕСФ)	1 314 109,44	18,77%
M02	„Активно включване - младежи“	204 536,92	2,92%
M03	„Добри и безопасни условия на труд“	494 957,87	7,07%
M04	„Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“	351 016,50	5,01%
M05	„Активно включване – уязвими групи“	263 598,15	3,77%
	Мерки, финансирани от ОПИК (ЕФРР)	1 955 830,00	27,93%
M06	„Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“	355 830,00	5,08%
M07	„Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ“	700 000,00	10,00%

M08	„Подобряване производствения капацитет в МСП от територията на МИГ“	900 000,00	12,85%
	ОБЩО ЗА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР	7 002 684,44	100%
	<i>Текущи разходи и популяризиране на стратегия за водено от общностите местно развитие (25 на сто от общите публични разходи от ЕЗФРСР, включващи разходите по подмярка 19.2 и подмярка 19.4)</i>	1 208 670,14	24,46%
6.2. Финансова обосновка на бюджета и разпределението на средствата по програми и по мерки: (не повече от 2 страници)			
<p>МИГ-Марица ще прилага на своята територия Многофондова стратегия за местно развитие с участието на мерки от ПРСР, ОП“РЧР“ и ОПИК.</p> <p>1. МИГ-Марица планира инвестиционни средства по мерки, финансирани от ПРСР 2014-2020 г. (ЕЗФРСР) в размер на 3 732 745 лева, което е 52,03% от бюджета на Стратегията. МИГ определя максимален като размер бюджет от ПРСР като водещ фонд в своята Многофондова стратегия. Средствата от ПРСР са разпределени в 6 мерки както следва:</p> <p>За сектора на селското стопанство и местния бизнес са отделени средства от общия бюджет на СМР от ПРСР в размер на 1 639 000 лева, което е 43,91% от общия бюджет на средствата от ПРСР. Бюджетът за частния сектор на територията на община Марица е обоснован от повишения интерес от страна на бизнеса и земеделските производители към кандидатстване с проект в МИГ, високата проектна готовност на двата сектора-селско стопанство и микропредприятия, както и от факта, че по време на проучването на територията общо споделеното мнение е, че малките земеделски стопани и микропредприятията срещат са изключително неконкурентни при кандидатстване по националните програми. Те имат готовност да ползват бъдещите приеми на МИГ за реализация на малки проекти до 100 000 лева, като идентифицираните им нужди се покриват с дейностите, които са предвидени да се финансират. Определен от участниците в подготовката на Стратегията е факта, че микропредприятията и земеделските производители искат да се осигури на територията на МИГ по-достъпно финансиране и повече ресурс за малки проекти с различна насоченост и в различни населени места. Предвиденият бюджет ще осигури възможност за реализиране на минимум 25 проекта с максимален размер на публичния принос за проект към стратегия за ВОМР в размер до левовата равностойност на 100 000 лева. Публичният принос в Стратегията за ВОМР по трите частни мерки се разпределят както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мярка М4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ с предвидени средства в размер на 700 000 лева. - Мярка М4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ с предвидени средства в размер на 300 000 лева. -Мярка М6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” с предвидени средства в размер на 639 000 лева. <p>Средствата в Стратегията, предназначени за публичния/нестопанския сектор са в размер на 2 093 745 лева, което е 56,1% от предвидения бюджет на ПРСР. Публичният принос в Стратегията за ВОМР на средствата по трите публични мерки се разпределят както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Мярка М7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура с предвидени средства в размер на 1 561 621,82 лева. -Мярка М7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура с предвидени средства в размер на 238 378,18 лева. 			

- Мярка М01. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура с предвидени средства в размер на 293 745 лева.

Предвиден е балансиран брой проекти между публичния сектор и нестопанския сектор, като е осигурена възможност за проекти на местни НПО, Читалища, организации със социална насоченост и организации на етническите малцинства.

В анализа на територията се идентифицираха като недоразвити сектора на социалните услуги, недостатъчно изграденост на спортни съоръжения и места за отдих, както и липса на достатъчно алтернативи за младежки дейности, достъпна среда за хора с увреждания, необходимост от по-качествена среда в населените места и по-пълноценна интеграция на малцинствата. НПО-сектора и местните читалища имат силна мотивация и капацитет за изпълнени на малки по –размер проекти, които да предоставят услуги и продукти, вкл. и като периферни културно-фолклорни атракции за нуждите на туризма. Средствата в Стратегията за публични/нестопански проекти ще се акцентира чрез малки инвестиции в повече населени места с което ще осигури и обществено включване и принос в изпълнението на Стратегията чрез минимум 25 проекта. Осигуреното финансиране в публичния сектор ще осигури доизграждане на местния капацитет за реализиране на местни политики с постигане на общозначими за общността резултати.

2. МИГ-Марица планира средства от ОП“Развитие на човешките ресурси“ в размер на максимално допустимите в Стратегията 1 486 000 лева, което е 20.71% от общия бюджет.

Средствата са разпределени в следните мерки, предназначени за разнообразни бенефициенти:

-Мярка М02 „Активно включване - младежи“ с публичен принос в размер на 400 000 лева.

-Мярка М03 „Добри и безопасни условия на труд“ с публичен принос в размер на 500 000 лева.

-Мярка М04 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“ с публичен принос в размер на 300 000 лева.

-Мярка М05 „Активно включване – уязвими групи“ с публичен принос в размер на 286 000 лева.

Предвидените мерки от ОП“РЧР“ са насочени както към местния бизнес, така и към публичните организации и доставчици на социални услуги и др.

В Стратегията е предвиден максималния размер на средства по ОП“РЧР“ като допълващ фонд във връзка определените в анализа на територията нужди и потребности, които произтичат от социални ограничения не само за местното население, но и за уязвимите групи и малцинствата. Основните инвестиции по мерките от ОП“РЧР“ ще са свързани с подпомагане преодоляването на силно изразени негативни процеси в обхванатите територии, като например висок риск от социално изключване на уязвимите групи (хора с двигателни увреждания и заболявания, позволяващи им да извършват трудова дейност, малцинства), създаване на постоянни работни места за жители от територията на МИГ и прекъсване на трудовата миграция. насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила, както и повишаване квалификацията на населението. Предвидените мерки ще създадат условия за повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в община Марица.

Бюджетът по ОП“РЧР“ е максимално регламентиран за да се удовлетворят потребностите на територията на МИГ от повишаване на социалното включване, подобряване достъпа до социални услуги на различни групи социално изключени или в риск от социално изключване лица.

3. МИГ-Марица планира средства от ОП “Иновации и конкурентноспособност“ в размер на максимално допустимите в Стратегията 1 955 830 лева, което 27.26% от общия бюджет.

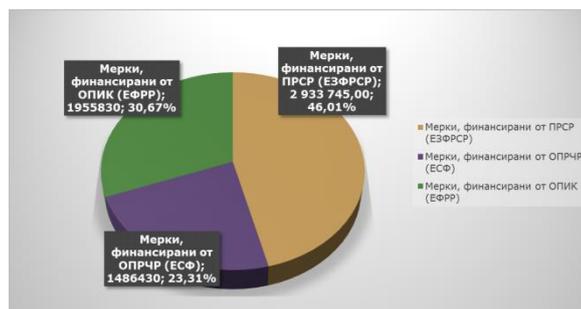
Публичният принос в Стратегията за ВОМР е разпределени в следните мерки:

-Мярка М06 „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“ със средства в размер на 355 830 лева.

-Мярка М07 „Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ“ със средства в размер на 700 000 лева.

-Мярка М08 „Подобряване производствения капацитет в МСП от територията на МИГ“ със средства в размер на 900 000 лева.

Средствата по ОПИК в Стратегията на МИГ-Марица е максимално допустимия като размер. Бюджетът е обоснован с наличието и интереса на добре развити и действащи на територията на МИГ малки и средни предприятия, които имат интерес да повишат своята конкурентоспособност, да се засилят своето участие във веригата на добавена стойност и да се ускори постигането на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономическа и конкурентна пазарна среда.

Пълната обосновка на бюджета и разпределението на средствата по програми и по мерки на МИГ Марица се намира в **Приложение № 4**

7. План за действие, показващ как целите са превърнати в действия:

(не повече от 4 страници)

За целите на прилагане на настоящата стратегия, планът за действие е да се определят основните мерки и дейности, които следва да бъдат изпълнени, за да може изпълнението на стратегията да се превърне в реалност.

Настоящият план за действие има за цел да анализира и идентифицира предпоставките и да планира дейностите, в изпълнение на стратегията, насочена към българските граждани, живеещи на територията на местната инициативна група и с това да подпомогне нейното успешно изпълнение.

I. Подписване на договор за изпълнение на стратегията. За изпълнение на стратегия за ВОМР. между МИГ и УО на програмите, които предоставят финансиране за изпълнение на съответната стратегия за ВОМР, се сключва договор.

За изпълнение на стратегията за ВОМР МИГ –община Марица предвижда следните минимални дейности :

1. поддържа деловодна система и архив, от които може да бъдат проследени актовете на органите на МИГ;
2. информира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати;
3. одобрява и публикува на електронната страница на МИГ индикативен график за приемите по съответните мерки от стратегията за ВОМР за следващата календарна година;
4. подготвя и публикува покана за подбор на проекти;
5. публикува на електронната страница на МИГ указания и образци на документи за кандидатстване за всяка мярка не по-късно от 3 месеца преди публикуване на покана за подбор на проекти;
6. приема заявления за финансова помощ;

7. създава и поддържа електронен регистър за постъпилите проекти по стратегията за ВОМР, в който се отразява състоянието и движението на всеки проект; регистърът се публикува на електронната страница на МИГ;
8. извършва подбор на проекти и определя размера на финансовата помощ;
9. извършва преценка за съответствие на заявленията за предоставяне на финансова помощ по стратегията за ВОМР, подадени по ОПОС 2014 – 2020 г. и ПМДР;
10. сключва договор като трета страна с одобрените кандидати съгласно правилата на съответната програма;
11. осъществява мониторинг на изпълнението на проектите и подпомага методически получателите на финансова помощ;
12. осъществява посещения на място на кандидати и получатели, когато това е предвидено в процедурата по чл. 45, ал. 2, в нормативен акт или в договора;
13. подпомага одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане до ДФЗ – РА (за проекти, финансирани от ЕЗФРСР) и УО на съответната програма и за изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението;
14. изготвя доклади, анализи, отчети, справки и други във връзка с изпълнението на стратегията за ВОМР, изисквани от УО на ПРСР 2014 – 2020 г. или от друг УО;
15. в срок до 15 февруари на следващата календарна година изготвя и представя на УО на ПРСР 2014 – 2020 г. и на УО на останалите програми, страна по договора по чл. 38, годишен доклад за отчитане изпълнението на стратегията за ВОМР;
16. информира своевременно УО на ПРСР 2014 – 2020 г. и останалите УО за проблеми, възникнали при изпълнението на стратегията;
17. за проектите по ЕЗФРСР въвежда информация за изпълнението на стратегията за ВОМР, в това число данни на всички постъпили проекти (одобрени и неодобрени), в отделна информационна система, която е функционално свързана с Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Структурните инструменти на ЕС в Република България за периода 2014 – 2020 г. (ИСУН 2020);
18. за проектите по останалите програми въвежда в ИСУН 2020 информация за проектите в съответствие с правилата на съответната програма;
19. предоставя на УО на ПРСР 2014 – 2020 г., на УО на програмите, страна по договора по чл. 38, и на ДФЗ – РА (за проекти, финансирани от ЕЗФРСР) възможност за наблюдение на заседанията на КИП;
20. извършва последваща оценка за изпълнение на стратегията.
21. Не по-късно от 30 ноември на предходната година УС на МИГ одобрява и публикува на интернет страницата на МИГ индикативен график за приемите по съответните мерки от стратегията за ВОМР за следващата календарна година.

След подписване на договора МИГ може да пристъпи към изпълнението на стратегията

II. Сформиране на екип по изпълнение на стратегията и разпределение на ролите в екипа.

Създаването на екип и неговото успешно реализиране се свързва с няколко подготвителни стъпки, които имат за цел да внесат яснота по отношение на жизненоважни въпроси за съществуването на екипа.

1. Изясняване на целите – основа за обединяване на енергията, духа, ентузиазма и уменията на всички участници в екипа:

-да има яснота по отношение на изискванията към екипа;

-да се изведе на преден план пред екипа предизвикателството за постигане на високи резултати;

-екипът да знае какво трябва да постигне.

2. Изясняване на изискванията към екипа:

-да се уточнят очакванията от работата на екипа и срока, в който трябва да изпълни работната задача, да се прецизират поставените цели, относно тяхната конкретност, яснота, предизвикателност и измеримост, да се анализира работната задача в контекста на цялостната дейност на организацията и общата ситуация извън нея, да се изясни начинът на оценка на екипния успех, да се уточни ресурсната обеспеченост на екипа (хора, оборудване, финансови средства и т.н., които могат да бъдат осигурени), да се посочат трудностите, които биха попречили на изпълнението на работните задачи, да се уточнят неяснотите.

3. Създаване и поддържане на система за комуникация в екипа.

Активното и ефективно общуване между членовете на екипа е от ключово значение за успешното изпълнение на проекта.

Основните средства за комуникация, които се предвижда да бъдат прилагани са следните:

– редовни срещи на екипа, паметни бележки, протоколи, записки, изпращане на писма по поща или куриер, телефонни обаждания, ел. поща, интранет (вътрешна мрежа), интернет страница;

4. Избор на изпълнители за услуги

Местната инициативна група прилага съответните процедури от Закона за обществените поръчки при избор на изпълнител за текущи разходи и популяризиране на стратегията на територията си на действие. Изборът на изпълнители за услуги ще се осъществява съгласно действащото законодателство в Р България.

5. Създаване на система за съхранение на документите.

Всеки бенефициент по Европейските Оперативни Програми е длъжен да съхранява оригиналите на документи на хартиен носител, а документите, подписани с универсален електронен подпис – на електронен носител, който дава възможност да бъдат възпроизведени. Затова, съществен елемент от Плана за действие е надлежното съхранение на проектната документация.

Липсата на всеки един документ може да бъде открита при проверка на място от страна на УО на Програмата за развитие на селските райони и/или съответната Оперативната Програма, включена в настоящата стратегия.

За целите на изпълнение на плана за действие, съхранението на проектната документация се разглежда в два аспекта:

Съхранение на документи, свързани с управлението на МИГ:

Структурата на проектното досие е следната: етикет (номер и наименование на проекта), опис на документите, проектно предложение, договор, приложения и анекси (когато е приложимо), договори на бенефициента с изпълнители на услуги, тръжна документация, технически доклади (междинни и окончателен) и приложения, финансови отчети, искания за плащане и проложения; доклади от проверките на място, доклади за открити нередности, данни за предприетите мерки за публичност, одитни доклади, кореспонденция с УО на Оперативната Програма илиДФ „Земеделие“ - РА

Съхранение на документи на проекти на бенефициенти към СМР:

Структурата на проектното досие е следната: етикет (номер и наименование на проекта), опис на документите, заявление за подпомагане, проектно предложение и приложени изискуеми документи, договор, приложения и анекси (когато е приложимо), договори на бенефициента с изпълнители на доставки/услуги, тръжна документация за избор на изпълнител, документи свързани с оценката и одобрението на проекта, искания за плащане и проложения, доклади от проверките на място, доклади за открити нередности, данни за предприетите мерки за публичност, кореспонденция с УО на Оперативната Програма или ДФ „Земеделие“ – РА.

6. Планиране на ефективен начин на работа

- ясно формулиране мисията на екипа, която да бъде споделена с всички членовете;
- методи, които ще се използват за постигане на ефективен начин за работа;
- прецизиране на първоначалната информация така, че тя да съдейства позитивно за осъществяване на добрите намерения.

7. Набиране и подбор на участниците в екипа

- изясняване структурата на екипа;
- определяне на необходимите функционални и екипни роли;
- изработване на критерии за подбор;
- изграждане на система за оценка;
- процедура за набиране;
- провеждане на подбор;
- избор.

8. Подготовка и провеждане екипни срещи – ключова за успеха на екипа (да предизвика интерес, въображение и енергия за реализиране на мисията):

- целта на срещата да бъде свързана с предразполагане и спечелване доверието на неговите членове в процеса на изясняване целите и задачите пред екипа;
- подходящ избор на място за провеждане на първата среща на екипа;
- достъпно, ясно и точно поднасяне на първоначалната информация чрез използване на многообразни форми на комуникация;
- предоставяне на възможност на членовете на екипа за изказвания и въпроси;
- да предизвика в участниците желание за съвместна работа.

IV.Разработване на процедура за подбор на проекти към стратегия за ВОМР на МИГ.

Местната инициативна група разработва недискриминационна и прозрачна процедура и обективни критерии за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, която не нарушава минималните изисквания, определени в този раздел.

Основните комуникационни цели на плана за действие се заключават в следното:

1. Популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие сред местната общност и заинтересованите страни.

Основните канали за информиране и популяризиране на стратегията са:

- Електронните медии. Електронните медии ще бъдат използвани за информиране за индикативия график, оповестяващ отварянето на покани за прием на проекти към стратегията, за оповестяване на процедурите по приемане и одобрение на проекти, както и за оповестяване на възможностите за кандидатстване по приложимите мерки от стратегията. Посредством електронните медии ще бъде провокиран интерес на различните заинтересовани страни за кандидатстване по приложимите мерки от стратегията;
- Печатни издания. За осигуряването на достъпна информация по осигуряването на приеми на проекти ще бъдат използвани възможностите на печатните издания. С регионален обхват, в които ще се публикуват подходящи комуникационни материали. Целта на печатните издания е да се получи максимално покритие на населението, така че да се гарантира добро разпространение на информацията и включване на повече представители на идентифицираните заинтересовани страни в изпълнение на мерките.
- Интернет. Навлизането на Интернет го превръщат в ключов елемент при организирането на информационни и обучителни дейности. Целта е посредством интернет сайтовете на МИГ и на община Марица да се популяризират възможностите за кандидатстване, планираните събития и други дейности, съпътстващи реализирането на стратегията.

<p>- Информационни мероприятия и обучения. Основен елемент при осигуряването на информация и комуникация са организирането и провеждането на информационни и обучителни събития. Темите на събитията ще бъдат избрани в зависимост от етапа на изпълнение на стратегията. Ще включват обучения по подготовка и изпълнение на проекти, подаване на заявки за плащане, мониторинг на проекти, ангажименти на бенефициентаслед приключване на проекта, запознаване с процедурите за набиране и одобрение на проекти и др.</p>	
<p>8. Описание на уредбата за управлението и мониторинга на стратегията, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията, и описание на специфичната уредба относно оценката: (не повече от 12 страници)</p>	
<p>8.1.Организационна структура на МИГ:</p>	
<p>- организационна структура/схема.</p>	<pre> graph TD A[Общо събрание на МИГ Марица] --> B[Управителен съвет и председател на УС] A --> C[Контролен съвет и председател на КС] A --> D[Комисия за избор/оценка на проектите] B --> E[Изпълнителен директор] B --> F[Експерт по прилагане на стратегията за ВОМР] </pre>
<p>8.2.Управление на МИГ:</p>	
<p>- органи за управление и контрол;</p>	<p>Местна инициативна група –община Марица», обхващаща територията на община Марица е създадена след публичен съгласувателен процес с представителите на местната общност, съгласно изискванията на Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХ и в резултат на дейностите на проект подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. с №РД50-170/07.12.2015г., сключен между Община Марица, МЗХ-УО и ДФЗ-РА.</p> <p>Сдружението е доброволна, политически необвързана и независима организация с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза.</p> <p>Целите, задачите и дейностите сдружението са съобразени с изискванията на Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХ, с която Наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР).</p> <p>Сдружението представлява публично-частно партньорство със задължително участие на Община Марица от територията на действие на “Местна инициативна група -община Марица”, съгласно решение на Общински съвет-Марица.</p> <p>Сдружението се управлява от следните принципи:</p>

- Равнопоставеност между представителите на публичните институции, частния бизнес и организациите на гражданското общество;
- Равнопоставеност и сътрудничество между представителя на Община Марица и останалите членове, съставляващи сдружението;
- Равнопоставеност между представителите на земеделския и неземеделския бизнес;
- Равенство, взаимно уважение между членовете без оглед на пол, раса, религия и партийна принадлежност, право на глас на всеки член, участие в управлението на сдружението и право да бъде информиран за дейността му;
- Колективност при обсъждането на всички въпроси и вземането на решения;
- Лична отговорност при изпълнение на взетите решения;
- Екипност в работата на ръководните й органи
- Публичност, откритост, информираност на обществеността за дейността на СДРУЖЕНИЕТО.

Органи на сдружението са:

1. Общо събрание;
2. Управителен съвет;
3. Председател на УС
4. Контролен съвет.

За изпълнение на Стратегията за местно развитие Сдружението назначава административен екип, състоящ се минимум от Изпълнителен директор и експерт.

Управлението се осъществява при спазване на принципите:

- Изборност ;
- Равнопоставеност;
- Демократичност;
- Мандатност – за не повече от два последователни мандата за участващите в изборните органи на управление, като продължителността на един мандат е пет години.

Общото събрание е колективен върховен орган на СДРУЖЕНИЕТО и се състои от всички негови членове.

Общото събрание има следните правомощия по отношение на Стратегията за местно развитие, регламентирани в Устава на организацията:

- Приема и одобрява Стратегия за местно развитие /СМР/, разработена съгласно изискванията на Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/.
- Определя броя и членовете на УС и членовете на КС, избира и освобождава същите, избира и освобождава председателя и заместник – председателя на УС и секретар на УС, измежду неговите членове, избира председателя на КС на СДРУЖЕНИЕТО;
- Приема по предложение на УС бюджет, основни насоки и програма за дейността на сдружението, годишният доклад за дейността и финансовият отчет на сдружението, както и годишните отчети на УС и КС за дейността им;

- Одобрява с решение Стратегията за местно развитие в пълния ѝ вариант;
- Ежегодно приема отчета за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- Определя членове от всеки сектор/заинтересована страна за участие в Комисия за избор на проекти към Стратегията за местно развитие;
- Одобрява годишния План за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- Приема Годишния доклад за изпълнение на Стратегията за местно развитие;

Всички членове на Общото събрание, Управителния и контролния съвети отговарят на всички изискванията в Чл.12 от Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХ, с която Наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”.

Управителният съвет е колективен управителен орган на МИГ-община Марица и се състои от 7 представители на местните сектори.

При избора на членове на УС, трябва да се следват следните принципи:

- Представителите на публичния сектор в УС, не следва да надвишава 49%.
- Останалите членове на УС (физическите лица с постоянен адрес и/или заетост на териториите на община Марица и представителите на юридическите лица, членове на СДРУЖЕНИЕТО със седалище на територията на една от трите общини) могат да бъдат заинтересовани страни/представители на частния сектор, включително земеделския и не-земеделския бизнес; банков сектор; браншови организации и сдружения, НПО.

Правомощия на УС, свързани със Стратегията за местно развитие:

- разработва управленски системи и процедури за ефективното и прозрачно функциониране на сдружението и за прилагане на Стратегията за местно развитие;
- избира представители на сдружението в национални и европейски мрежи на селските региони;
- одобрява административен екип за изпълнение на Стратегията;
- определя щатното разписание на МИГ;
- изготвя за одобрение от Общото събрание Графици и Планове за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- изготвя ежегодно отчет за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- осъществява мониторинг на Заседанията за избор на проекти към Стратегията;
- одобрява Докладите от Комисията за оценка на проектите към Стратегията;

Председател на УС на МИГ:

Правомощия на Председателя на УС, свързани със Стратегията:

- подписва договори за финансиране на проекти от страна на сдружението с бенефициенти от местните общности по правилата и разпоредбите на финансиращи организации, включително с МЗХ по подхода ВОМР.
- назначава административен екип за изпълнение на Стратегията.
- приема Докладите от Комисията за оценка на проектите към Стратегията;
- представя за одобрение и е пряко ангажиран с прилагането на приетата от Общото събрание интегрирана Стратегия за местно развитие, разработена съгласно изискванията на Програмата за развитие на селските райони / ПРСР/;
- при избор и финансиране на дейности за изпълнението на СМР да прилага както процедурите и правилата одобрени като част от СМР , така и тези , включени в договора за финансиране изпълнението на стратегията;
- изготвя за одобрение от УС и Общото събрание Графици и Планове за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- изготвя ежегодно отчет за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- осъществява мониторинг на Заседанията за избор на проекти към Стратегията;
- одобрява Докладите от Комисията за оценка на проектите към Стратегията;

Контролният съвет /КС/ се състои от 3 лица – членове на СДРУЖЕНИЕТО, които се избират от ОС за срок от пет години, като могат да бъдат и преизбирани за най-много два последователни мандата.Правомощия на Контролен съвет, свързани със Стратегията:

- проверява изпълнението на решенията на Общото събрание, на Управителния съвет и на другите вътрешни актове на сдружението, свързани с изпълнението на Стратегия за местно развитие;
- упражнява контрол върху дейността на Управителния съвет, свързани със Стратегията за местно развитие;
- проверява и контролира финансовата дейност, както и правилното съхраняване и опазване на имуществото на сдружението, свързани със Стратегията за местно развитие;
- контролира законосъобразността на извършваните разходи и следи за спазването на принципите за прозрачност, отчетност и липса на конфликти на интереси в работата на сдружението по Стратегията за местно развитие;

Комисия за избор на проекти (КИП).

Комисията за избор на проекти ще бъде сформирана след одобрение на настоящата стратегия. КИП ще бъде формирана в съответствие с изискванията на Наредба 22/14.12. 2015г.на МЗХ , както следва:

- за членовете на КИП ще бъдат наемани служители на МИГ, членове на колективния върховен орган на МИГ и външни експерти-оценители;
- членовете на КИП ще са лица, различни от извършилите проверката за административно съответствие и допустимост и от членовете на колективния управителен орган.
- не по-малко от 1/3 от членовете на комисията ще са членове на колективния върховен орган;

	<ul style="list-style-type: none"> - делът на представителите на публичния сектор в комисията не може да превишава 50 на сто от имащите право на глас членове; - външните експерти-оценители трябва да притежават необходимата квалификация и опит съобразно вида на оценяваните проекти.
<p>- описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.</p>	<p>Персонал на МИГ се състои от изпълнителен директор и експерт по прилагане на Стратегия, отговарящи на изискванията в Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХ с която Наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР):</p> <p>1.Избраният Изпълнителен директор отговаря на следните минимални изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; - общ професионален стаж най-малко 5 години; - управленски опит най-малко две години; - опит в реализиране на проект, програма или стратегия със Стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори; -опит в управление и реализиране на Стратегия за местно развитие съгласно <p>2. Избраният експерт по прилагане на стратегията за ВОМР отговаря на следните минимални изисквания:</p> <ul style="list-style-type: none"> - завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; - общ професионален стаж най-малко две години. <p>Изпълнителният директор и експертът по прилагане на стратегията за ВОМР се назначават от Председателят на Управителния съвет на МИГ след одобряване и финансиране на Стратегията за местно развитие. Председателят на Управителния съвет назначава и освобождава от длъжност Изпълнителния директор на сдружението и експертът , като упражнява и дисциплинарна власт по отношение на тях.</p> <p>Изпълнителният директор на сдружението отговаря за прилагането на стратегията за местно развитие, като неговите правомощия се определят с договора за наемане и включват следните отговорности и задължения, предвидени в Устава на МИГ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Отговаря за прилагането на Стратегията за местно развитие, като конкретните му правомощия се определят с договора за наемане при спазване на всички разпоредби в Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХ с която Наредба се уреждат условията и реда за прилагане на подмярка 19.2. „Прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. (ПРСР) -При избор и финансиране на дейности за изпълнението на СМР да прилага както процедурите и правилата одобрени като част от СМР , така и тези , включени в договора за финансиране изпълнението на стратегията;

- Да информира, консултира и подпомага подготовката на проекти на потенциалните кандидати;
- Да подготвя и публикува покана за кандидатстване с проекти на територията на Сдружението;
- Да приема и регистрира заявления за кандидатстване;
- Да създава и поддържа база данни за постъпилите проекти по Стратегията за местно развитие, тяхното състояние и движение;
- Да извършва проверка за административно съответствие и допустимост на проектите;
- Да осъществява техническа експертна оценка и класиране на проектите;
- Да извършва подготовка и провеждане на заседания на комисията за избор на проекти към Сдружението;
- Да изпраща информация за всички проекти, одобрени от комисията за избор на проекти към Сдружението, в областната Разплащателна агенция по седалище на Сдружението за извършване на проверка за съответствие с процедурите, описани в Стратегията за местно развитие, критериите за допустимост на кандидата и критериите за допустимост на проекта и планираните разходи;
- Да информира писмено кандидатите за одобрение или отхвърляне на проекта;
- Да осъществява наблюдение на изпълнението на проектите;
- Да осъществява посещения на място;
- Да подпомага одобрените кандидати при подготовката на заявки за плащане до Разплащателната агенция и изготвяне на доклади за отчитане на изпълнението;
- Да изготвя годишен доклад за отчитане изпълнението на Стратегията за местно развитие, както и други доклади и справки за изпълнение на Стратегията за местно развитие, изисквани от управляващия орган на ПРСР;
- Да представя до управляващия орган на ПРСР до 31 януари на следващата календарна година годишен доклад за отчитане изпълнението на Стратегията за местно развитие;
- Да информира своевременно управляващия орган на ПРСР за проблеми, възникнали при изпълнението на стратегията.
- Изготвя за одобрение от Общото събрание Графици и Планове за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- Изготвя ежегодно отчет за изпълнение на Стратегията за местно развитие;
- Осъществява мониторинг на Заседанията за избор на проекти към Стратегията;
- Одобрява Докладите от Комисията за оценка на проектите към Стратегията;

Експертът по прилагане на Стратегията за ВОМР:

- Подпомага работата на изпълнителния директор с необходимата оперативна информация;
- Докладва ежеседмично на изпълнителния директор за изпълнената работа и съгласува с него предстоящите дейности;
- Организира информационни кампании сред общността за популяризиране на мерките в стратегията и възможностите за кандидатстване с проекти;

- Координира дейностите по изготвяне на пакет с документи за кандидатстване с проекти към стратегията;
- Организира целият процес по кандидатстване и оценка на проекти към стратегията;
- Изготвя периодични отчети за реализацията на стратегията за местно развитие;
- Поддържа контакти с външни експерти, ангажирани за консултиране и оценка на проекти към стратегията;
- Отговаря за комуникацията с УО на Програмата за развитие на селските райони и другите ОП;
- Отговаря за връзките с други МИГ-ове на територията на страната и ЕС;
- Отговаря за връзката с бенефициентите на стратегията за местно развитие;
- Организира и следи дейностите по мониторинг на изпълнението на проектите към местната стратегия за развитие;
- Организира посещение на място на проектите към местната стратегия за развитие;
- Предоставя консултации и техническа помощ за отчетите на бенефициентите на стратегията;
- Поддържа актуална информация за реализацията на стратегията за местно развитие;
- Изготвя информация за реализацията на стратегията за местно развитие за различни медии;
- Следи за промени в нормативната база, касаеща реализацията на местната стратегия за развитие;
- При необходимост представлява организацията на срещи и форуми по покана на партниращи и други организации;
- Регулярно посещава срещите и обученията организирани от УО на ПРСР;
- Извършва и други дейности възложени му от изпълнителния директор

8.3.Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:

Създаването на МИГ на територията на община Марица е благодарение на възможностите, които подходът ЛИДЕР предоставя на местната общност децентрализирано да предприема действия за постигане на устойчиво развитие на територията. По подхода „Водено от общностите местно развитие, местната група ще има възможност да допринесе за насърчаване и подпомагане на действащите лица на територията, ще подобри партньорството между местната власт, бизнеса и НПО и ще повиши привлекателността на региона.

СНЦ“МИГ-община Марица“ има намерение да работи на своята територия чрез многосекторна стратегия за местно развитие, която ще се основава на характеристиките на района, разработена въз основа на местните потребности и потенциал с включени иновативни характеристики в местния контекст. Воденото от общностите местно развитие.

Изпълнението на проекта по подмярка 19.1. е основна стъпка за доизграждане на капацитета, обучение и укрепване на създаденото партньорство с цел изготвяне и изпълнение на стратегия за водено от общностите местно развитие.

ВОМР и Стратегията за местно развитие на МИГ осигурява водеща роля на хората, които са изправени пред определена нужда или предизвикателство.

Стратегията се разработи, проектите ще се избират от местните субекти. Това е най-силно отличаващата се характеристика на ВОМР и неговото най-голямо преимущество.

МИГ ще създава капацитет като превръща пасивните до момента „бенефициери“ на територията в активни партньори и „двигатели“ на нейното развитие. Включването на хората в „съвместното производство“ на политиката за развитие носи редица важни ползи.

Хора, смятани за проблемни, са овластени, за да станат част от решението.

Техният пряк опит — обединен с гледните точки на други заинтересовани страни — може да помогне за много по-доброто адаптиране на политиките към реалните потребности и възможности.

- Участието им в процеса увеличава техния капацитет да действат и предприемат конструктивни инициативи.
- Това на свой ред насърчава чувство за местна идентичност и гордост, както и усещане за собственост и отговорност за дейностите.
- Участието наравно с другите партньори изгражда мостове и доверие между хората, частните предприятия, публичните институции и браншовите групи по интереси.

Тези нематериални резултати за хората и обществото създават основа за постигане на по-конкретни материални резултати.

По проекта са реализирани над 25 общностни събития, вкл. обучения, с които е повишен капацитета на територията на МИГ за всички над 500 представители на заинтересовани страни и ключови сектори. Създадена е база с данни с участници в МИГ, с които продължава текущата информационно/консултационна работа. Представителите на общността са участвали активно в разработването на Стратегията за местно развитие, с което са натрупали знания и умения за прилагане на подхода WOMP.

Основополагащ мотив за продължаване дейността на МИГ е желанието на активната местна общност за определяне на проблемите на територията, начините и ресурсите за нейното устойчиво развитие. Не на последно място, участниците в МИГ се ангажират да засилят диалога и сътрудничеството за осъществяването на съвместни действия на публичния, частния и гражданския сектор, насочени към създаване на идеи, продукти и услуги с максимална добавена стойност към собствените ресурси на територията.

За своя капацитет относно прилагане на Стратегията за местно развитие МИГ разчита на идентифицираните участници/заинтересовани страни на територията на община Марица, които ще участват в прилагането на Стратегията като партньори, представители, бенефициенти и общност.

Същността на WOMP се състои в иновациите и постигането на резултати, които носят дълготрайна промяна. Първата стъпка обикновено включва изграждане на капацитета и ресурсите за поемане на инициативи на местните общности. WOMP може да се използва също така, за да покрие малките инвестиции в инфраструктурата, които са предпоставка за иновации и по-нататъшно развитие.

Те обаче обикновено представляват средство за постигане на някаква цел.

Подходът на WOMP с участието на множество заинтересовани страни води до различен начин на разглеждане на предизвикателствата според „търсенето“ или „потребностите“, който свързва опита на потребителите с по-специализираните знания на различните видове доставчици.

Местната общност се различава по своя опит, ниво на организация, по своя човешки и социален капитал“ и по отношение на нивото на подкрепа, която вече е получавала в различните сектори на местното развитие. Следователно една от първите и най-важните задачи на МИГ-община Марица е да продължи да изгражда специфичен за всяка заинтересована група капацитет за прилагане на Стратегията за местно развитие и подхода WOMP. . Изграждането на капацитет ще се състои основно от:

- Информационни сесии и работа на терен в общността;
- Подкрепа за обединяването на хората и организирането на общността;
- Персонални или колективни съвети и подкрепа за разработване на проекти;
- Обучение

Финансовото обезпечение за дейностите на МИГ ще бъде с безвъзмездна помощ по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие“ на местна инициативна група (МИГ), одобрена за финансиране по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за местно развитие“ (подмярка 19.2) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г. (ПРСР 2014 – 2020 г.), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) за прилагане на стратегия за Водено от общностите местно развитие (ВОМР). Финансовата помощ предоставя за дейности, които ще допринесат за постигане на следните цели:

- обезпечаване на МИГ с необходимия финансов ресурс за ефективното изпълнение на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране;
- повишаване на информираността на населението относно подхода ВОМР и насърчаване на активното му участие в процеса на прилагане на стратегии за ВОМР.

Ангажирането на опитен експертен и управленски екип на МИГ, съвместно с наемане на доказани външни експерти гарантира успешното изпълнение на Стратегията за местно развитие.

В изпълнение на дейностите по проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности“ бе направен подробен анализ на територията на МИГ, включващ географски и социо-културни характеристики на територията. На базата на анализа бяха определени силните и слабите страни, възможностите и заблахите, които бяха отправна точка за избора на програми, мерки и операции, включени в настоящата стратегия.

Приоритизирането на основните и специфични цели и мерки се основават на доказателства с обосноваването гледни точки на местните заинтересовани страни.

За целите на настоящата стратегия идентифицирането на заинтересованите страни премина на два етапа:

- идентифициране на заинтересованите страни при анализите на територията на МИГ. Чрез прилагане на метода на анкетиране бяха определени основните заинтересовани лица/страни, които имат заявен интерес от прилагане на мерки и операции, включени в стратегията;
- участие на заинтересованите страни в процеса на подготовка на стратегията. В поредицата организирани и проведени публични събития за информиране и консултиране на стратегията взеха участие представители на всички идентифицирани заинтересовани страни. Заинтересованите страни подпомогнаха процеса на формулиране на SWOT-анализа, на основните цели и приоритети, взеха активно участие при избора на мерки и операции, които да бъдат включени в стратегията, както и при формулирането и дискутирането на критериите за оценка на проектите.

По този начин се очаква разработената стратегия в този вид да бъде достатъчно ефикасна, ефективна и изпълнима.

За изграждане на своя капацитет за прилагане на Стратегия за ВОМР е реализирана висока степен на предварително консултиране и включване на всички заинтересовани страни в процеса на създаване на партньорство и разработване на стратегията. Проведени са над 5 срещи, семинари,

конференции. Проведени са 3 обучения за екипа на МИГ и за местни лидери, свързани с разработването на стратегията за ВОМР. Проведени са 3 на брой обществени обсъждания на варианти на Стратегията за ВОМР.

В проведените обществени обсъждания и обучения в процеса на разработване на стратегията са представени над 70% от определените в анализите заинтересовани страни на територията на МИГ. Над 2 % от населението на територията на МИГ-община Марица подкрепя стратегията за ВОМР. МИГ-община Марица е осигурила с Решение на ОбС-Марица финансов ресурс за управление на стратегията над 3 % от размера на финансовия ресурс за управление на стратегията за ВОМР.

Офисът на МИГ-община МАрица в село Калековец е достъпен за хора с увреждания и има обособени помещения за работа на екипа, за заседания и архив, както и зала за срещи.

Офисът е оборудван с офис-техника, вкл. компютърна техника и офис – консумативи (работни бюра, работни и посетителски столове, стелажи и др.), осигурен е неограничен достъп до интернет като по този начин са осигурени условия за нормална работа на всички служители, включени в екипа по прилагане на стратегията.

8.4.Описание на системата за мониторинг и оценка:

Мониторингът на стратегията за водено от общностите местно развитие може да се определи като процес на системно и непрекъснато събиране и анализ на информация за хода на нейната реализацията и постигането на поставените цели/резултати. Получената информация се използва за целите на управлението – осъществяване на контрол и вземане на управленски решения за продължаване, изменения и/или допълвания в процеса на нейната реализация.

Основна задача на мониторинга е да се следят и измерват постигането на целите и ефективността в хода на тяхното изпълнение. За целите на настоящата стратегия, мониторингът се определя като преценка на публичните политики и програми въз основа на техните резултати, въздействието им и потребностите, които са предназначени да удовлетворят.

Оценката засяга задоволяването на важни обществени потребности в резултат на предвидените в стратегията интервенции, както и резултатите и въздействията, произведени от тях. Тя се осъществява в съответствие с определени критерии/ респ. индикатори, заложен за всяка една от приложимите мерки по отделно, а също така и по отношение на стратегията като цяло.

Системата за мониторинг и оценка включва комплекс от действия, насочени към:

-Изграждане на механизми за събиране и обработване на съответните финансови данни и данните за изпълнението;

-Система за проследяване на индикаторите за изпълнение и индикаторите за резултат, в съответствие с определените цели;

-Оценка на собственото изпълнение при реализацията на спецификите на ВОМР;

-Разпространяване и използване на резултатите на територията на МИГ и извън територията.

Мониторингът и оценката на стратегията представлява съотношението между поставените цели, вложените ресурси, извършените действия, постигнатите резултати и осъществените въздействия на територията на МИГ. Включва следните няколко елемента:

1. Оценка на процеса. Оценява се как и до каква степен се изпълнява стратегията за ВОМР. Оценката засяга съответствието на извършваните дейности и интервенции със законовите и нормативните изисквания, съдържанието на плана за действие, оценка на очакванията на обществото/заинтересованите страни.

2. Анализ на ефикасността на вложените разходи. При тази оценка се сравняват резултатите и постиженията на стратегията с разходите (изразходваните ресурси) за тяхното получаване. Чрез анализа на съотношението „разходи/ползи” се определят целесъобразността на направените вложения и адекватността на получените ползи. Анализът на ефикасността на разходите оценява

уместността на разходите за постигане на заложените в стратегията цели. Чрез анализа на ефикасността на вложените разходи могат да се идентифицират най-изгодните възможности и начини за постигане на предвидените цели.

3. Оценка на резултатите. Оценява се до каква степен се постигат очакваните резултати на стратегията. Тази оценка се съсредоточава преди всичко върху резултатите и постиженията (включително странични, непланирани и нежелани ефекти), за да се прецени ефективността на програмата. Анализът на резултатите включва и въпроси, свързани с оценка на качеството на продуктите и услугите, предоставени на различните целеви групи.

4. Оценка на въздействието. Тук се оценява въздействието на публичната политика, реализирана посредством настоящата стратегия в различни аспекти, както и чистият ефект от изпълнението. Могат да се сравнят ефектите от стратегията с това, което би се случило, ако тя не се прилагаше. В този случай оценката е насочена преди всичко към степента на постигане на целите, а също и на постигнатите действителни в сравнение с очакваните резултати от прилагането на тази политика.

Социален анализ

Социалният анализ се осъществява с ангажиране на заинтересованите страни като се вземат предвид техните потребности и интересите им, които се засягат. Социалният анализ може да се ориентира към определяне на ефектите от прилагането на стратегията, както и към възможните решения и дейности за тяхното усъвършенстване. За целите на настоящата стратегия социалният анализ разглежда систематично няколко типа фактори:

- демографски характеристики;
- социално-икономически променливи;
- социална организация на целевите групи;
- обществено-политически контекст;
- потребности, интереси и ценности на заинтересованите страни;
- засегнати или оказващи влияние институции, организации, социални групи.

Социалният анализ дава възможност да се оценят последиците и рисковете в процеса на реализиране на стратегията, да се смекчат неблагоприятните последици от тяхното осъществяване, да се увеличи капацитетът на институциите, организациите и социалните групи, които осъществяват политиката или са повлияни от тях.

Чрез мониторинга и оценката могат да се идентифицират резултатите и приоритетните проблеми при осъществяването на определена политика посредством стратегията и да се определят начините, по които да се подходи към тяхното развитие. Стратегията за местно развитие не би могла да бъде ефективна и устойчива без пълноценното включване и участие на основните заинтересовани страни и бенефициенти в тяхното разработване, изпълнение и оценка. Мониторингът и оценката дават възможност целевите групи и заинтересованите страни да се въвличат в самоопределяне на техните нужди, в предлагане на приложими решения, в мобилизиране на наличните ресурси при получаването на адекватна оценка за резултатите и страничните ефекти от реализацията на политиката/програмата.

Интегрална част от процеса на мониторинг и оценка е ангажиментът за споделяне на резултатите с местните власти, неправителствените организации, целевите групи, заинтересованите страни, доставчиците на публични услуги и др.

Екипът по прилагане на стратегията осъществява наблюдение и контрол относно качеството на изпълнение на стратегията като извършва извършва мониторинг с помощта на изходни индикатори, индикатори за резултат и индикатори за въздействие.

МИГ чрез изграждането и поддържането на собствена база данни е предвидил възможност за проследяването на определен набор от финансови индикатори, между които: брой и стойност на подадените заявления, брой и стойност на одобрените заявления, брой и стойност на сключените договори, брой и стойност на подадените искания за плащане, брой и стойност на одобрените искания за плащане, брой и стойност на успешно приключилите проекти. Тези базисни индикатори се допълват от поредица от индикатори за резултат и въздействие, които се осигуряват от информационната система. Екипът на МИГ поддържа актуална информация по отношение на напредъка по изпълнението на стратегията като редовно проследява заложените индикатори.

Процедури за наблюдение и оценка на стратегията:

Процедурите за наблюдение и оценка имат за цел да дават надеждна информация за реализираните етапи от стратегия за местно развитие като изпълнени дейности/мерки и изразходваният финансов ресурс. На базата на тази информация ще се взимат решения за корекции в плана за действие на изпълнението на стратегията.

Чрез наблюдението ще се събира информация за договорените средства, финансираните дейности/инвестиции и непосредствените резултати от изпълнението на проектите.

През 2018 година се предвижда да бъде извършена междинна оценка на изпълнението на стратегията. В края на периода на реализацията – в началото на 2023 година ще бъде извършена окончателна оценка на изпълнението на настоящата стратегия.

Механизъм за осъществяване на мониторинг на проекти към стратегията

1. Мониторингови посещения „на място”: Мониторинговите посещения се планират предварително. Служителите от екипа на МИГ информират бенефициента за датата на посещението, за експертите, които ще осъществят посещението, за заинтересованите лица, с които те биха искали да се срещнат (представители на целевата група и др.), както и за въпросите за дискутиране по време на посещението. Това дава възможност на бенефициента да подготви предварително цялата необходима документация за целта на проверката.

2. По време на мониторинговите посещения “на място” служители от МИГ изпълняват следните основни задачи:

2.1. Наблюдение на напредъка и изпълнението на дейностите – съответствие със заложените в проекта цели, дейности и времеви график;

2.2. Проверка на механизмите за документиране на дейностите и съхранение на документацията;

2.3. Проверка за действителност на извършените разходи;

2.4. Проследяване изпълнението на дейностите в съответствие с одобрените в Договора;

2.5. Подпомагане на бенефициентите при трудности, свързани с управлението, изпълнението и отчитане на резултатите според Договора;

2.6. Гарантиране спазването на правилата за информиране и публичност (ако е приложимо);

2.7. Предприемане на превантивни и корективни мерки срещу нередности.

2. 2. Редовни мониторингови посещения. Редовните мониторингови посещения се извършват според предварително разработен план-график. и са насочени към проследяване изпълнението на проектните дейности и качеството на услугите, потвърждаване, че услугата реално е била предоставена, инвестициите са били извършени, а правилата – спазени. Освен това мониторинговото посещение включва физическа проверка дали обектът на договора е наистина наличен, съгласно спецификациите на проекта, както и че е правилно отразен.

3. В края на всяко посещение експертите попълват Формуляр за посещение на място, който задължително се подписва от тях и от представител на бенефициента. Копие от Формуляра се предоставя и на бенефициента. Формулярът включва следната информация: дата на посещението;

екип/експерт, с който е проведена срещата; основни заключения – дейности, резултати, въздействие; корективни действия, които трябва да предприеме бенефициента, ако е необходимо; дейности в последващия период, препоръки и т.н.; констатирани несъответствия (ако е приложимо). Изводите, направени от проверяващите служители, се базират на оценката на поддържаната документация по проекта, проведените срещи с екипа по проекта и с представителите на целевите групи, качеството на изпълняваните конкретни дейности/услуги, заложи в договора и наблюдавани в процеса на проверката.

3. Мониторингови посещения във връзка с даден проблем. Извършват се в случаите, когато при изпълнението на проекта е забелязан сериозен проблем и той следва да се проучи или анализира внимателно, при недобросъвестно изпълнение на проекта или при идентифицирани възможни нередности. Тези посещения могат да бъдат инициирани от изпълнителния директор на МИГ. Процедурата е същата както при редовните мониторингови посещения. Изводите и резултатите от проверката се отразяват във Формуляра за мониторингово посещение.

9. Индикатори за мониторинг и оценка:

9.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР, включително брой създадени работни места:
(не повече от 1 страница)

ИНДИКАТОРИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЦЯЛОСТНОТО ПРИЛАГАНЕ НА СМР

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
	Брой подадени заявления за подпомагане по мерките от ПРСР	Брой	59	База данни
	Брой подадени заявления за подпомагане по мерките от ОП»РЧР»	Брой	20	База данни
	Брой подадени заявления за подпомагане по мерките от ОПИК	Брой	12	База данни
	Стойност на подадените заявления по ПРСР на база публичен принос	лева	3 732 745,00	База данни
	Стойност на подадените заявления по ОП»РЧР» на база публичен принос	лева	1 314 109,44	База данни
	Стойност на подадените заявления по ОПИК публичен принос	лева	1 955 830,00	База данни
	Брой на одобрените заявления по ПРСР	Брой	49	Протоколи
	Брой на одобрените заявления по ОП»РЧР»	Брой	14	Протоколи
	Брой на одобрените заявления по ОПИК	Брой	12	Протоколи
	Брой на одобрените заявления по всички фондове в Стратегията	Брой	73	Протоколи
	Брой на сключените договори	Брой	73	База данни
	Брой на подадените искания за плащане	Брой	73	База данни
	Брой на одобрените искания за плащане	%	100%	База данни
	Стойност на одобрените публични разходи	Лв.	7 002 684,44	База данни
	Минимален общ брой създадени нови работни места по Стратегията:	Брой	95	База данни на МИГ

Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени от млади хора (до 40 г.) и жени	%	40	База данни на МИГ
Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени в полза на уязвими групи или от техни представители	% от	30	База данни на МИГ
Брой проектни предложения, консултирани от МИГ (консултации, организирани или осъществени от МИГ)	Брой	90	Отчети на МИГ
Брой информационни дейности/събития за оживяване на територията на МИГ	Брой	120	Отчети на МИГ
Синергия между проектите в Стратегията	%	100	База данни
Брой устойчиви проекти в края на 2025г.	Брой	73	База данни

9.2.Индикатори по мерки:

(не повече от 1 страница за индикатори по мярка)

**ИНДИКАТОРИ ПО МЕРКИТЕ ОТ ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ:**

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

М4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката/ брой на подпомогнатите стопанства	Брой	15	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	15	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	628 686,72	Документи на проектите
Резултат	Брой стопанства, въвели нов продукт или техника/технология/или иновации/или добра практика	Брой	9	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проекти за създаване/отглеждане на трайни насаждения или зеленчуци или в животновъдно направление	%	40	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти за инвестиции за повишаване на енергийната ефективност, иновации	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите опазват околната среда	%	80%	Документи на проектите
	Създадени нови работни места	Брой	41	Документи на проектите
	Създадени работни места за представители на уязвими групи	%	50	Документи на проектите, отчети
	Добавена стойност на проектите	%	50	Документи на проектите

Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите, отчети
Проектите имат устойчиви резултати до 2023г.	Брой	15	Документи на бенефициентите
Брой стопанства с повишена конкурентноспособност	Брой	13	Документи на проектите, отчети
Насърчавано сътрудничество с производителите и преработвателите на земеделски продукти	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Подобрено качество на произвежданите земеделски продукти	%	80	Документи на проектите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

М4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката/ брой на подпомогнатите стопанства	Брой	6	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	6	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	294 719,75	База данни на МИГ
Резултат	Бенефициенти, въвели нови и енергоспестяващи технологии и иновации в хранително-вкусовата промишленост,	Брой	3	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	Брой	6	Документи на проектите
	Проекти за инвестиции за развитие производството на крайни продукти от местни и родни суровини	%	70%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти за къса верига на доставка	%	50%	Документи
	Създадени нови работни места	Брой	30	Документи
	Създадени устойчиви работни места за представители на уязвими групи	%	50	Документи на проектите,
	Добавена стойност на проектите	%	50	Документи
	Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите,
	Проектите имат устойчиви резултати до 2023г.	Брой	6	Документи на бенефициентите

Проекти които насърчават кооперирането, като представлява съвместна инвестиция между земеделски производители – доставчици в предприятието	Брой	2	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Бенефициентите ще произведат местне продукт/местна марка, уникална за територията	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Предприятия от хранително-преработвателната промишленост с подобрена конкурентноспособност	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

М6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката/ брой на подпомогнатите стопанства	Брой	8	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	8	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	504 425,16	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Резултат	Проекти, които предлагат нов, несъществуващ до момента продукт или услуга	Брой	8	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти за подобряването на здравни, социални и ветеринарни услуги на територията на МИГ	%	20	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Създадени нови работни места	Брой	24	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Създадени устойчиви работни места за представители на уязвими групи	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,	

	Добавена стойност на проектите	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите имат устойчиви резултати до 2023г.	Брой	8	Документи на бенефициентите и доклади за мониторинг
	Проекти, които предвиждат дейности, свързани с опазването на околната среда	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проекти, предвиждащи инвестиции за развитие производството на крайни продукти с използване на местни суровини	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проекти с добавена стойност за територията	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

М7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	19	База данни на МИГ
	Брой подпомогнати бенефициенти	Брой	19	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	1 773 274,50	Документи на МИГ
Резултат	Проекти, които предлагат нов, несъществуващ до момента продукт или услуга	Брой	10	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите
	Брой проекти, предоставящи мобилни услуги	%	20	Документи на проектите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите
	Население в територията, което се ползва от подобрените услуги	%	70	Документи на проектите, отчети
	Уязвими групи в територията, които се ползват от подобрените услуги	%	50	Документи на проектите, отчети

Проектите са насочени към обекти, които са значими за местната общност и постигат най-висок ефект с единица публичен ресурс	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите, отчети
Проектите имат устойчиви резултати до 2023г.	Брой	19	Документи на бенефициентите
Проекти, които са насочени към задоволяване на потребностите на уязвими и целеви групи от хора	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите включват архитектурна достъпност и/или социализация на средата за хора с увреждания	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите предлагат нови инициативи за повишаване на качеството на живот в района	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите решават проблеми от общинския план за развитие	%	100	Документи на проектите, отчети
Проектите са обвързани с други проекти, финансирани по СМР	%	50	Документи на проектите
Проектите осигуряват механизми за обществено включване	%	100	Документи на проектите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

М7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	237 893,87	База данни на МИГ
Резултат	Проектите са насочени към създаване на туристически услуги с най-висок ефект с единица публичен ресурс	Брой	3	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите спомогат за увеличение на добавената стойност на територията чрез реализиране на нощувки	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,

Проектите задоволяват потребностите на уязвими групи от населението	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Проектите спомагат за изграждането на обществени зони за отдих	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Проектите включват изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания до места, свързани с отдих и туризъм	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите
Брой устойчиви проекти	Брой	3	Документи на МИГ
Проектите включват елементи за експониране на местното културно наследство	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите предвиждат демонстрация на местни занаяти	%	30	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите предвиждат дейности за популяризиране на туристическа дестинация Марица	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите решават проблеми, идентифицирани в общинския план за развитие	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите са обвързани с реализирането на други проекти, финансирани по СМР	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
Проектите осигуряват механизми за обществено включване	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

Мярка М01 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура“

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	18	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	293 745	Документи МИГ

Резултат	Проектите предвиждат дейности и инвестиции, чиито обект и резултати са насочени към местната идентичност, продукти и съхранение на местно културно-историческо наследство	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са иновативни или с иновативни елементи/дейности	%	100	Документи на проектите
	Проектите предвиждат съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно наследство	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите притежават потенциал да привлича, както местни, така и външни гости и туристи	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите са насочени към задоволяване на потребностите на големи групи от хора	%	3100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Принос на проекта към целите и приоритетите на Стратегията	%	100	Документи на проектите
	Брой устойчиви проекти	Брой	18	Документи на МИГ
	Проектите предвиждат инвестиции в движимо материално културно наследство	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите популяризират местната идентичност	%	100	Документи на проектите
	Проектите спомагат за запазването на духовния и културния живот на населението на територията на МИГ	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите решават проблеми, идентифицирани в общинския план за развитие	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са обвързани с реализирането на други проекти, финансирани по СМР	%	50	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите осигуряват механизми за обществено включване	%	100	Документи на проектите

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

Мярка М02 „Активно включване - младежи“

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	База данни на МИГ

	Подпомогнати бенефициенти	Брой	4	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	400 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	3	Документи на МИГ
	Брой успешно изплатени заявки	Брой	4	Документи на проектите
	Проектите включват като целева група млади хора от маргинализирани общности	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите включват осигуряване на заетост на млади хора в населено място със засилена миграция	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите са свързани с друга дейност, финансирана по друга мярка от СМР	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите са иновативни или са предвидили дейности, които не са прилагане на територията	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите имат гарантирана устойчивост след своето приключване	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с насоченост основно в сектора на услугите и малкия бизнес	Брой	3	Документи на бенефициентите
	Проектите са довели до подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са намалили младежката безработица	%	30%	Документи на проектите
	Проектите са довели до повишаване на уменията и квалификацията на групите	%	100	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проектите са ангажирали представители на уязвими групи	%	100	Документи на проектите
	Проектите са одобрили социалното включване	%	100	Документи на проектите
	Проектите са подобрили качеството на живот на групите	%	100	Документи на проектите
	ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА			
Мярка М03. „Добри и безопасни условия на труд“:				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	5	База данни на МИГ

	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	5	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	500 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	5	Документи на МИГ
	Проектите включват като целева група млади хора	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите включват като целева група маргинализирани общности и хора в риск	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите осигуряват възможности за въвеждане на гъвкави форми на заетост	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектът е с иновативен характер за територията на МИГ.	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите въвеждат нови организационни практики, модели и системи за управление на човешките ресурси	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Брой проекти с гарантирана устойчивост	Брой	5	Документи на бенефициентите
	Проекти с осигуряване на организиран транспорт от работодателя до и от работното място за заетите в съответното предприятие лица	%	50%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Проекти с включено придобиване на стандарти за безопасни условия на труд	%	30%	Документи на проектите
	Проекти с дейности за обучение на работниците и служители относно специфичните рискове за здравето	%	50%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Брой проекти, водещи до подобряване достъпа до заетост и качеството на работните места	%	5	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Осигурявани възможности за въвеждане на гъвкави форми на заетост	%	50%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА			
Мярка М04. „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“:				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	1	База данни на МИГ

	Брой подпомогнати бенефициенти	Брой	1	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	300 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	1	Документи на МИГ
	Брой успешно изплатени заявки	Брой	1	Документи на МИГ
	Проектите включват дейности, които задоволяват индивидуалните потребности на уязвимите групи от населението, ромите и други представители на рискови групи	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите отговарят на целите на Националната стратегия за интегриране на ромите 2012 – 2020г., областната стратегия и общинския план за интегриране на ромите, Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020г., и общинската стратегия за развитие на социалните услуги	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите имат обоснована иновативност за територията	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите имат гарантирана устойчивост след неговото приключване	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите имат интегриран характер на интервенциите	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Брой проекти, които са повишили качеството на живот	Брой	1	Документи на бенефициентите
	Брой проекти, които са повишили социалното включване и довели до намаляване на бедността	Брой	1	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Брой проекти, довели до трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите	Брой	1	Документи на проектите
	Проекти с интегрирани дейности.	%	50%	Документи на проектите
ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА				
Мярка M05 „Активно включване – уязвими групи“:				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация

Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	1	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	286 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	1	Документи на МИГ
	Брой успешно изплатени заявки	Брой	1	Документи на МИГ
	Брой проекти, включващи дейности, които задоволяват индивидуалните потребности на една или няколко от посочените целеви групи	Брой	1	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Брой проекти, отговарящи на целите на Национална стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020г. и Национална стратегия за дългосрочна грижа	Брой	1	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с обоснована иновативност за територията	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите включват мерки, свързани с участие на целевите групи на реалния пазар на труда	%	100%	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите имат интегриран характер на интервенциите	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проекти за информационно – образователни и здравно-консултативни услуги за превенция и здравословен живот	Брой	1	Документи на бенефициентите
	Проекти с подкрепа за намиране на работа и подобряване достъпа до заетост на хората с увреждания	Брой	1	Документи на проектите, отчети на бенефициентите
	Повишено приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие	%	100	Документи на проектите
Проекти за мотивационна и/или психологическа или друг тип подкрепа за целевите групи	Брой	1	Документи на проектите	

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА

Мярка М06: Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия:

Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
---------------	-----------	---------------	----------------------------	------------------------

Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	2	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	2	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	355 830	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	2	Документи на МИГ
	Брой успешно изплатени заявки	Брой	2	Документи на МИГ
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху опазването на ОС	Брой	2	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху създаването на заетост	Брой	2	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху използването на ИКТ	Брой	2	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с обосновано пряко положително въздействие върху енергийна ефективност	%	50%	Документи на проектите, отчети
	Проектите решават проблем, идентифициран като такъв при анализите на територията	%	100%	Документи на бенефициентите
	Проектите са за дейности извън индустриалните центрове	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите създават заетост	%	100%	Документи на МИГ
	В проектите е предвидено разработване на технологии за производство на иновативния продукт или процес	%	50%	Документи на проектите
	В проектите е предвидена промоция за популяризиране на иновативния продукт или процес	%	100%	
	ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА			
Мярка М07: Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	700 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	4	Документи на МИГ
	Брой успешно изплатени заявки	Брой	4	Документи на МИГ

	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху опазването на ОС	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху създаването на заетост	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проектите решават проблем, идентифициран като такъв при анализите на територията	%	100%	Документи на бенефициентите
	Проектите са за дейности извън индустриалните центрове	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите създават заетост	%	100%	Документи на МИГ
	Проекти за насърчаване на предприемачеството	%	100%	Документи на проектите
	Проекти в областта на културните и творческите индустрии, развиващи нови продукти и услуги	Брой	2	Документи на проектите
ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА				
Мярка M08: Подобряване производствения капацитет в МСП от територията на МИГ				
Вид индикатор	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на стратегията	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	4	База данни на МИГ
	Публичен принос по мярката	лева	900 000	Документи на МИГ
Резултат	Брой успешно изпълнени проекти	Брой	4	Документи на МИГ
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху опазването на околната среда	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху насърчаване на равните възможности и социалното включване	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху създаването на заетост	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,
	Проекти с ясно обосновано пряко положително въздействие върху	Брой	4	Документи на проектите, отчети на бенефициентите,

	насърчаване използването на информационни технологии			
	Проекти с обосновано пряко положително въздействие върху енергийна ефективност	%	50%	Документи на проектите, отчети
	Проектите решават проблем, идентифициран като такъв при анализите на територията	%	100%	Документи на бенефициентите
	Проектите са за дейности извън индустриалните центрове	%	100%	Документи на проектите, отчети
	Проектите създават заетост	%	100%	Документи на проектите
	Проекти за добавяне на нови характеристики или подобряване на съществуващите продукти и услуги	%	50%	Документи на проектите
	Проекти за разнообразяване на асортимента от продукти и услуги на предприятията	Брой	4	Документи на проектите
	Проекти за подобряване на ресурсната ефективност	Брой	4	Документи на проектите

10. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС:

(не повече от 2 страници)

10.1. Равенство между половете и липса на дискриминация:

<p>прилагане на принципа на равенство между половете;</p>	<p><i>В Приложение №5 са описани подробните мерки за съответствие на Стратегията за WOMP с хоризонталните политики на ЕС:</i></p> <p>Стратегическият документ на българското правителство, определящ рамката на политиката в областта на равнопоставеността на жените и мъжете е Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода, която е приета в съответствие с изпълнение на препоръките на Съвета на Европа. При изпълнение на СМР на МИГ-Марица ще се изпълняват всички препоръки заложи в Националната стратегия и Националните планове целящи укрепване на равнопоставеността на половете. Основите са положени още с учредяване на МИГ, където е постигнат добър баланс между мъже и жени, както на ниво Общо събрание, така и в органите на управление на МИГ. Постигнат е баланс, не само в съотношението между половете, но и по отношение на ролята, която мъжете и жените изпълняват в учредяването и управлението на МИГ.</p>
<p>допринасяне за утвърждаване на принципа на равенство</p>	<p>МИГ-Марица стриктно ще се придържа към изпълнение на различните предписания произтичащи от чл. 8 от Конвенцията “Повишаване на общественото съзнание и промяна на нагласите по правата на хората с увреждания“. В тази връзка в проучването правено на територията на МИГ са констатирани и изведени конкретни нужди, които да доведат до по-добро обслужване и отношение към различни категории обществени групи. Чрез прилагане на конкретни мерки от ПРСР и специално ОПРЧР ще се цели именно подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията им, активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно социално поведение. Предвижда се директна</p>

<i>възможности;</i>	работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции. Дефинирани са уязвимите групи на територията, като усилия ще бъдат насочени към осигуряване на равен достъп до заетост, равното третиране и премахване на разликата между ромите и другите работници с цел да се подобри положението на ромите по отношение на заетостта е част от рамката на основната политика на община Марица.
<i>създаване на условия за превенция на дискриминацията.</i>	МИГ-Марица при изпълнение на дейностите и мисията си ще спазва стриктно Закона за защита от дискриминация и ще гарантира равнопоставеност, като едновременно с това съдейства за предотвратяването на дискриминацията и утвърждава мерки за равенство във възможностите. МИГ-Марица ще съблюдава равенство в третирането, като особено внимание ще се обърне на работата с малцинствата и отделните етнически групи. Предвижда се предоставяне на равен достъп до основните обществени служби по заетост заедно със специфични и индивидуализирани услуги за ромите, търсещи работа, както и насърчаване на наемането на квалифицирани роми като служители в, за работа по отделни проекти.
10.2. Устойчиво развитие (защита на околната среда):	
<p>Една от най-важните характеристики и цели на СМР на МИГ-Марица е изпълнение на поставените приоритети и цели чрез опазване на околната среда, запазване на екологичното равновесие и предприемане на действия за намаляване и адаптиране към климатичните промени. СМР на МИГ-Марица е съобразена с Третия план за действие по изменение на климата. Основният отговор на СМР в постигане на устойчивост при опазване на околната среда е свързан с прилагане на мерки в селското стопанство, където с техническо обезпечаване на земеделските стопанства за обработване на почвата/стърнищата, закупуване на по-ниско разходни машини и енергоспестяващи технологии ще се утвърждава устойчивият подход при повишаване на конкурентоспособността. За намаляване на емисиите от животновъдния сектор е важно да се изградят и подобрят съоръжения за съхранение и прилагане на оборски тор, да се въведат нисковъглеродни практики за преработка на оборски тор, например компостиране, преработка в биогаз в анаеробни условия. Предвижданите дейности залагат, както опазване на природния потенциал, но така и намаляване вредното влияние на човека чрез ограничаване замърсяването, неправилното използване на природните ресурси и индуцираните от антропогенните фактори промени. По</p>	
10.3. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:	
<p>В поредица от мерки и операции, финансирани от трите оперативни програми и заложи за реализиране посредством настоящата стратегия се предвижда увеличаване на броя на заетите лица в предприятията, функциониращи на територията на местната инициативна група. Инвестициите по мерки 4.1, 4.2, 6.4.1 от ПРСР 2014 – 2020 г. , както и мерките от ОПИК 2014 – 2020г. са насочени към закупуване на машини и оборудване с цел модернизация, въвеждане на иновации, подобряване ефективността и ефикасността на микро-, малките и средни предприятия, както и на земеделските стопанства, функциониращи на територията на МИГ.</p>	
10.4. Съответствие с програмите на Структурните фондове:	
<p>МИГ-Марица предвижда да прилага многофондова стратегия за развитие чрез прилагане на мерки от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР) и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност.</p>	

По ОПРЧР ще бъдат финансирани придобиване на ключови компетентности на лица, заети в различни предприятия, които могат да се изграждат, както по линия на мерките от ПРСР, така и на ОПИК. Изграждането на предприятията и производства в областта на хранителната, преработвателната, консервната индустрии ще бъдат единствено подкрепени по линия на ПРСР. Основни услуги и обновяване на селата в селските райони – ОПРЧР осигурява допълващо финансиране със средства от ЕСФ на „меки мерки“ за финансиране на дейности в социална инфраструктура по мярка 7 от ПРСР. Именно в полето на работа на мярка 7 ще се постига най-висока синергия с мерките, които ще се прилагат по ОПРЧР. Активното включване на хора в работоспособна възраст, както и на хора от уязвимите и целеви групи е заложено, като един от приоритетите на мярка 7. Активното включване ще бъде подкрепено и по другите мерки, като по мерки 4 и 6.4, където се дава допълнителни стимули чрез критериите за оценка, където да бъдат наети и да се предостави заетост на уязвими и маргинализирани групи. Предоставянето на обучение, консултантски услуги, тренинг и усилия за приобщаване на тези общности по линия на ОПРЧР ще допринесе и опосредства по-лесното наемане на служители и работници и изпълнение на целите по мерките от ПРСР. По отношение на ромското включване чрез ОПРЧР предвижда интегрирането на най-маргинализираните общности в обществения живот. Сред тях с приоритет са действията за интегриране на ромите. ПРСР не предвижда специфични ограничения на кандидати от маргинализирани групи. По Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ се предвиждат прилагане на мерки насочени към подкрепа на иновациите, развитието на МСП сектора и енергийната ефективност, като демаркацията между двете програми се основава на допустимите сектори, целевите групи и бенефициенти и видовете дейности, включени в обхвата на съответните приоритети.

Приложение №1

Основни групи потребности и нужди на територията на МИГ Марица

Потребност от повишаване на конкурентоспособността и достъпа до финансиране на предприятията от промишлеността, селското стопанство и услугите на територията:

- потребност от подкрепа на уязвимите сектори в земеделието в противовес на установеното развитие и навлизане на нетрадиционни за общината зърнени култури за сметка на зеленчуци и трайни насаждения;
- потребност от закупуване на машини и съоръжения, осигуряващи качество на продукцията, особено в чувствителните сектори, традиционни за региона (зеленчукопроизводство, трайни насаждения и животновъдство), както и за производство на биологична продукция;
- необходимост от инвестиции в нови съоръжения и технологии, развитие на допълнителни дейности към стопанството с оглед диверсификацията на доходите (средства от туризъм), подобряване на достъпа до пазара, повишаване на знанията и уменията на земеделските производители;

-Потребност от достъп до финансиране на инвестиции за развитие на макро, малки и средни предприятия от територията;

-Необходимост от осигуряването на инвестиции в нови машини, съоръжения и технологии срещат и малките фамилни фирми в сектор услуги;

-Нужда от подпомагане на разнообразяването на предоставяните услуги на територията – особено консултантски и бизнес-центрове;

Необходимост от създаване на условия за достъп на земеделските стопани до пазара и използване на къси вериги на доставка:

-Установени проблеми, свързани с събиране, обработка, съхранение и пласмент на селскостопанската продукция – необходимост от стимулиране на кооперирането на производители и създаването на селскостопански логистичен център и тържище за продукцията;

-Потребност от стимулиране на възможностите за ефективно интегриране на аграрния сектор с преработващата промишленост на територията в съответствие със съществуващия потенциал, традиции и съвременни тенденции;

Потребност от насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила, както и повишаване квалификацията на населението.

-Потребност от обвързаност между образованието и бизнеса за предотвратяване на емиграция на високообразованите кадри;

-Потребност от подкрепа за повишаване квалификацията на заетите съобразно потребностите на местния бизнес;

-Нужда от създаване на условия за устойчива заетост особено при уязвимите групи;

-Нужда от подкрепа за подобрене образователната инфраструктура и образователен процес;

Необходимост от преодоляване на социалното изключване на уязвими и маргинализирани групи и насърчаване на социални и образователни услуги:

-Необходимост от допълващи дейности и услуги за изграждане на цялостна и добре функционираща система за подкрепа на уязвими групи. Грижите за хората в нужда трябва да продължат и да обхванат всички нуждаещи се, като това се превърне в системна услуга, ориентирана към конкретните потребности на хората, за да се чувстват като равнопоставени част от общността;

-Необходимост от дневни центрове за предоставяне на услуги за деца и младежи с увреждания, както и такива услуги за възрастни хора с увреждания;

-Необходимост от развитие на мрежата от услуги в общността за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на уязвимите групи (хора с увреждания, самотни родители, възрастно население);

-Нужда от създаване на условия за социално включване на максимален брой хора в неравностойно положение и уязвими групи;

-Необходимост от подобряване архитектурния достъп на средата за хора с увреждания;

-Нужда от създаване на условия за задържане на децата/учениците от начален и среден курс на образованите в местните училища;

Потребност от укрепване на устойчивостта и разнообразяване на дейността на НПО и читалищата на територията:

-Потребност от подкрепа за дейностите на местните НПО – спортни клубове, младежки и други организации;

-Необходимост от повишаване на капацитета на местната общност за кандидатстване и изпълнение на проекти финансирани от европейски програми;

-Нужда от разнообразяване на дейностите, свързани с култура и извънкласни занимания за учениците, условия за учене през целия живот, осигуряване на условия за развитие на изкуствата, културни мероприятия и др.

-Нужда от подобряване на партньорството между общинската администрация и НПО, които подкрепят местната власт за реализиране на общинските политики и на конкретни проекти и инициативи.

Необходимост от благоустрояване на селата на територията на МИГ и създаване на възможности за отдих, културни и спортни занимания:

-Нужда от подобряване на средата на живот – благоустрояване и подобряване облика на населените места зелени площи, места за отдих, саниране/изграждане на тротоари, пешеходни алеи, улично осветление, велоалеи, спортни съоръжения и площадки и др.

-Нужда от превенция на локалните наводнения в равнинните населени места на територията на МИГ;

-Необходимост от подобрене на техническата инфраструктура на населените места на територията;

Необходимост от разнообразяване на дейностите, свързани с туризъм, култура и образование:

-Потребност от паралелно развитие на съпътстващи туристически дейности и атракции, реклама и маршрути, които ще задържат туристи на територията на общината.

-Потребност от дейности по опазване на културното наследство и биоразнообразието;

-Нужда от допълнителни дейности за оползотворяване свободното време на младите хора (кръжоци, спортни занимания);

-Нужда от създаване на условия за задържане на децата/учениците от начален и среден курс на образованите в местните училища;

Приложение №2

Съгласуваност в Стратегията за ВОМР на МИГ Марица с Общински план за развитие на Община Марица и Областна стратегия Пловдив 2014-2020 г.

Общински план за развитие на Община Марица	Съгласуваност в Стратегията за ВОМР	Областната стратегия на област Пловдив за периода 2014-2020 г.
<p>Стратегическа цел 1: Динамично икономическо развитие, стимулирано от успешно привлечени инвестиции и партньорства, базирано на завършен производствен цикъл (интегриране на продуктите, стоките и услугите на трите сектора)</p>	<p>Първа цел: Повишаване на конкурентоспособността и ресурсната ефективност в сектор земеделие, животновъдство и преработващата промишленост. Втора цел: Повишаване устойчивостта и диверсификацията на местната икономика, създаване на качествена заетост и добавена стойност чрез насърчаване на иновациите</p>	<p>СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1: Ускоряване на социално-икономическото развитие на областта чрез подкрепа на иновациите и модернизацията на икономическата структура. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Повишаване на инвестиционната и туристическа атрактивност.</p>
<p>Стратегическа цел 2: Пълноценни жизнена и околна среда, с благоприятни условия за обитаване, икономическа реализация и културен живот</p>	<p>Трета цел: Надграждане на условията за местно развитие на територията на МИГ, повишаване на социалното включване и по-добро качество на живот чрез подхода ВОМР</p>	<p>СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2: Повишаване на инвестиционната и туристическа атрактивност СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3: Подобряване на инфраструктурната осигуреност на територията. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 5: Социално сближаване и намаляване на междуобщинските</p>

		диспаритети чрез инвестиции в човешкия капитал и социалната инфраструктура
<p>Стратегическа цел 3: Усъвършенствани управление на комплексното общинско развитие и устройство на територията</p>	<p>Самото местно партньорство и настоящата стратегия за ВОМР на МИГ Марица е инструмент за участието на на местните общности, местния бизнес и НПО не само при вземането на решения и формирането на местни политики, но и при тяхното реализиране.</p> <p>Същевременно подходът предлага финансови инструменти за изпълнение на важни за местните общности проекти и решаване на културни, социални или икономически проблеми на местно ниво.</p> <p>Стратегията за развитие интегрира подходи от различни сектори в последователен многосекторен подход в подкрепа на общите дългосрочни цели в територията.</p>	

Приложение №3

4.5 Иерархията на целите - включително цели за крайните продукти или резултатите:

Независимо от предимствата, които бързото и възходящо развитие по редица показатели дава на територията на МИГ Марица, обективно съществуват сериозни социални и икономически проблеми, които поставят огромни предизвикателства пред общинската администрация и местното население. Благодарение на същността си да предоставя механизми за активното участие на гражданите на местно равнище в процеса на разработване на стратегии, отговарящи на социалните, екологичните и икономическите предизвикателства, подходът BOMP е подходящият инструмент, който местните общности и администрацията на община Марица използват чрез настоящото партньорство /Местна инициативна група Марица/ и Стратегия за местно развитие.

Тя се разработва въз основа на *SWOT-анализ* (силни и слаби страни, възможности и заплахи) и идентифициране на местните потребности. Избраните цели на стратегията отговарят на тези потребности и са насочени към дългосрочното развитие на територията, както и към постигане на резултати за решаване на установените конкретни проблеми на развитието в района. По време на обществените обсъждания на Стратегията за местно развитие на МИГ Марица бяха дискутирани и приети целите и приоритетите към тях при използване на интерактивни методи, активно участие на представителите на заинтересованите страни на територията и при отчитане на следните аспекти:

- Очакваният принос към постигането на основните политически цели, като например намаляването на бедността, подобряване на икономическата ситуация в трите основни сектора /първичен, вторичен и третичен/ или икономическата интеграция на определени групи;
- Очакван принос към постигане на специфични цели на финансиращите програми - ПРСР 2014 – 2020 г., ОПИК 2014 – 2020 г. и от ОП РЧР 2014 – 2020 г.
- Ползите за целевите групи от територията, включително при равнопоставеност мъже и жени, младежи и възрастни, трудоспособни и инвалиди и др.;
- Взаимна допълняемост с други текущи или планирани програми и стратегии на местно, регионално и национално ниво;
- Необходими ресурси;
- Принос към изграждането на институционален капацитет;
- Техническа приложимост;
- Влияние върху околната среда;

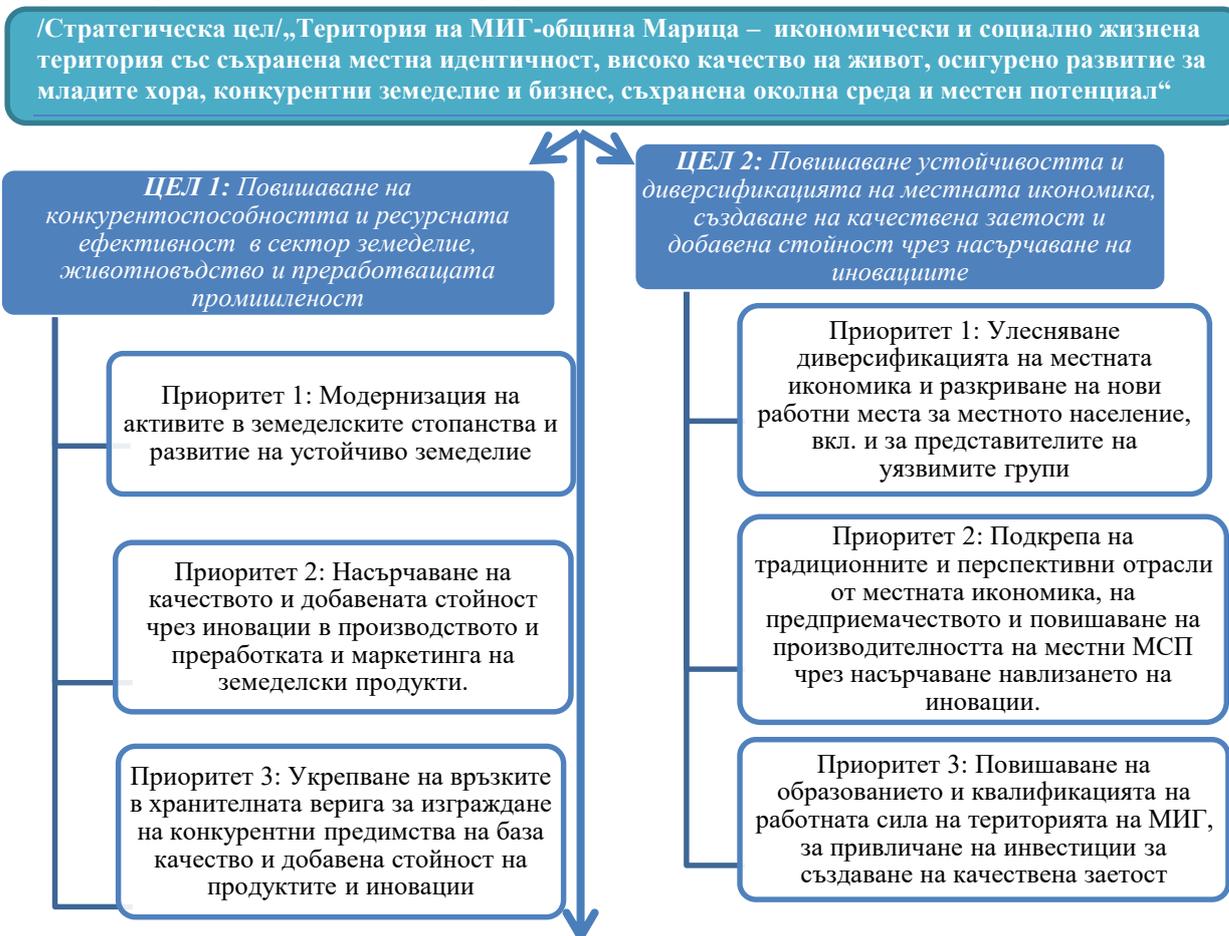
Стратегията е структурирана около три основни цели и специфично изведени по три приоритета към всяка от тях. Целите на стратегията са насочени към разрешаване на трите основни групи проблеми, установени от социално-икономическия анализ и идентифицираните нужди на територията:

- По-слаби икономически показатели на развитие и сериозна нужда от инвестиции по отношение на средства за производство и възможности за пазарна реализация на МСП в сферата на селскостопанското производство и хранително-вкусовата промишленост на територията при отчитане на потенциала за производство на биологични продукти и хоризонтално и междусекторно сътрудничество;
- Необходимост от създаване на условия за диверсифициране на местната икономика и иновации в предприятията, както и качествена и устойчива заетост при отчитане потребностите на уязвими групи /хора в неравностойно положение, роми/;

- Потребност от съхраняване на културната и териториална идентичност и нужда от по-добра инфраструктура /социална, спортна и техническа/, съобразно потребностите на населението с фокус към младите хора и уязвимите групи.

В този смисъл основните цели на настоящата стратегия представляват разработване на решения на установените проблеми, а подбраните интервенции/мерки към всяка от тях показват средствата за постигане на желаните резултати.

Йерархията на целите и приоритетите към тях в Стратегията за местно развитие на МИГ Марица е представена в следната графика:

ЦЕЛ 3: Надграждане на условията за местно развитие на територията на МИГ, повишаване на социалното включване и по-добро качество на живот чрез подхода ВОМР

Приоритет 1: Подобряване на социалната, спортната и техническата инфраструктура за предоставяните услуги в общността и благоустрояване на населените места

Приоритет 2: Укрепване и запазване на териториалната и общностна идентичност и съхранение на социалните и културни традиции и обичаи, за предаването им към бъдещите поколения.

Приоритет 3: Развитие и укрепване капацитета на местната общност и заинтересованите страни за участие в прилагането на подхода ВОМР

Постигането на Цел 1 е свързана с потребността за модернизирани и технологично обновление на земеделските стопанства и преработвателни предприятия, водещо до повишаване на производителността, енергийната и ресурсна ефективност и устойчиво управление на предприятията. Основните приоритети към тази цел са насочени към създаване на възможности за развитие на устойчиво земеделие, прилагане на иновативни решения, за коопериране и повишаване на вертикалната и хоризонтална интеграция в хранителната верига.

За постигане на тази цел Стратегията предвиждат интервенции чрез две подмерки от ПРСР 2014 – 2020 г.: , подмярка 4.1. „Инвестиции в земеделски стопанства“ и подмярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“.

С прилагането на подмярка 4.1. ще се подпомагат инвестициите във физически активи в селското стопанство и преработващата промишленост за производство на продукти с висока добавена стойност, включително такива свързани с къси вериги на доставка и базирани на иновации. Подмярката има бюджет от 700 000 лв. публични разходи. Чрез подмярка 4.1 се цели подкрепа на поне 15 проекта на територията на МИГ, като очакванията са 10 от тях да са въвели нов продукт или техника/технология/или иновации/или добра практика. Поне половината от проектите се очаква да са насочени към инвестиции в приоритетните сектори зеленчуци, плодове или животновъдство, традиционни и за територията на МИГ Марица, което има принос и за постигане на целите за съхранение на териториалната специфика и идентичност. Очакваните резултати сочат принос на интервенцията както по отношение на технологичното обновление на предприятията в чувствителни и традиционни за региона сектори на селското стопанство и преработващата промишленост. Предимство при избор на проекти се дава на такива, които създават устойчива заетост и откриват работни места за хора от уязвимите групи. Критериите за избор на проекти по подмярката в своята съвкупност спомагат за решаване и на социални проблеми (създаване на заетост), както и такива, свързани с повишаване на енергийната ефективност на стопанствата, прилагането на добри земеделски практики и опазване на околната среда.

За постигане на първата цел относно добро организиране на хранителната верига, интервенцията се предвижда и по отношение на преработката и търговията със

селскостопански продукти от територията на МИГ чрез прилагането на подмярка 4.2, която има за цел подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на предприятия от хранително-преработвателната промишленост на територията на община Марица.

За постигане на целите относно насърчаване на използването на местни суровини в преработващите предприятия, което би довело и до създаване на повече добавена стойност за територията, са предвидени критерии за подбор на проекти, които дават сериозно конкурентно предимство на инвестиции за развитие производството на крайни продукти от местни и родни суровини, включващо къси вериги на доставки, както и такива, които предвиждат кооперирането между земеделски производители от територията. Това дава възможност за интегриран подход при изпълнение на стратегията и обвързване на повече дейности на територията на МИГ. Използването на набора от критерии за избор на проекти е важен инструмент за целенасочено въздействие на интервенциите по стратегията върху установените проблеми в територията на МИГ за постигане на целените резултати. Очаква се 70% от одобрените и изпълнени проекти по стратегията по подмярка 4.2 да са за инвестиции за развитие производството на крайни продукти от местни суровини, а половината от проектите да са свързани с къси вериги на доставки. Чрез интервенциите по подмярка 4.2 в Стратегията също се постигат резултати, свързани със запазване на съществуващи и създаване на нови работни места с особен фокус към уязвимите групи. Общият планиран ресурс за публични разходи по подмярката в настоящата стратегия е 300 000 лв.

Очакваните резултати от подпомогнатите инвестиционни проекти по посочените две мерки от ПРСР 2014 – 2020 г. ще имат принос за подобряване на хоризонталното и вертикално сътрудничество между стопанските субекти в хранителната верига, за създаване на условия за повече устойчива заетост в земеделските стопанства и хранително-вкусовата промишленост и съответно за повишаване на конкурентните предимства на територията на МИГ Марица.

Втората цел е насочена към стимулиране на социално-икономическото развитие на територията на МИГ Марица. Очаква се подкрепените чрез избраните интервенции (програми и мерки) проекти да допринесат за развитие на икономическия потенциал на МИГ, да се съхрани демографския потенциал и да допринесат за социалното включване на уязвими групи (хора в неравностойно положение и ромите), като по този начин способстват за икономическо възстановяване и овладяване на процеса на социално изключване. Очакват се резултати, свързани с улесняване на диверсификация на икономиката, достъп до финансиране на макро- и МСП, както и нови възможности за съобразена с потребностите на местния бизнес професионална квалификация на заетите и разкриване на работни места на територията на МИГ Марица.

За постигане на целта в Стратегията за местно развитие ще се привлече финансиране от ПРСР 2014 – 2020 г., ОПИК 2014 – 2020 г. и от ОП РЧР 2014 – 2020 г.

Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” от ПРСР 2014-2020 г. е избрана като интервенция с цел диверсифициране на икономическите дейности и развитие на микропредприятията от сферата на местния бизнес и услугите на територията на МИГ Марица. Прилагането ѝ ще има принос за реализиране на Приоритет 1 от тази цел, с фокус към сферата на услугите с цел улесняване на инвестициите на малки фамилни фирми от територията, които предоставят на населението особено здравни, социални или

ветеринарни услуги. Така се допълват по отношение на интегрираност проекти и цели, свързани със земеделско производство и подобряване на условията за живот на територията.

В критериите за избор на проекти по подмярка 6.4.1 се дава сериозно предимство отново на проекти, създаващи устойчива заетост, особено на хора от уязвимите групи. Използването на тези лостове и механизми в стратегията за насочване на подпомагането в такива проекти подкрепя постигането на един от важните резултати за създаване на условия за икономическо и социално включване на хора в неравностойно положение и малцинствени групи, което е специфичен проблем на територията на фона на сравнително ниското общо ниво на безработица. Общият планиран публичен принос по подмярката е **639 000** лв. Очаква се реализираните проекти тук да са с иновативна насоченост или да се отнасят за дейности, щадящи околната среда и използващи местни суровини. Това ще има принос в интегрираност и обвързване на дейностите за създаване на добавена стойност на територията и ще спомогне за устойчивост на постигнатите резултати.

За да се постигнат резултати, свързани с повишаване на производителността и устойчивото икономическо развитие на малките и средни предприятия по втората цел на стратегията се предвижда финансиране по мярка «Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ», Приоритетна ос 2 «Предприемачество и капацитет за растеж на МСП» от ОПИК 2014 – 2020г., инвестиционен приоритет 2.1. «Достъп до финансиране в подкрепа на предприемачеството». В съответствие с местните потребности, а и съобразно Националната стратегия за насърчаване на МСП Стратегията за местно развитие на МИГ Марица предвижда подкрепа на предприемаческите идеи на МСП от територията в областта на новите европейски и регионални предизвикателства - здравеопазването, процесите, свързани със застаряването на населението, демографските въпроси, културните и творчески индустрии. В резултат на осъществената подкрепа по мярката на територията на МИГ се очаква развитие на нови и повишена конкурентоспособност на съществуващи предприятия, както и създаване и устойчивост на работни места в тях с цел постигане на ръст на нововъзникващите области, свързани с европейски и регионални предизвикателства.

Подкрепата на МСП на територията на МИГ Марица за постигане на цел 2 на СМР ще се осъществява чрез още една мярка от ОПИК 2014-2020 г. - «Подобряване производствения капацитет в МСП е по Приоритетна ос 2, Инвестиционен приоритет 2.2.: „Капацитет за растеж на МСП”от Оперативната програма. Чрез осъщественото подпомагане се очаква постигане на резултати, свързани с подобряване на пазарното присъствие на местните МСП чрез внедрени технологии за подобряване на производствения процес, постигане на по-висока производителност, намаляване на производствените разходи и оптимизиране на производствената верига, съответно повишаване на добавената стойност и активно включване във всички етапи на веригата за добавяне на стойност.

Постигането на Приоритет 3 от втората основна цел на стратегията ще се осъществи посредством интервенции с финансовата подкрепа, осигурена от ОП Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г. Предвидените в Стратегията за местно развитие на МИГ Марица общо 4 мерки съответно от ПО1 и ПО2 на ОП РЧР са насочени както към местния бизнес, така и към публичните организации и доставчици на социални услуги.

Прилагането на мярка 1.2. АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ-МЛАДЕЖИ от ПО1 ще има принос за интегриране на пазара на труда на младите хора, в частност тези, които са на възраст

до 29 г. вкл. не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение, включително младите хора, изложени на риск от социално изключване, и младите хора от маргинализирани общности, включително чрез прилагане на гаранция за младежта“ на ОП РЧР 2014 – 2020г. на ОПРЧР. Принос за интегрирания характер на стратегията и обвързаността на целите и интервенциите с направените анализи и установените потребности е приоритетът в критериите за подбор, касаещ свързаност на проекта с друг проект от Стратегията или в случай, че проектното предложение решава проблем, идентифициран като такъв при анализите на територията.

Втората мярка, която има принос за Приоритет 3 на Втора цел, е 1.2. ДОБРИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД, финансирана по ОП РЧР 2014-2020 г. Чрез прилагането ѝ ще се постигне осигуряване на безопасни условия на труд в предприятията на територията на МИГ Марица, както и подобряване на работната среда, организацията на труд и управлението на човешките ресурси, което от своя страна се очаква да подобри качеството на работните места и да рефлектира положително върху производителността на труда в предприятията. Въвеждането на нови организационни практики, модели и системи за управление на човешките ресурси и инвестициите в по-безопасни и здравословни условия на труд са сред начините за постигане на напредък в тази посока. Осигуряването на възможности за въвеждане на гъвкави форми на заетост ще допринесе за съчетаване на професионалния и личния живот, а така също и до по-дългото оставане в заетостта на по-възрастните хора. Операцията също така ще насърчи географската мобилност на работната сила на територията на МИГ Марица, като подкрепи работодателите чрез осигуряване на транспорт на наетите в предприятията лица, вкл. с цел запазване на тяхната заетост и повишаване нивата на устойчива заетост, когато работното място е извън населеното място на тяхната месторабота.

Мярка 2.1.СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ НА УЯЗВИМИ ГРУПИ, спомага за постигане на Приоритет 3 от Втора цел чрез подпомагане на социалното включване и намаляване на бедността, както и трайната интеграция на най-маргинализираните общности, вкл. ромите

В допълнение към останалите мерки, финансирани от ЕСФ чрез ОП РЧР в Стратегията мярка 2.2. Активно включване – уязвими групи от ПО2 на ОП РЧР ще допринесе за насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добрата пригодност за заетост на лица, полагащи грижи за зависими членове на семейства /деца, вкл. и с увреждания, възрастни хора, зависими от грижи, намиране на работа на хора с увреждания и подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето в общността и в домашна среда според индивидуалните потребности на хората с увреждане.

Общата стойност на публичното финансиране от страна на ЕСФ в Стратегията за местно развитие на МИГ Марица е 1 486 000 лв., като подбора на интервенции е съобразен със спецификата на територията и потребностите на местните общности с особен акцент към хората от уязвимите групи и от най-маргинализираните общности, като се отчита необходимостта от предлагането на допълващи съществуващата система от социални услуги на територията, както и предлагането на иновативни/нови услуги и подходи съобразно местните условия.

Постигането на **третата цел** на стратегията ще допринесе за укрепване на териториалната конкурентоспособност на МИГ Марица чрез подобряване на качеството на живот и

условията за бизнес. Част от приоритетите са насочени към подобряване на социалната, техническата и туристическата инфраструктура чрез подпомагане на инвестиции, които подобряват качеството на живот и достъпа до услуги на населението в региона. Вторият и третият приоритет и мерките по тях стимулират иновативния и интегриран подход при формирането и изпълнението на местни политики, адресиращи адекватно най-важните проблеми на територията и местната общност, чрез подхода ВОМР и запазване и развитие на териториалната идентичност.

Цялостното изпълнение на стратегията и резултатите от нея чрез прилагането на подхода Водено от общностите местно развитие ще има принос за развитие и укрепване капацитета на местната общност и ще допринесе за това, заинтересованите страни да участват активно във формирането и прилагането на политики и механизми за устойчиво местно развитие.

Същевременно принос за постигане на третата основна цел на стратегията ще има предвиденото финансиране по подмерки 7.2, 7.5 и 7.6 от ПРСР 2014-2020 г.

За постигане на Приоритет 1 към Трета цел основен принос в Стратегията има избраната интервенция чрез Подмярка 7.2 от ПРСР 2014-2020 г. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура. Създаването и обновяването на техническа и социална инфраструктура е основата за създаването на оптимална жизнена среда на територията, както и за опазването на околната среда, създаването на достъпност и развитие на икономиката. С изпълнението на проекти по тази мярка се очакват постигане на резултати относно облагородяване на всички населени места на територията и създаването на условия за по-благоприятна и качествена среда за живеене и ползване на социални услуги, особено от хората в неравностойно положение. Планира се по Подмярка 7.2 да се подкрепят 20 проекта, като всеки от тях да има иновативен характер по отношение да предлаганите за населението услуги или са иновативни елементи/дейности. Поради установената необходимост от предоставяне на мобилни услуги особено за уязвимите групи, се очаква поне 20% от подкрепените проектни предложения да са в тази насока. Инвестициите в изграждане и обновяване на площи за широко обществено ползване, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности, както и инвестициите в спортна и социална инфраструктура ще допринесат за развитието на територията като по-добро място за живеене и ще осигурят възможности за по-пълноценно осмисляне на свободното време на населението и гостите на района. Прилагайки разработените критерии за избор на проекти в СМР на МИГ Марица се очаква всички финансирани проектни предложения да са насочени към обекти, които са значими за местната общност и постигат най-висок ефект с единица публичен ресурс. Проектите са насочени към обекти, които са значими за местната общност и постигат най-висок ефект с единица публичен ресурс.

За постигането на приоритет 1 и Приоритет 2 от трета основна цел на СМР на МИГ Марица съществен принос ще има и подмярка 7.5 от ПРСР 2014-2020 г. В резултат от изпълнението и финансирането на проектни предложения по тази мярка ще се постигне по-ясно очертаване и съхранение на териториалната и културна идентичност на МИГ Марица. Планира се поне 50 % от реализираните по Стратегията проекти да включват елементи за експониране на местното природно и културно наследство или да предвиждат дейности за популяризиране на туристическата дестинация Марица, а 30% да предвиждат демонстрация на местни занаяти. Осъществяването на такива проекти в съвкупност и допълняемост към подпомогнати инвестиции за насърчаване на местното производство

на храни и предоставяне на разнообразни услуги ще спомогне за привличане на повече туристи както от живеещите в близкия град Пловдив, така и от тези, които посещават областния център и търсят нови възможности за настаняване и ползване на различни туристически атракции.

Прилагането чрез СМР на МИГ Марица на интервенции съгласно чл. 20, параграф. (1), е) от Регламент (ЕС) 1305/2013 – мярка 7.6. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата има принос към постигане на Приоритет 2 от трета цел. Предвидените интервенции, свързани с проучвания и инвестиции за възстановяване, съхраняване и оживяване на материално (различно от сграден фонд и паметници на културата с национално, местно и световно значение) и нематериално (традиции, обичаи, историческо богатство и памет) селско наследство, ще предоставят възможност за полагане на грижи и за тази страна на живота на територията и имат пряк принос за използване на местния културно-исторически потенциал за развитие на община Марица.

Като цяло целите и резултатите от изпълнението на настоящата стратегия за местно развитие на МИГ Марица чрез всички планирани интервенции и очаквани проектни предложения ще имат съществен принос за съхранението на природата за **устойчиво управление на природните ресурси**, както и за предотвратяване на климатичните промени. Стратегията поставя като условие за одобрение на всички проекти, подкрепени със средства от ПРСР 2014-2020 г. и ОПИК 2014-2020 г., съгласуваността им с всички национални и европейски законови изисквания в тази сфера.

Друга важна хоризонтална цел се постига чрез фокусирането в предимство за проекти, предвиждащи мерки за **социално включване** и създаване на устойчива заетост за уязвими и маргинализирани групи на територията на МИГ Марица. Съгласно планираните резултати се очаква създаването на поне 240 нови работни места, 40% от които са за представителите на уязвимите групи, а от общия брой заявления се планира делът на подадените в полза на уязвими групи или от техни представители да е 30% от общия брой.

Всички планирани в стратегията интервенции отчитат и насърчават **иновативността** в подкрепените проекти и по този начин спомагат за постигане на цели за използване на местния потенциал за растеж, в резултат от което се очаква подобряване качеството на живот и доходите на местното население.

В този смисъл базираният на социално-икономическия анализ и потребности на територията избор на цели на Стратегията за местно развитие на МИГ Марица, приоритети и интервенции за тяхното постигане, както и избора на многофондово финансиране за постигане на тези цели и резултати показва интегриран иновативен подход за териториално развитие, предлагащ местни решения на предизвикателствата, със свой принос към целите на стратегията Европа 2020 и Общата стратегическа рамка.

№	Основни групи потребности	Основни потенциали	Избрани цели
1	Потребност от повишаване на конкурентоспособността и достъпа до финансиране на предприятията от промишлеността, селското стопанство и услугите на територията на МИГ	Наличие на силни икономически зони и добре развита транспортна инфраструктура	Цел 1, Цел 2

2	Необходимост от създаване на условия за достъп на земеделските стопани до пазара и използване на къси вериги на доставка	Живи традиции и благоприятни условия за развитие на земеделско производство (в т.ч. производство на биологична продукция)	Цел 1
3	Необходимост от преодоляване на социалното изключване на уязвими и маргинализирани групи и насърчаване на устойчивата заетост, социални услуги и възможности за равен достъп до учене през целия живот	Сравнително добри демографски показатели, живи села и наличие на млади хора на територията	Цел 2
4	Потребност от укрепване на устойчивостта и разнообразяване на дейността на НПО и читалищата на територията	Активни читалища, които взаимодействат с местната власт	Цел 3
5	Необходимост от благоустрояване на селата на територията на МИГ и създаване на възможности за отдих, културни и спортни занимания	Наличие на богати артефакти, културно и природно наследство и исторически паметници като сериозен потенциал за развитие на културно-исторически, селски и еко-туризъм	Цел 3
6	Необходимост от разнообразяване на дейностите, свързани с култура и образование	Възможност за обвързване на дадености и дейности за развитие на регионален маркетинг и реклама	Цел 3

6.2. Финансова обосновка на бюджета и разпределението на средствата по програми и по мерки:

МИГ-Марица ще прилага на своята територия Многофондова стратегия за местно развитие с участието на мерки от ПРСР, ОП“РЧР“ и ОПИК.

1. МИГ-Марица планира инвестиционни средства по мерки, финансирани от ПРСР 2014-2020 г. (ЕЗФРСР) в размер на 3 732 745 лева, което е 52,03% от бюджета на Стратегията. МИГ определя максимален като размер бюджет от ПРСР като водещ фонд в своята Многофондова стратегия.

Средствата от ПРСР са разпределени в 6 мерки както следва:

За сектора на селското стопанство и местния бизнес са отделени средства от общия бюджет на СМР от ПРСР в размер на 1 639 000 лева, което е 43,91% от общия бюджет на средствата от ПРСР.

Бюджетът за частния сектор на територията на община Марица е обоснован от повишения интерес от страна на бизнеса и земеделските производители към кандидатстване с проект в МИГ, високата проектна готовност на двата сектора-селско стопанство и микропредприятия, както и от факта, че по време на проучването на територията общо споделеното мнение е, че малките земеделски стопани и микропредприятията срещат са изключително неконкурентни при кандидатстване по националните програми. Те имат готовност да ползват бъдещите приеми на МИГ за реализация на малки проекти до 100 000 лева, като идентифицираните им нужди се покриват с дейностите, които са предвидени да се финансират. Определен от участниците в подготовката на Стратегията е факта, че микропредприятията и земеделските производители искат да се осигури на територията на МИГ по-достъпно финансиране и повече ресурс за малки проекти с различна насоченост и в различни населени места. Предвиденият бюджет ще осигури възможност за реализиране на минимум 25 проекта с максимален размер на публичния принос за проект към стратегия за ВОМР в размер до левовата равностойност на 100 000 лева. Публичният принос в Стратегията за ВОМР по трите частни мерки се разпределят както следва:

- Подмярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“ с предвидени средства в размер на 700 000 лева.

- Подмярка 4.2 „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ с предвидени средства в размер на 300 000 лева.

-Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” с предвидени средства в размер на 639 000 лева.

Балансът е обвързан с алгоритъма на всяка интервенция: земеделските стопани ще подобрят конкурентоспособността на своите стопанства, производителността и качеството на продукцията и ще осигурят местни земеделски продукти за преработка/маркетинг на селскостопански продукти на местните фирми. Те от своя страна ще осигурят местни продукти за туризма и населението и ще се обвържат с интегриране на дейности с проектните идеи на микропредприятията в сферата на разнообразяването с неземеделските дейности.

Средствата в Стратегията, предназначени за публичния/нестопанския сектор са в размер на 2 093 745 лева, което е 56,1% от предвидения бюджет на ПРСР. Публичният принос в Стратегията за ВОМР на средствата по трите публични мерки се разпределят както следва:

-Подмярка 7.2. Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура с предвидени средства в размер на 1 561 621,82 лева.

- Подмярка 7.5. Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдых, туристическа инфраструктура с предвидени средства в размер на 400 000 лева.

- Мярка М01. Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура с предвидени средства в размер на 293 745 лева.

Предвидените бенефициенти-Община Марица, местни НПО, Читалища, клубове (вкл. и организации на уязвими групи и ромска общност) имат готовност да реализират малки по размер проекти в различни сфери. Предвиден е балансиран брой проекти между публичния сектор и нестопанския сектор, като е осигурена възможност за проекти на местни НПО, Читалища, организации със социална насоченост и организации на етническите малцинства.

В анализа на територията се идентифицираха като недоразвити сектора на социалните услуги, недостатъчно изграденост на спортни съоръжения и места за отдих, както и липса на достатъчно алтернативи за младежки дейности, достъпна среда за хора с увреждания, необходимост от по-качествена среда в населените места и по-пълноценна интеграция на малцинствата. Това поражда генерирането на проекти за преодоляване на изброените ограничения в повече населени места. НПО-сектора и местните читалища имат силна мотивация и капацитет за изпълнени на малки по –размер проекти, които да предоставят услуги и продукти, вкл. и като периферни културно-фолклорни атракции за нуждите на туризма. Средствата в Стратегията за публични/нестопански проекти ще се акцентира чрез малки инвестиции в повече населени места с което ще осигури и обществено включване и принос в изпълнението на Стратегията чрез минимум 25 проекта. Осигуреното финансиране в публичния сектор ще осигури доизграждане на местния капацитет за реализиране на местни политики с постигане на общозначими за общността резултати.

2. МИГ-Марица планира средства от ОП“Развитие на човешките ресурси“ в размер на максимално допустимите в Стратегията 1 486 000 лева, което е 20.71% от общия бюджет.

Средствата са разпределени в следните мерки, предназначени за разнообразни бенефициенти:

-Мярка М02 „Активно включване - младежи“ с публичен принос в размер на 400 000 лева.

-Мярка М03 „Добри и безопасни условия на труд“ с публичен принос в размер на 500 000 лева.

-Мярка М04 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи“ с публичен принос в размер на 300 300 лева.

-Мярка М05 „Активно включване – уязвими групи“ с публичен принос в размер на 286 000 лева.

Предвидените мерки от ОП“РЧР“ са насочени както към местния бизнес, така и към публичните организации и доставчици на социални услуги и др.

В Стратегията е предвиден максималния размер на средства по ОП“РЧР“ като допълващ фонд във връзка определените в анализа на територията нужди и потребности, които произтичат от социални ограничения не само за местното население, но и за уязвимите групи и малцинствата. Основните инвестиции по мерките от ОП“РЧР“ ще са свързани с подпомагане преодоляването на силно изразени негативни процеси в обхванатите територии, като например висок риск от социално изключване на уязвимите групи (хора с двигателни увреждания и заболявания, позволяващи им да извършват трудова дейност, малцинства), създаване на постоянни работни места за жители от територията на МИГ и прекъсване на трудовата миграция. насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила, както и повишаване квалификацията на населението. ОП РЧР ще финансира дейности, насочени към включването на групи в неравностойно положение на пазара на труда (в т.ч. посреднически услуги, обучения за придобиване на професионална квалификация или ключови компетентности, стимули за работодателите за наемане на работа, финансиране на географска мобилност и др.). Ще бъдат предоставени инвестиции за предприятията, насочени към подобряване качеството на работните места и квалификацията и уменията на заетите и др. Ще се прилагат мерки за

насърчаване на предприемачеството с цел повишаване на самонаемането. Предвидените мерки ще създадат условия за повишаването на заетостта и мобилизиране на наличния, но все още неразработен напълно местен потенциал за растеж, което да допринесе за подобряване качеството на живот на населението в община Марица.

Бюджетът по ОП“РЧР“ е максимално регламентирания за да се удовлетворят потребностите на територията на МИГ от повишаване на социалното включване, подобряване достъпа до социални услуги на различни групи социално изключени или в риск от социално изключване лица. Ще бъдат подпомогнати най-уязвимите и маргинализираните групи като ромите, които ще получат достъп до интегрирани мерки и услуги, свързани с преодоляването на комплексните проблеми, породени от липсата на заетост, на достъп до социални и здравни услуги и др. Тази помощ ще подпомогне нуждаещите се от социална подкрепа и ще даде нови възможности за подобряване на доходите и стандарта на живот на местните общности.

3. **МИГ-Марица планира средства от ОП“Иновации и конкурентноспособност“ в размер на максимално допустимите в Стратегията 1 955 830 лева, което 27.26% от общия бюджет.**

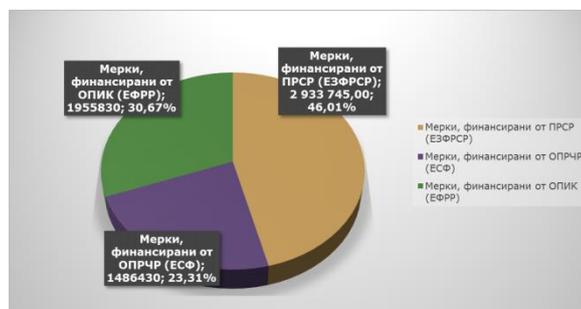
Публичният принос в Стратегията за ВОМР е разпределени в следните мерки:

-Мярка М06 „Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия“ със средства в размер на 355 830 лева.

-Мярка М07 „Насърчаване на предприемачеството и подобряване нивото на оцеляване на МСП от територията на МИГ“ със средства в размер на 700 000 лева.

-Мярка М08 „Подобряване производствения капацитет в МСП от територията на МИГ“ със средства в размер на 900 000 лева.

Средствата по ОПИК в Стратегията на МИГ-Марица е максимално допустимия като размер. Бюджетът е обоснован с наличието и интереса на добре развити и действащи на територията на МИГ малки и средни предприятия, които имат интерес да повишат своята конкурентноспособност, да се засилят своето участие във веригата на добавена стойност и да се ускори постигането на пазарна устойчивост при условията на силно динамична икономическа и конкурентна пазарна среда.

10. Съответствие с хоризонталните политики на ЕС:	
10.5. Равенство между половете и липса на дискриминация:	
<p><i>- прилагане на принципа на равенство между половете;</i></p>	<p>В България се прилага държавна политика в областта на равнопоставеността на жените и мъжете, което е конституционна норма и хоризонтална политика, която се координира от Министерството на труда и нейните институции. Стратегическият документ на българското правителство, определящ рамката на политиката е Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода, която е приета в съответствие с изпълнение на препоръките на Съвета на Европа.</p> <p>В изпълнение на този основен стратегически документ, всяка година Министерството на труда и социалната политика разработва годишни национални планове за действие за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете като въвлича в процеса на консултация всички отговорни органи за прилагането на равенството между половете. Чрез Националните планове се цели обединяване на усилията на всички институции за изпълнение на мерки и дейности за постигане на равнопоставеност между жените и мъжете във всички сфери на икономическия, политическия и обществения живот.</p> <p>При изпълнение на СМР на МИГ-Марица ще се изпълняват всички препоръки заложи в Националната стратегия и Националните планове целящи укрепване на равнопоставеността на половете. Основите са положени още с учредяване на МИГ, където е постигнат добър баланс между мъже и жени, както на ниво Общо събрание, така и в органите на управление на МИГ. Постигнат е баланс, не само в съотношението между половете, но и по отношение на ролята, която мъжете и жените изпълняват в учредяването и управлението на МИГ. Наред с това МИГ-Марица си поставя следните принципи и цели:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Следване и предоставяне на пълна равнопоставеност при оценката и избора на проектни предложения, като водещо ще бъде качеството на предложенията и съответствието им с критериите за оценка; • При реализиране на проектни в обществената и социална сфера ще се следи дали обхванатите от проектите общности покриват принципите за равнопоставеност на половете; • В проектите водещи до създаване на работни места ще се наблюдава разпределението на работните места между мъже и жени и до съблюдаване нормите за размера на възнагражденията да зависи единствено от длъжността и отговорностите; • Равнопоставеност на половете ще залегне и като критерии при приемане и назначаване на работа на екипа на бъдещия МИГ и при разпределение на длъжностите.
<p><i>- допринасяне за утвърждаване на принципа на</i></p>	<p>МИГ-Марица стриктно ще се придържа към изпълнение на различните предписания произтичащи от чл. 8 от Конвенцията “Повишаване на общественото съзнание и промяна на нагласите по правата на хората с увреждания“. В тази връзка в проучването правено на територията на МИГ са констатирани и изведени</p>

<p><i>равните възможности;</i></p>	<p>конкретни нужди, които да доведат до по-добро обслужване и отношение към различни категории обществени групи.</p> <p>Чрез прилагане на конкретни мерки от ПРСР и специално ОПРЧР ще се цели именно подобряване на стандарта и качеството на живот на уязвимите групи, преодоляване на изолацията им, активизиране на гражданското общество за прояви на толерантност, съпричастност и активно социално поведение.</p> <p>Предвижда се директна работа в общността за подкрепа на семействата в неравностойно положение и за подпомагане на родителите и семейството при реинтеграция на децата, настанени в институции. Дефинирани са уязвимите групи на територията, като усилия ще бъдат насочени към осигуряване на равен достъп до заетост, равното третиране и премахване на разликата между ромите и другите работници с цел да се подобри положението на ромите по отношение на заетостта е част от рамката на основната политика на община Марица.</p> <p>Конкретни действия, които са предприети за утвърждаване принципа на равните възможности са:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Във всички подмерки 7.2, 7.5, 7.6 на мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони” един от критериите за оценка са именно подпомагане на уязвими групи; • Предвижда се прилагане целево на подмерки от ОПРЧР, като „Активно включване” и „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи”, където именно усилията ще бъдат насочени към осигуряване на заетост и достъп до обучение и преквалификация, които да помогнат за преодоляване на сегрегацията; • При одобрение на СМР и изпълнение на подмярката за управление и изпълнение на дейностите на МИГ-Марица се предвижда провеждане на конкретно изследване, където да се идентифицират нуждите на уязвимите групи, както и мероприятия за промотиране активност от отделни бенефициенти за изпълнение на конкретни проекти.
<p><i>- създаване на условия за превенция на дискриминацията.</i></p>	<p>МИГ-Марица при изпълнение на дейностите и мисията си ще спазва стриктно Закона за защита от дискриминация и ще гарантира равнопоставеност, като едновременно с това съдейства за предотвратяването на дискриминацията и утвърждава мерки за равенство във възможностите. МИГ-Марица ще съблюдава равенство в третирането, като особено внимание ще се обърне на работата с малцинствата и отделните етнически групи. Предвижда се предоставяне на равен достъп до основните обществени служби по заетост заедно със специфични и индивидуализирани услуги за ромите, търсещи работа, както и насърчаване на наемането на квалифицирани роми като служители в, за работа по отделни проекти.</p> <p>При изпълнение на подмярка 7.6 ще се търси съхраняване, развитие и популяризиране на специфичната етно-култура на ромите, като част</p>

от българската национална култура и създаване на условия за равен достъп на ромската общност до обществения културен живот на различни нива. Намиране на работа и промяната на отношението към лицата с увреждания на пазара на труда също е записано, като един от приоритетите на СМР, основно подкрепен чрез изпълнение на мерките от ОПРЧР.

- Представители на различни малцинствени и етнически групи са включени, както на ниво Общо събрание, така и се предвижда да бъдат поканени и включени при създаването в бъдеще на Комитет по наблюдение за изпълнение на СМР;
- Предвижда се прилагане целево на подмерки от ОПРЧР, като „Активно включване” и „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи”, където се предвижда работа с работодателите за преодоляване на дискриминационни нагласи при наемането на представители на уязвими групи на пазара на труда;
- Даване на по-висок ранкинг при оценката на проекти, където е заложено подкрепа на уязвими групи, и най-вече мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони”, с оглед създаване на реални условия за напредък в интеграцията и приобщаването.

10.6. Устойчиво развитие (защита на околната среда):

Една от най-важните характеристики и цели на СМР на МИГ-Марица е изпълнение на поставените приоритети и цели чрез опазване на околната среда, запазване на екологичното равновесие и предприемане на действия за намаляване и адаптиране към климатичните промени. СМР на МИГ-Марица е съобразена с Третия план за действие по изменение на климата.

Това, което е отбелязано и в анализа на територията на МИГ-Марица отчита особено ниска инвестиционната активност по отношение на иновациите и енергийната ефективност. В повечето земеделски стопанства технологиите и оборудването са остарели, което влияе негативно на производителността и ефективността на стопанствата и влошава тяхната конкурентоспособност. Това особено затруднява развитието на животновъдството, като територията на МИГ-Марица е в Нитратна зона, което отправя специални изисквания за съществуването на животновъдни обекти, заради рисковете от замърсяване на водите и околната среда и изисква сериозни инвестиции.

Предвижда се подпомагане модернизацията и технологичното обновление на стопанствата и осигуряването на възможностите за инвестиции в развитие и иновации, което ще подобри тяхната текуща конкурентоспособност в т.ч. чрез подобряване на качеството на произвежданата продукция. Това ще бъде постигнато при запазване на природните даденост и ресурсоспестяване.

Основният отговор на СМР в постигане на устойчивост при опазване на околната среда е свързан с прилагане на мерки в селското стопанство, където с техническо обезпечаване на земеделските стопанства за обработване на почвата/стърницата, закупуване на по-ниско разходни машини и енергоспестяващи технологии ще се утвърждава устойчивият подход при повишаване на конкурентоспособността. За намаляване на емисиите от животновъдния сектор е важно да се изградят и подобрят съоръжения за съхранение и прилагане на оборски тор, да се въведат нисковъглеродни практики за преработка на оборски тор, например компостиране, преработка в биогаз в анаеробни условия.

Чрез Подмярка 4.2 също се дава възможност за оползотворяването на остатъците и страничните продукти за целите на преработващата индустрия извън хранителните вериги, включително за производството на биогорива и топлинна и електрическа енергия от отпадъчна биомаса, въвеждането на утилизационни технологии и намаляващи отпадъчните субпродукти, което е важна предпоставка за повишаване на ресурсната ефективност, въглеродната неутралност, енергийната ефективност и намалено общо промишлено замърсяване.

М04 ще съфинансира изграждането на системи за допълнителна преработка на остатъците и страничните продукти от първичния сектор за целите на други предприятия от преработващата промишленост, транспорта, енергетиката на основата на ВЕИ, и строителството, инвестициите за изграждане на нови и реконструкция на съществуващи производствени мощности за преработка на вторични продукти, отпадъци, остатъци и други суровини в био енергия в земеделските и горските стопанства и преработвателните предприятия. Мярката ще подпомага и инвестиции за улесняване навлизането на нови машини и прилагане на прецизно земеделие, както и секвестриране на CO₂, както чрез изграждане на утилизиращи инсталации за биогаз, но така и чрез правилно съхранение и третиране на оборския тор в животновъдните стопанства. На тази мярка е отделен бюджет представляващ над 33% от целия бюджет по линия на ПРСР.

Чрез М07 ще се подпомагат публични проекти, които имат за цел опазване и възстановяване на природните забележителности, ландшафта, флората и урбанизиране на природните територии чрез поддържане на екобаланс. Предвижданите дейности залагат, както опазване на природния потенциал, но така и намаляване вредното влияние на човека чрез ограничаване замърсяването, неправилното използване на природните ресурси и индуцираните от антропогенните фактори промени. По Мярка 07 са предвидени около 50% от общото финансиране по ПРСР, което една значителна част ще допринесе за запазване, съхранение и устойчиво използване на природните дадености.

10.7. Насърчаване на заетостта и конкурентоспособността:

В поредица от мерки и операции, финансирани от трите оперативни програми и заложи за реализиране посредством настоящата стратегия се предвижда увеличаване на броя на заетите лица в предприятията, функциониращи на територията на местната инициативна група. Инвестициите по мерки 4.1, 4.2, 6.4.1 от ПРСР 2014 – 2020 г. , както и мерките от ОПИК 2014 – 2020г. са насочени към закупуване на машини и оборудване с цел модернизация, въвеждане на иновации, подобряване ефективността и ефикасността на микро-, малките и средни предприятия, както и на земеделските стопанства, функциониращи на територията на МИГ. По този начин като резултат от осъществените инвестиции ще се повиши конкурентоспособността на предприятията от малкия и средния бизнес и земеделския сектор, както и качеството на произвежданата продукция. По всички мерки е предвидено създаването на качествени и устойчиви работни места, вкл. и за представители на уязвимите групи.

10.8. Съответствие с програмите на Структурните фондове:

МИГ-Марица предвижда да прилага многофондова стратегия за развитие чрез прилагане на мерки от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОП РЧР) и Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“.

По ОПРЧР ще бъдат финансирани придобиване на ключови компетентности на лица, заети в различни предприятия, които могат да се изградят, както по линия на мерките от

ПРСР, така и на ОПИК. Изграждането на предприятията и производства в областта на хранителната, преработвателната, консервната индустрии ще бъдат единствено подкрепени по линия на ПРСР.

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони – ОПРЧР осигурява допълващо финансиране със средства от ЕСФ на „меки мерки“ за финансиране на дейности в социална инфраструктура по мярка 7 от ПРСР. Именно в полето на работа на мярка 7 ще се постига най-висока синергия с мерките, които ще се прилагат по ОПРЧР. Активното включване на хора в работоспособна възраст, както и на хора от уязвимите и целеви групи е заложено, като един от приоритетите на мярка 7. Активното включване ще бъде подкрепено и по другите мерки, като по мерки 4 и 6.4, където се дава допълнителни стимули чрез критериите за оценка, където да бъдат наети и да се предостави заетост на уязвими и маргинализирани групи. Предоставянето на обучение, консултантски услуги, тренинг и усилия за приобщаване на тези общности по линия на ОПРЧР ще допринесе и опосредства по-лесното наемане на служители и работници и изпълнение на целите по мерките от ПРСР.

В СМР на МИГ-Марица по ОПРЧР ще бъдат допустими за финансиране подкрепящи мерки, свързани със стимулирането на работодатели да наемат хора в сектора на селското стопанство, хранително-вкусовата и горската промишленост.

По отношение на ромското включване чрез ОПРЧР предвижда интегрирането на най-маргинализираните общности в обществения живот. Сред тях с приоритет са действията за интегриране на ромите. ПРСР не предвижда специфични ограничения на кандидати от маргинализирани групи.

По Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ се предвиждат прилагане на мерки насочени към подкрепа на иновациите, развитието на МСП сектора и енергийната ефективност, като демаркацията между двете програми се основава на допустимите сектори, целевите групи и бенефициенти и видовете дейности, включени в обхвата на съответните приоритети.

По отношение на подкрепата за МСП и стартиращи предприятия, по ПО 2 на ОПИК ще се подкрепят МСП от секторите, които попадат в класа на високо, средно и ниско технологични сектори, с изключение на подсекторите в хранителната промишленост за преработка и маркетинг на аграрни продукти. Именно тук е и демаркацията с мярка 6.4.1 от ПРСР, където се предвижда, както инвестиции в неземеделска дейност на земеделски производители, така и на други микропредприятия в областта на услугите, туризма, занаятите. Инвестиционна подкрепа за неземеделски дейности се предоставя на микро предприятията от селските райони.

ПРСР предоставя инвестиционна подкрепа за модернизация на земеделските стопанства и предприятията, преработващи и добавящи стойност към земеделски продукти, вкл. хранителната промишленост за преработка и маркетинг на продукти.

По отношение на енергийната ефективност ОПИК адресира проблемите с високата енергийна интензивност на предприятията от индустрията, с изключение на земеделските производители и предприятията от хранителната промишленост за преработка и маркетинг на продукти, които са обект на подкрепа по ПРСР. И двете програми ще предоставят подкрепа за използването на енергия от ВЕИ само за собствено потребление. Предприятията бенефициенти по ПРСР ще имат възможност да изпълняват мерки за използването на биомаса, вкл. първична и вторична биомаса от продукти, като производството на биомаса ще се подкрепя по ПРСР. ПО ОПИК ще се подкрепя

енергийната ефективност и подобрене на технологичния процес, което води до пестене на енергия и внедряване на щадящи природата и ресурсите производствени средства, което отговаря на целите и приоритетите на ЕС.

Подкрепата по ОПИК изключва първичното производство на селскостопански продукти. По отношение на хранителната промишленост, преработката/маркетинга на селскостопански продукти подпомагани по ПРСР, са изключени от ОПИК: мляко и млечни продукти, месо и месни продукти, плодове и зеленчуци, включително гъби, пчелен мед, зърнени, мелничарски и нишестени продукти, растителни и животински масла и мазнини, технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки, готови храни за селскостопански животни, гроздова мъст, вино и оцет, производство на енергия чрез преработка на растителни и животински продукти с изключение на биомаса от рибни продукти.

Приложение №6

8. Индикатори за мониторинг и оценка:

8.1.Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОРП, включително брой създадени работни места:
(не повече от 1 страница)

	Брой бенефициенти, подпомогнати по СМР	Брой	65	База данни на МИГ
	Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени от млади хора (до 40 г.) и жени	%	40%	База данни на МИГ
	Дял на постъпилите заявления за подпомагане, подадени в полза на уязвими групи или от техни представители	% от	30%	База данни на МИГ
	Брой проектни предложения, консултирани от МИГ (консултации, организирани или осъществени от МИГ)	Брой	90	Отчети на МИГ
	Брой информационни дейности/събития за оживяване на територията, проведени от МИГ	Брой	120	Отчети на МИГ
Резултат	Създадени работни места по проекти със средства от ПРСР	Брой	Минимум 50	База данни на МИГ, отчети на бенефициентите, протоколи проверки
	Създадени работни места по проекти със средства от ОП“РЧР“	Брой	Минимум 80	База данни на МИГ, отчети на бенефициентите, протоколи проверки
	Създадени работни места по проекти със средства от ОП“Иновации и конкурентноспособност“	Брой	Минимум 40	База данни на МИГ, отчети на бенефициентите, протоколи проверки
	Минимален общ брой създадени нови работни места по Стратегията:	Брой	170	База данни на МИГ, отчети на бенефициентите, протоколи проверки
	Минимум осигурени работни места за представителите на уязвимите групи	%	40	База данни на МИГ, отчети на

				бенефициен тите, протоколи проверки
Проекти в Стратегията, приложили иновативни елементи/дейности или въвели иновации	%	90%		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите, протоколи от проверки
Синергия между проектите в Стратегията	%	100		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите
Брой устойчиви проекти в края на 2023г-	Брой	63		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите, протоколи от извършени проверки
Брой създадени продукти с добавена стойност	Брой	30		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите
Дял от населението на територията, обхванато от проекти	%	30%		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите, протоколи от извършени проверки
Дял от населението на територията, което се ползва от реализирните проекти	%	30%		База данни на МИГ, отчети на бенефициен тите, протоколи

				отизвършен и проверки
--	--	--	--	--------------------------